

Potrzebujesz pomocy
w zrobieniu zakupów?
Zadzwoń
tel. 500 502 242

UWAGA:
Możesz też poprosić
o Tygodnik Podhalański.

13 lat **TYGODNIK** Podhalański

ROK XXXI NR 15/1565
CENA: 3.90 zł (w tym 8% VAT)
USA \$ 3.00 9 kwietnia 2020 r.
Nr indeksu 379417
ISSN 1231-5818

PROGRAM
TV
STR. 19-22
A za tydzień wracamy
do dawnej wkładki
TV

ZAKUPY NA DOWÓZ, CARREFOUR TEL. 884 664 235

UL. SABAŁY 3

Mimo wszystko Wesołych Świąt

**Życzy
Redakcja**

ZAKOPANE

Od Gutenberga

Dziś wydrukować można wszystko - statek, dom, ja drukuję przyłbice dla nowotarskiego szpitala - mówi Jacek Schwenk. str. 28

REPORTAŻ

Spowiedź narkomana

Myślałem, że Boga nie ma. On jest. Pomógł mi osiągnąć dno. str. 17

ZAKOPANE

Moloch za Malwę

Wojewoda wbrew woli mieszkańców i decyzji starosty tatrzańskiego zezwolił na deweloperkę u wrót Doliny Białego. str. 7

PODHALE

Czworo zakażonych

W powiecie nowotarskim koronawirusem zakażone są dwie osoby, w tatrzańskim zachorowało małżeństwo. Co mówią o swoim przypadku? str. 5

ARCHEOLOGIA

Pierwsi pasterze

Zapuszczali się w Karpaty już od czasów środkowego neolitu. str. 18

Wesołych Świąt!

W trosce o bezpieczeństwo naszych Klientów i ich samochodów - jesteśmy dostępni!

salon: tel. 18 261 02 12
serwis: tel. 18 261 02 10

salon: tel. 18 261 02 22
serwis: tel. 18 261 02 23

salon: tel. 18 264 14 80
serwis: tel. 18 264 14 80

Centrum Likwidacji Szkód
tel. 18 200 08 00

kupuj na

castorama.pl

z dostawą do domu

z odbiorem w sklepie

z dostawą do Paczkomatów[®] InPost

z ratami online

**projekt
ogród i balkon**

wiosna 2020

castorama

Zacheusz

Noc ciemna oczyszczenia

Żyj tak, jakbyś jutro miał umrzeć.

Słowa Mahatmy Gandhiego nabierają nowego znaczenia w czasie zarazy. Nikt z nas nie może być pewien, co będzie za tydzień bądź dwa. Kogo dotknie. Co przyniesie.

Nastał czas ciszy. I przewartościowania. Nie wychodzimy z domu, gdy nie musimy. Ulice opustoszały. Tak jak pustka zapanowała w kościołach.

Tęsknimy za zgiełkiem, którego nienawidziliśmy, za życiem, które nas wkurzało. Bliskimi, z którymi się nie zgadzaliśmy.

Nic nie jest już takie samo.

Żyj tak, jakbyś jutro miał umrzeć

To czas swoistych rekolekcji. Innych niż wszystkie. Bez kaznodziei, liturgii, nabożeństw. Święta bez koszyczka i święconki. Triduum w pustej świątyni. Przez bezludne ulice miast pełnych ludzi tym razem nie przejdzie tradycyjna Droga Krzyżowa. Świat zamarł. Wstrzymał oddech jakby w obawie, by nie wciągnąć w płuca wirusa. Jest cisza. Noc.

W tym świecie szczególnie bliskie wydaje się jedno miejsce na świecie. Ogród na Górze Oliwnej. Getsemani. Ze sceną znaną od dwóch tysięcy lat. Czasem jakby ignorowaną podczas słuchania opisu Męki Pańskiej. Nie pasująca. Ale teraz bardziej nam bliska.

Bóg lękający się. Bóg na rozdrożu. Płaczący. Drżący z trwogi. Jest cisza, noc, miasto śpi. Podobnie jak najbliżsi uczniowie. Tylko On jeden wie, co się wydarzy, wie, jaka przyszłość go czeka. Jeszcze próbuje to zmienić, pyta

Ojca, czy nie można się cofnąć, zmienić przeznaczenia, historii zbawienia. Przecież mógł.

Po dwóch tysiącach lat naukowcy potwierdzają, że opisywany przez Łukasza ewangelistę krwawy pot nie jest jedynie symbolem. To jest możliwe w sytuacjach krańcowego stresu. Lęku egzystencjalnego. Tak jak opisywany często przez więziennych strażników widok skazańca, który wyprowadzany na egzekucję siwieje w przeciągu jednej chwili. Tak potężny jest strach o życie.

Bóg się boi. Tak jak my. Choć wie, że na końcu czeka nas wszystkich zmartwychwstanie. Tak jak my.

Żyj tak, jakbyś jutro miał umrzeć

Świat się zatrzymał i stoi w dziwnym oczekiwaniu. W nas budzą się anioły. Rzucamy się w wir czynienia dobra. Jedni szyją maseczki, drudzy dostarczają jedzenie medykom pracującym niemal na okrągło. Ci dokonują cudów, panując nad brakiem snu i totalnym zmęczeniem. Zaczęliśmy dostrzegać starszych. Sąsiadom robimy zakupy. Chęcią niesienia pomocy dusimy strach o przyszłość - o zdrowie i pracę nas i naszych najbliższych.

Świat się zatrzymał i stoi w dziwnym oczekiwaniu. W nas budzą się demony. Poszukiwania winnych - grzeszników i ich grzechów, które miałyby po-

ciągnąć za sobą bożą karę. Poszukiwania spisków - ludzi, którzy pod osłoną nocy sprowadzili zagrożenie dla świata. Albo bagatelizowania wszystkiego twierdząc, że wirus, którego nie widać, jest wymysłem tych, którzy chcą obalić porządek świata czy ekonomiczne podwaliny stylu życia.

Świat się zatrzymał i stoi w dziwnym oczekiwaniu. A my trwamy w nocy - niepewności, oczekiwania, lęku. Ale i oczyszczenia.

Takie nasze Getsemani. Krzyczymy ile sił w płucach jak Chrystus: *Ojcie, jeśli chcesz, zabierz ode mnie ten kielich!*

Nie potrafimy jednak wyartykułować dalszej części cytatu: *Jednak nie moja wola, lecz Twoja niech się stanie!*

Żyj tak, jakbyś jutro miał umrzeć

Uwierzyliśmy w swoją nieśmiertelność. Patrząc na statystyki zgonów, zwykle myśleliśmy o tym, co spotyka innych, ale jakoś nas nie dotyczy. Wyparliśmy z głowy myśl o śmierci. Lęk przed nią jest dla nas zbyt paraliżujący. A przecież to jedyny pewnik naszego życia. Umrzemy. Wcześniej czy później.

I musimy być na to gotowi.

Niekoniecznie jak dewotka z książeczką w ręku jako talizmanem na wszelkie zło. Czas pojednać się z Bogiem i ludźmi. Zweryfikować swoją hierarchię wartości. To szansa, by pogrzebać sąsiedzkie spory, odezwać się do zagniewanych teściów, zadzwonić do brata, z którym wadzisz się o judaszowe parę srebrników spadku. Zagrzebać z sąsiadem ciupagę wbitą na miedzy, o którą procesujecie się od pokoleń.

Nie wystarczy doczekać pukania w kratki konfesjonału, obwieszczające odpuszczenie grzechów. Zresztą nawet i o to w erze zamkniętych kościołów dziś trudno. Większym wyzwaniem będzie wyznanie swoich win przed sobą i naprawienie relacji z tymi, których skrzywdziłem. Zadośćuczynienie i pojednanie, o którym zwykle zapominamy.

Żyj tak, jakbyś jutro miał umrzeć

- mawiał Mahatma Gandhi. I dawał: *ucz się tak, jakbyś miał żyć wiecznie.*

Ucz się pojednania z Bogiem i ludźmi.

Zacheusz

Wielkanoc inna niż zwykle

Nie będzie w tym roku tej wyjątkowej atmosfery Wielkiego Piątku.

Nie będzie święconego ani radosnego polewania w lany poniedziałek.

Więcej za to czasu na porządku, nie tylko te w domu, ale i w sobie. Więcej czasu na zadumę i wspomnienia. Także tych dawnych dni wielkanocnych - pełnych obrzędów, magicznych zabiegów. Bez komercji, zajacek z Lidla i ton zmarnowanego po świętach jedzenia.

Pamiętam jeszcze czas Wielkiego Postu z zakazem słuchania radia i wyłączanego telewizora przez cały ten czas. Tak było u babci Ludwiki, bo w naszym domu już nie było tej przejmującej ciszy. Przez okres Wielkiego Postu nie wolno było dzieciom śpiewać, nawet pod nosem. Tej reguły i ja się mocno trzymałam.

Moja mama do dzisiaj nie może patrzeć na olej lniany, bo ten kojarzy się jej

z umartwianiem się w czasie Wielkiego Postu. Dostawała codziennie łyżkę - na znak pamięci o ukrzyżowaniu Chrystusa. Był to jedyny tłuszcz, którego można było używać w kuchni, maściło się nim ziemniaki i kapustę.

Przez cały czas Wielkiego Postu kobiety chodziły do kościoła w ciemnych strojach.

W Wielki Piątek wszyscy chodzili obmywać się w potoku, często w lodowatej wodzie. To gwarantowało zdrowie przez cały rok. Potem zimną wodę przynoszono do izby i tu obmywano dzieci. Ten zwyczaj dobrze pamięta jeszcze moja mama.

Dawniej nie wolno było w tym dniu pracować w polu, rąbać drewna czy też przybijać gwoździ. Nie wolno było wykonywać żadnych ciężkich prac, zwyczaj ten przeniósł się także do naszego domu.

Tak samo jak zwyczaj tylko jednego posiłku w ciągu dnia. Obowiązkowym punktem była Droga Krzyżowa, choć wiele osób tego dnia spędzało w kościele znacznie więcej czasu.

Z opowieści wiem, że Wielki Piątek był uznawany za dzień sprzyjający złym mocom. Był to czas szczególnej działalności wiewskich czarownic. Nie wolno też było w Wielki Piątek nic pożywać, bo to było złą wróżbą na cały rok.

W Wielką Sobotę najważniejszym momentem było święcenie pokarmów. Dawniej w „kosołce”, był chleb upieczony w domu, jajka farbowane cebulą, swojska kiełbasa, chrzan i sól, cukrowy baranek. Z czasem pojawiły się też pomarańcze, które przychodziły przed świętami w paczce z Ameryki wraz z innymi niedostępnymi w komunistycznej Polsce rarytasami. Myśmy „święcone”, spożywali podczas niedzielного uroczystego śniadania, w sobotę się pościło. Tata, który mieszkał w Groniu, chodził święcić pokarmy aż do Białki. Była to wyprawa trwająca pół dnia. Wracając, po drodze miał prawo do zjedzenia jednego poświęconego jajka, którego smak wspominał przez całe życie. Męskim zadaniem w Wielką Sobotę było poświęcenie w kościele ognia

podczas popołudniowego nabożeństwa. Doniesienie ognia było możliwe dzięki suszonej hubie, o czym chłopcy musieli pamiętać już w poprzednim roku, żeby grzyb się odpowiednio wysuszył. Gospodarz po powrocie z kościoła obchodził domostwo, okadzając je. Choć nie wszędzie, w Łopusznej - jak opowiadał mój sąsiad - w ogniu przy kościele nadpalało się szczypki leszczyny. Potem robiło się z nich krzyżyki, które należało wetknąć w ziemię, gdzie posiane było zboże. Dzięki temu miało lepiej rość.

W niedzielę, zanim rodzina zasiadła do stołu, trzeba było iść do kościoła na rezurekcję. Wielkanocne śniadanie zaczynało się od modlitwy. Dziadek kroił chleb, a pierwszą kromkę odkładał, by podczas orania na wiosnę włożyć ją pod pierwszą skibę. Niektórzy kromkę chleba dawali także krowom. Chleb, podobnie jak tradycyjne kołoco, wypiekało się w domu.

Do dziś przetrwał u nas zwyczaj jedzenia kawałka korzenia chrzanu przez każdego z domowników, co także gwa-

rantowało zdrowie przez cały rok. Chrzan oczywiście musiał być wykopany na pobliskich polach.

Bardzo cenne były skorupki z poświęconych jajek. Babcia po śniadaniu rozsypywała je po ogródku. Dostawały je też kury.

Niedziela była wielkim świętem. Nie wolno było nic robić - sprzątać, gotować, nawet ścielić łóżek. W tym dniu nie było też żadnych odwiedzin.

Życie towarzyskie zaczynało się jednak zaraz po północy. To wtedy ruszali kawalerzy zaopatrzeni w perfumy, by „polać”, swoje wybranki.

Za to od poniedziałkowego poranka woda lała się już strumieniami. Ci, którym udało się dotrzeć „na sucho”, do kościoła, za ks. Adama Bieli, gronkowskiego proboszcza, mokrzy wychodzili z nabożeństwa. Proboszcz nie żałował tego dnia wody, jego kropidło hojnie kropiło wszystkich wiernych. Po kościele w ruch szły już wiadra. Można było w tym dniu odwiedzać rodzinę.

Beata Zalot

Kinga Kułach „Krzyż” (praca biorąca udział w wystawie „Pozwólcie działać we mnie tajemnicy” w zakopiańskim Czerwonym Dworze).

• Babka piaskowa • Pijok •

Radosnych Świąt Wielkanocnych,

wypełnionych nadzieją budzącej się do życia wiosny,
pogody w sercu i radości płynącej ze Zmartwychwstania Pańskiego,
w koszyczku pierniczka steskalowego oraz smacznego święconego
w gronie najbliższych spędzonego,

STESKAL

życzy załoga R.Steskal

R. Steskal
1975

MASPEX

Krakus zurek 1l

4 69
zł/szt

MASPEX

Krakus zurek 1l

4 69
zł/szt

LUDWIG

Czekolady schogetten 100g
wersja limitowana

3 45
zł/szt

FRITO LAYS

PEPSI 2,25L

4 29
zł/szt

BIELMAR

Margaryna palma 250g

1 85
zł/szt

MASPEX

Tymbark sok pomarańczowy 1l

2 99
zł/szt

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Kompletnie opustoszałe Krupówki w czasie Drogi Krzyżowej.

Pierwsza w historii taka Droga Krzyżowa

To była pierwsza i miejmy nadzieję ostatnia Droga Krzyżowa bez wiernych w Zakopanem.

W niedzielne popołudnie księża z zakonnych parafii, niosąc drewniane krzyże, przeszli pojedynczo z sanktuarium Najświętszej Rodziny przy Krupówkach do kościoła św. Krzyża. Ze względu na pandemię

Droga Krzyżowa odbyła się bez udziału wiernych. To z pewnością smutny widok, ale z pewnością taki sposób przeprowadzenia uroczystości pomoże w tym, aby wszystko szybciej wróciło do normalności.

pp

Śmierć wśród płonących traw

80-latek zginął w pożarze trawy - ciało mężczyzny leżało na spalonej łące.

Tragedia zdarzyła się w poniedziałek wieczorem na osiedlu Lubońskie w Ochotnicy Dolnej. Podczas pożaru łąki jeden z mieszkańców natknął się na zwłoki. Jak wstępnie ustalili śledczy, zmarły to mieszkaniec jednego z okolicznych domów. 80-letni mężczyzna wyszedł z domu w po-

łudnie. Miał pracować na polu. - Wieczorem mieszkańcy osiedla zauważyli dym i sąsiad znalazł na wzniesieniu ciało 80-latka - informuje asp. Dorota Garbacz z nowotarskiej policji.

Do ugaszenia pożaru zostały wezwane służby ratunkowe. Strażacy szybko ugasili płomienie. Śledczy, którzy do-

kładnie zbadali miejsce tragedii - wstępnie wykluczyli, by do śmierci mogły się przyczynić osoby postronne. W najbliższych dniach odbędzie się zlecena przez prokuratora sekcja zwłok mężczyzny, która ostatecznie wyjaśni, co było przyczyną śmierci 80-latka.

mk

Cmentarna wycinka

Ludzie w Zębie oburzeni dewastacją na przykościelnym cmentarzu, nieliczni bronią proboszcza, a ten wyjaśnia, że o wycinkę prosili sami parafianie.

Pod koniec zeszłego tygodnia redakcję zaalarmowali mieszkańcy Zębu. „Ksiądz wycina zdrowe drzewa na cmentarzu, w dodatku to modrzewie i chronione limby” - alarmowali naszą redakcję. A nawet zwywali policyjne patrole na miejsce wycinki.

Decyzja księdza proboszcza o wycince oburza wielu ludzi w Zębie. Dzień po dniu w naszej redakcji odbieramy kolejne sygnały. Ludzie odwiedzający cmentarz nie wierzą własnym oczom. - Szkoda tych zdrowych modrzewi, stały sobie tyle lat pomiędzy pomnikami, komu przeszkadzały, jak od dawien dawna tam były na starym cmentarzu. A teraz ruina, cmentarz wygląda jak po wojnie, groby poniszczone, ksiądz wycina całe zdrowe drzewa, mógł poprzycinać gałęzie i nie byłoby problemu - podkreśla oburzony czytelnik, któremu nie podobają się te przedświąteczne porządki na nekro-

polii w Zębie.

Najgorsze, że zamówiona ekipa mocno przycięła czubki blisko 100-letnich limb. Takie „ogłowienie” sprawi, że drzewa najprawdopodobniej uschną. - Wycięto zdrowe, przepiękne limby - alarmuje jedna z parafianek. - Były naszym wspólnym dobrem, pomnikami przyrody i powodem do dumy, że w Zębie jest jeden z najpiękniejszych cmentarzy w Małopolsce.

Pod naszym materiałem w internecie rozgorzała dyskusja na temat wycinki. Nieliczni wierni wzięli księdza w obronę. Tłumaczyli, że drzewa zagrażały bezpieczeństwu, że to już usychające i wiekowe drzewa. Przestrzegali przed odszkodowaniami za zniszczone nagrobki, gdyby pod naporem halnego limby i modrzewie upadły na nagrobki. Bili brawo za podjęcie trudnej decyzji. Pochwalał jednak jest wśród dyskutujących bardzo mało.

„Serce pęka na ten widok. Co za strata! Pierwszy proboszcz ks. Mizera osobiście nosił wodę z dalekiej plebanii, doglądał drzew. Uczył ludzi, że wieś można uczynić piękną przez sadzenie drzew, że to ważne” - czytamy w jednym z komentarzy.

Dla przypomnienia, limba to drzewo pod ochroną. Zazwyczaj żyje 200-400 lat, ale bywa, że jej okazy dożywają ponad tysiąca lat. Tak było w przypadku limby zbadanej w 1986 roku w słowackich Tatrach. Drzewo na południowo-zachodnich stokach Krywania miało wysokość 17,5 m, jego obwód liczył 3 m. Wiek słowackiej limby oceniono na 1200 lat.

„Limby, modrzewie po takim „przycięciu” nie odrosną. Jest to możliwe u wierzy, topoli, brzozy. Takie ogławianie, jak widać na zdjęciach, musi być zgłoszone i trzeba uzyskać na to pozwolenie” - podkreślił inny komentujący.

Zakażone małżeństwo

W powiecie tatrzańskim mamy dwa przypadki zakażenia koronawirusem. To małżeństwo. Ona wróciła z zagranicy, razem przestrzegali kwarantanny.

Powiat tatrzański był jednym z ostatnich w całym województwie, w którym stwierdzono osobę zakażoną koronawirusem. Informację o pierwszej osobie sanepid podał w poniedziałek, o kolejnej we wtorek. To małżeństwo. - Oboje nie wymagali hospitalizacji, pozostają w domowej izolacji - informuje Beata Trojańska, dyrektor sanepidu w Zakopanem.

Po pojawieniu się informacji o zakażonych przez powiat tatrzański przeszła fala plotek. Aby je ukrócić, małżeństwo wydało oświadczenie. Są zakopiańczykami, ale kwarantannę przechodzili w Kościelisku. Kobieta wróciła z zagranicy. Ona miała wyłącznie kaszel, on z kolei tylko przez krótki okres wysoką gorączkę i w związku z tym po-

prosił o przeprowadzenie testu na koronawirusa. To przebiegło sprawnie. Niestety, wynik był pozytywny, również i test małżonki dał identyczny wynik.

Co najważniejsze, teraz czują się dobrze i pozostają w domowej izolacji w Kościelisku. Jak mówią, przez cały czas od powrotu żony z zagranicy z nikim się nie kontaktowali.

- Kwarantannę od początku traktowaliśmy bardzo poważnie. Siedzieliśmy we dwójkę w mieszkaniu. Nie chodziliśmy do sklepu. Nie byliśmy w Lewiatanie w Kościelisku ani w innym sklepie. Nie ma możliwości, żebyśmy kogoś zarazili, z nikim nie mieliśmy bliskiego kontaktu. Osoby, które robiły nam zakupy, zachowywały stu procentowe bezpieczeństwo. Za-

kupy zostawiały na zewnątrz - tłumaczy zarażony mężczyzna.

Zachowali się bardzo odpowiedzialnie, bo widząc u siebie objawy, wykonali test. Procedura przebiegła sprawnie. Namawiają wszystkich, którzy przebywają w kwarantannie, a mają jakiegokolwiek objawy, aby również przeprowadzili test i koniecznie przestrzegali zasad kwarantanny. To bardzo ważne, bo nawet nie mając żadnych objawów, można zakazić innych.

W izolacji pozostaną do momentu, gdy kolejne testy wykażą brak zakażenia. W sumie w powiecie tatrzańskim na kwarantannie przebywają 256 osoby. Przeprowadzono 34 testy na koronawirusa.

pp

Koranowirus dotarł do Miasta

Pierwszy potwierdzony przypadek koronawirusa w Nowym Targu.

To mężczyzna w wieku 66 lat, mieszkaniec Nowego Targu. Nie był za granicą, nie pracował ostatnio. Nie jest znane źródło zarażenia. Nie był też wcześniej na kwarantannie - informuje Jolanta Bakalarz, szefowa nowotarskiej stacji epidemiologicznej.

Mężczyzna w piątek poczuł

się źle, miał wysoką gorączkę, rodzina wezwała pogotowie. Ponieważ było podejrzenie zarażenia koronawirusem, został przewieziony do Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie. Mężczyzna jest obciążony dodatkowymi chorobami.

W związku z jego zarażeniem w kwarantannie jest po-

nad 30 osób - to domownicy i ci, z którymi miał ostatnio kontakt.

W sumie w powiecie nowotarskim wykonano do tej pory ponad 85 testów. Dwa dały wynik pozytywny. Pierwszą osobą zarażoną koronawirusem był poseł Edward Siarka.

bz

Zostańcie w domu

Triduum Paschalne na 24tp.pl

Zbliżają się najważniejsze święta w roku - Wielkanoc. Zostańcie w domu i weźcie udział w Triduum Paschalnym transmitowanym na na-

szej stronie internetowej 24tp.pl na żywo z kościoła p.w. św. Józefa Oblubieńca N.M.P. w Małym Cichem. Zaczynamy w czwartek 17.30. W piątek transmisja o 18.

W sobotę o 20.

W niedzielę natomiast już tradycyjnie transmisja mszy z Wiktórek o godzinie 11.

jas

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Tak wygląda teraz główna aleja na cmentarzu w Zębie.

Poprosiliśmy księdza proboszcza o wyjaśnienia co do wycinki. Ksiądz przypomina, że w 2018 r. przed uroczystościami Wszystkich Świętych wicher wyrwał z korzeniami kilka drzew na cmentarzu, uszkadzając wiele nagrobków. Pisaliśmy o tym w Tygodniku Podhalań-

skim, publikowaliśmy też zdjęcia ze zniszczonego cmentarza. - Już wtedy wielu parafian prosiło o wycięcie drzew, bojąc się o nagrobki - wyjaśnia ksiądz Kazimierz Sołtysik. - Tej zimy kolejny raz na skutek silnych wiatrów zostało zerwanych kilka wierchołków drzew uszkadza-

jąc kolejne nagrobki - podkreśla.

Dlatego, dbając o dobro wiernych, a także o groby ich bliskich należało podjąć taką decyzję. Proboszcz zapewnia, że parafia otrzymała zgodę i w miejsce wyciętych drzew zostaną posadzone nowe drzewka.

rav

Morowe powietrze

Czyszczenia ulic i przystanków domagają się od służb komunalnych mieszkańcy Zakopanego.

W redakcji odbieramy szereg sygnałów od mieszkańców Zakopanego, zaniepokojonych stanem czystości naszych ulic, chodników, a przede wszystkim przystanków autobusowych. - Mam 68 lat, jestem na emeryturze i nie potrafię wszystkiego załatwić cyfrowo, muszę jeździć z Jaszczurówki do banku, żeby robić opłaty, muszę zjeżdżać do sklepu na Bystre po zakupy - mówi czytelniczka. Podkreśla, że stosuje okulary ochronne i maseczkę na twarz. Ale to nic nie daje w momencie, gdy na przystanek autobusowy zajeżdża autobus komunikacji miejskiej lub bus prywatnego przewoźnika. Pojazdy wzbijają tumany kurzu, które osiadają na podróżnych i na przestrzeni 20-30 metrów wokół. Kurz pokrywa ławki, wiaty

i najbliższe otoczenie. - To morowe powietrze, ludzie chodzą wciąż bez масечек, nie zdają sobie sprawy, że chronić trzeba też oczy, wirus przedostaje się do naszych płuc właśnie tymi drogami - dodaje pani Maria z Jaszczurówki. Apeluje do służb komunalnych, by regularnie czyścić i dezynfekować przystanki autobusowe oraz całą przestrzeń publiczną, z której korzystają mieszkańcy. Za wzór daje Nowy Targ, w którym służby komunalne wykorzystują armatki śnieżne do rozpylania środków ochrony i do oczyszczania ulic. Przypominajmy, że niedawno z akcją dezynfekcji przystanków autobusowych ruszyła Rabka. - Czemu my w Zakopanem tego nie robimy? Tu chodzi o zdrowie i bezpieczeństwo setek mieszkańców, którzy mogą się zarazić. Czy miasto zagwarantuje każdemu miejsce w szpitalu zakaźnym albo dostęp do respiratora w miarę potrzeby? - pyta. Z podobną sprawą zadzwonił inny mieszkaniec. Pyta, dlaczego TESKO nie myje ulic i chodników detergentami. - Widzimy na filmach z różnych części świata, że wyposażeni w stroje ochronne

pracownicy służb przyskają nawet klatki schodowe w blokach, a ulicami i chodnikami regularnie jeżdżą polewaczki, bo te wirusy gromadzą się na ziemi, my je do domów wnosimy na butach - mówi pan Krzysztof. Dzwoniący do redakcji mieszkańcy zwracają też uwagę na pracowników TESKO, którzy - sami narażeni na kontakt z kubłami na odpady - bezwiednie mogą roznosić wirusy po całym mieście. - Widzimy to przez okna, przecież żaden z panów odbierających śmieci nie stosuje jednorazowych rękawiczek, te same bawełniane robocze rękawice na rękach, a jak wsiada do szoferki, to ściąga je, chowa w kieszeń i spoconą dłonią przeciera sobie twarz z kurzu, to doprawdy rozsadanik zakażeń. Władze TESKO powinny zadbać o swoich pracowników, bo za jakiś czas nie będzie miał kto wywozić od nas śmieci - podsumowuje pani Maria z Jaszczurówki. Apele mieszkańców o regularne czyszczenie przystanków i lepsze wyposażenie pracowników w środki ochrony osobistej kierujemy do władz miasta i TESKO.

rav

Fot.: Bartłomiej Jurecki

2 kwietnia o godz. 21:37, w 15. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II zakopiańscy tradycyjni rozświetlili krzyż na Giewoncu. Wtedy jeszcze mieszkańcy powiatu tatrzańskiego mogli wychodzić w Tatry.

Izolatorium tatrzańskie

Powiat szykuje miejsca odosobnienia dla osób objętych kwarantanną.

Zgodnie z założeniami „Wojewódzkiego planu działania na wypadek wystąpienia epidemii” każdy powiat ma wytypowany obiekt, który może zostać przeznaczony na potrzeby kwarantanny w przypadku wystąpienia epidemii.

- Również i nasz powiat posiada taki obiekt, który jest wytypowany i ujęty w planie wojewódzkim. Obiekt zlokalizowany jest w Zakopanem i dysponuje 77 miejscami - podkreśla Edmund Zmarz, naczelnik Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Zakopanem.

Jak się dowiedzieliśmy nieoficjalnie, rolę izolatorium pod Giewontem ma pełnić dom wczasowy „Wanta”. Służby starosty tatrzańskiego prowadzą w tej chwili szereg negocjacji z firmami zewnętrznymi, które będą obsługiwać kierowanych do punktu kwarantanny.

Pierwsze izolatorium w Małopolsce powstało w Krakowie, przy Plantach, które są zamknięte dla ruchu pieszego. Uruchomione będzie w hotelu Wyspiański, w którym izolatorium poprowadzi Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II.

Wojewoda wyjaśnia, czym są izolatoria. Wiele osób przechodzi łagodnie chorobę wywołaną zakażeniem koronawirusem SARS-Cov-2. Mogą one jednak stać się źródłem zakażenia dla innych osób. „To głównie z myślą o takich przypadkach wojewodowie i dyrektorzy oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia tworzą w poszczególnych regionach izolatoria. Z założenia w izolatoria będą się zmieniać wskazane przez wojewodów hotele, akademiki i sanatoria. Są to miejsca, które w najlepszy sposób mogą pełnić taką funkcję” - czytamy

wyjaśnienie wojewody małopolskiego. Do izolatorium będą kierowane osoby chore na infekcję COVID-19 o łagodnym przebiegu, niewymagające leczenia w szpitalu. A także ludzie z podejrzeniem zachorowania, skierowani do izolacji poza szpital oraz pacjenci, którym lekarz zalecił izolację w domu, ale z różnych względów nie mogą przebywać razem z domownikami, np. ze względu na możliwość zakażenia bliskich z grupy podwyższonego ryzyka (np. osoby starsze, z obniżoną odpornością).

Pacjenci w izolatoriach mają mieć zapewniony osobny pokój z łazienką, opiekę medyczną na miejscu w izolatorium i łączność telefoniczną z personelem medycznym lub personelem izolatorium. Do tego trzy posiłki dziennie. Stan zdrowia

osób przebywających w izolatorium będzie monitorowany przez personel medyczny. „Przynajmniej dwa razy dziennie ma kontrolować go pielęgniarka. Nad izolowanym czuwa również lekarz, który wizytuje pacjenta na miejscu lub udziela teleporady medycznej, np. przez telefon. W izolatorium pobiera się także wymazy do badań na obecność koronawirusa. Pacjent opuszcza izolatorium wyłącznie na podstawie wypisu, po uzyskaniu dwukrotnego wyniku ujemnego testów diagnostycznych. Pomieszczenia, które zajmował, po wypisaniu każdorazowo będą szczegółowo dezynfekowane i przygotowane na przyjęcie nowych osób” - czytamy w instrukcji od wojewody.

Koszty pobytu pacjenta w izolatorium pokryje Narodowy Fundusz Zdrowia.

Co, gdyby okazało się, że 77 miejsc na kwarantannę jest niewystarczające dla powiatu tatrzańskiego, który liczy blisko 70 tysięcy mieszkańców?

- W sytuacji, gdyby zaistniała konieczność zwiększenia liczby miejsc kwarantanny, nasz powiat dysponuje również innym obiektem zlokalizowanym w Zakopanem, który może być uruchomiony na potrzeby kwarantanny - podsumowuje naczelnik Edward Zmarz.

rav

Mandaty za przemieszczanie się

Policjanci z Zakopanego ukarali 4 kierowców spoza Podhala mandatami. Podobnie zakończyła się też wycieczka snowboardzisty w Tatry. Mniej jest innych interwencji.

Od tygodnia Tatry są zamknięte już nie tylko dla turystów, ale także mieszkańców powiatu tatrzańskiego. Mimo zakazu w niedzielę rano snowboardzista z Zakopanego chciał wejść na jeden ze szlaków zaczynających się w Kuźnicach.

- Zakopiańczyk został zawrócony przez Straż Parku Tatrzańskiego. Mimo to dalej próbował się przedostać, obchodząc patrol bokiem. Na miejsce przy-

jechali policjanci, którzy ukarali mężczyznę mandatem w wysokości 500 złotych - informuje Roman Wieczorek, rzecznik zakopiańskiej policji.

Poza tym w trakcie kontroli na drogach wjazdowych do Zakopanego, w Poroninie i Witowie, policjanci pouczyli kilku kierowców spoza powiatu tatrzańskiego. Niektórzy z nich tłumaczyli, że chcą chociażby z daleka zobaczyć Tatry. Czterech również dostało mandat

w wysokości 500 złotych. Spada natomiast liczba policyjnych interwencji niezwiązanych z pandemią. Mieszkańcy rzadziej dzwonią na numer alarmowy w błahych sprawach, mniej jest też przestępstw. Niestety powoli zwiększa się liczba interwencji domowych. Najwyraźniej w wielu rodzinach przedłużająca się kwarantanna i ograniczenia w wychodzeniu nie wpływają dobrze na atmosferę.

pp

1927

Cukiernia SAMANTA

Dużo zdrowia i radości z okazji świąt Wielkanocnych

Życzy Cukiernia „Samanta”

www.cukierniasamanta.pl

Moloch za Malwę

Wojewoda małopolski wbrew woli mieszkańców Zakopanego i decyzji starosty tatrzańskiego zezwolił na deweloperkę u wrót Doliny Białego.

W miejscu, gdzie przez lata stał pensjonat „Malwa”, niebawem ruszy budowa trzykrotnie większego apartamentowca. Ciężki sprzęt budowlany będzie jeździć po leśnej drodze prowadzącej do Doliny Białego. Inwestycji sprzeciwia się tak urząd miasta, jak i starosta tatrzański, który dwukrotnie odmówił wydania pozwolenia na budowę. Budynek ma mieć dwie kondygnacje pod ziemią, a sześć pięter urośnie ponad średnie połanie. - Jestem ogromnie zaniepokojony decyzją wojewody - podkreśla Piotr Bąk, starosta tatrzański. - Planowany budynek to 8-kondygnacyjny obiekt wielokubaturowy z płaskim dachem, ma 6 kondygnacji naziemnych i 2-piętrowy podziemny garaż na 55 miejsc. Powstanie w tym miejscu obiekt trzykrotnie większy, o wysokości 25 metrów. Jakby tego było mało, inwestycja prowadzona będzie w otulinie Tatrzańskiego Parku Narodowego, w odległości 300 metrów od Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 Tatry. Starosta Piotr Bąk przypomina, że inwestor za-

U wrót Doliny Białego w miejsce Malwy powstać ma 8-kondygnacyjny, wysoki na 25 metrów apartamentowiec.

planował budowę obiektu o kubaturze przekraczającej 11 tys. metrów sześciennych na potoku. W miejscu, gdzie w sposób szczególny chronione są stosunki wodno-gruntowe. - Obowiązuje bezwzględny zakaz ich zmieniania, a ze względów hydrologicznych i ekologicznych, co wynika z ustaleń planu zagospodarowania, chronione powinny być cenne siedliska przyrodnicze, jakie występują w tym podmokłym miejscu - dodaje Piotr Bąk. Stąd sprzeciw starosty, który w czerwcu i grudniu minionego roku odmówił zezwolenia na budowę nowej, potężnej inwestycji.

Co podkreślają w urzędzie miasta, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza w tym miejscu jedynie odbudowę istniejącego wcześniej budynku, który był znacznie mniejszy - pod skośnym, dwuspadowym dachem mieścił pokoje na 3 kondygnacjach. Do tego dochodziły kwatery na parterze i piwnice. Razem pięć kondygnacji o kubaturze 3,5 tys. metrów sześciennych i wysokości 16 metrów. Inwestor, jakim jest spółka Air Tours Poland Centrum Podróży, po odmowie pozwolenia na budowę, odwołał się do wojewody małopolskiego. A ten 4

Fot.: wizualizacja

marca br. uchylił decyzję starosty tatrzańskiego i poinformował, że udzieli pozwolenia na budowę. W uzasadnieniu czytamy, że inwestycja spełnia zapisy miejscowego planu zagospodarowania „Skocznia”, który obejmuje wskazany przez inwestora teren. „(...) na obszarze 1.U mogą być realizowane nowe budynki o funkcji wskazanej w tym przepisie”. Chodzi o domy wypoczynkowe, usługi hotelarskie i gastronomiczne. Zdaniem służb wojewody miejscowy plan nie określa, że funkcje te można realizować tylko w budynkach istniejących. „W żadnym przepisie w planie miejscowym w odniesieniu do terenu 1.U nie ma ustalonego wprost zakazu realizacji nowej zabudowy na istniejących działkach” - podsumowuje wojewoda. Zaznacza, że gdyby w praktyce przyjąć stanowisko starosty, to na obszarze objętym planem nie mogłyby powstać żadne nowe obiekty budowlane, ponieważ nie byłyby odbudową. Odmienne stanowisko w korespondencji z wojewodą przedstawia urząd miasta. Nie zgadza się z interpretacją wojewody. Podkreśla, że w terenie 1.U do-

Fot.: Archiwum Agaty Nowakowskiej-Wolak

Tak wyglądał pensjonat „Malwa” przy Drodze do Białego.

puszczona jest jedynie odbudowa, ponieważ w trakcie powstawania planu na spornej działce stał budynek z lat 50. ubiegłego wieku. Żeby właściciel nie stracił prawa zabudowy, dopuszczono w tym miejscu inwestycję w postaci odbudowy. Plan „Skocznia” ma też tereny przeznaczone pod nową zabudowę, ale nie w tym miejscu, ponieważ to otulina parku TPN. Przypomnijmy, że u wrót Doliny Białego w latach 50. ubiegłego wieku wzniesiono budynek o nazwie „Mrówki”. Mieścił się w nim Dom Pracy Twórczej Krakowskiego Przedsiębiorstwa Projektowo-Badawczego Budownictwa Przemysłowego. Co ciekawe, fundamenty obiektu położono jeszcze przed wojną. Zostały rozbite przez Niemców. Hitlerowcy urządzili tu sobie minipoligon, strzelnicę dla panzerfaustów. Powo-

jenne „Mrówki” wzniesiono już zgodnie z projektem arch. Jacka Nowakowskiego. Po zmianach ustrojowych w miejsce Domu Pracy Twórczej w „Mrówkach” uruchomiono pensjonat „Malwa”. Niedawno na drodze dojazdowej do planowanej inwestycji spółka Polskie Tatry ustawiła szlaban. Czy zostanie on zamknięty przed ciężkim sprzętem, jaki ruszy w stronę Doliny Białego? - Na razie wszystko, co mogę powiedzieć, to że droga dojazdowa do planowanej inwestycji to droga leśna, która wiedzie do regłowej Doliny Białego i taki charakter tej drogi chcemy utrzymać - zaznacza Piotr Włosiński, prezes spółki Polskie Tatry, która jest współwłaścicielem drogi. Prezes Polskich Tatr przypomina, że inwestor nie zwracał się jeszcze do spółki o udostępnienie dojazdu.

rav

— ZYCZENIA —

Alleluja!

ZMARTWYCHPOWSTAŁ PAN PRAWDZIWIE!

Niech Chrystus Zmartwychwstały dodaje nam otuchy, obdarza nas radością i siłą do podejmowania trudnych wyzwań, umacnia w nas wiarę, miłość i nadzieję, której tak potrzebuje współczesny świat.

Dobrych i zdrowych Świąt Wielkanocnych spędzonych w gronie Rodziny

A. Gut - Mostowy

Andrzej Gut-Mostowy
Posel na Sejm RP
Wiceminister Rozwoju

WIELKANOC

inna niż wszystkie

Rok założenia - 1939
Spółem
ZAKOPANE

Działamy

POLSKIE SKLEPY - POLSKI KAPITAŁ

- Szymonek Chyców Potok 26, pon.-sob. 6:00-22:00
- Gama Kościuszki 3, pon.-sob. 7:00-19:00
- Gama Krupówki 41, pon.-sob. 8:00-19:00
- Gama Chramcówki 3, pon.-sob. 7:00-20:00
- Gama Droga na Bystre 5a, pon.-sob. 8:00-19:00
- Gama Droga do Olczy pon.-sob. 7:00-19:00
- Gama Sądecka 51 a Murzasichle, pon.-sob. 7:00-18:00
- Gama Cyrhla 25 - pon.sob. 7:00-19:00
- Gama oś .Polana Szaflarska 6 Nowy Targ 8:00-20:00

dla naszego wspólnego bezpieczeństwa,
z troski o Was i nas samych.

#pomagamy w Spółem

Możesz skorzystać z naszej pomocy! Jeśli jesteś seniorem, jesteś w pilnej potrzebie i nie chcesz długo przebywać poza domem a mieszkasz w pobliżu naszego sklepu Gama, Krupówki 41 w Zakopanem lub Gama, oś Polana Szaflarska 6 w Nowym Targu? Zamów zakupy telefonicznie lub mailowo, wypełnij formularz zamówienia. Zakupy odbierzesz bezpiecznie w strefie wejścia. Możesz zapłacić kartą lub gotówką.

*zamówienie nie obejmuje napojów alkoholowych

#bezpiecznie w Spółem

W naszych sklepach stosujemy się do zasad bezpieczeństwa. Jednorazowo w sklepie mogą przebywać 3 osoby w przeliczeniu na jedną kasę. W godz. 10:00-12:00 obsługujemy wyłącznie klientów 65+. W trakcie zakupów stosujemy jednorazowe rękawiczki.

Gama, oś Polana Szaflarska 6
telefon: +48 538 632 535
mail: sklep13@spolzako.pl

Gama, Krupówki 41
telefon: +48 18 20 125 83
mail: sklep2@spolzako.pl

www.spolem-zakopane.pl
facebook: Spolem Zakopane

Dziękujemy

Pragniemy serdecznie podziękować
naszym sprzedawcom, kasjerom,
ochroniarzom, piekarzom, kierowcom,
którzy w tym trudnym czasie
trwają na swoich stanowiskach!
To są nasi bohaterowie! Dziękujemy.

Dominik
Sylwia

Asia
Danu

Władzia, Maria, Alicja, Agata

Monika

Marcin

Kasia

Ewelina

Marcin

Bożena

Beata
Monika

Ania

Lucyna

Anna

Agnieszka

Spółem Zakopane to przede wszystkim ludzie!

Życzymy

wszystkim naszym
klientom i pracownikom

Niech te święta Wielkiej Nocy spłyną rzeką Boskiej mocy,
otuliwszy serce Wasze spokojem i radością.
Życzymy Wam chwili refleksji i chwili radości
spędzonych wspólnie przy rodzinnym stole.

Ogrodzona działka Henryki Marciniak, na której stanął żuraw budowlany. Za płotem praca w re.

Żuraw stawiaj na swoim

Deweloper postawił żurawia budowlanego na działce obok i spór gotowy.

Polana Szaflarska to najbardziej dynamicznie rozwijająca się sypialnia Nowego Targu. Nowoczesne osiedle rozrasta się z roku na rok, a przed oknami, z których rozciągały się widoki na Tatry, zaczynają wyrastać kolejne bloki. Trudno się dziwić - zapotrzebowanie jest duże, a kolejni inwestorzy szukają swej szansy w branży deweloperskiej. A skoro jest biznes i pieniądze, to pojawiają się konflikty.

Mimo pandemii prace przy nowym bloku idą pełną parą. Przy zalanych fundamentach, z których wylania się kształt piwnic, uwijają się robotnicy. Wysoki żuraw dostarcza potrzebnych materiałów. Jednak okazuje się, że dźwig stoi na polu sąsiadki. A ta niezbyt przychylnie na to patrzy.

- Mieszkamy koło Buska-Zdroju, to blisko 300 km od Nowego Targu. Mama przeniosła się do nas i początkowo nawet nie wiedzieliśmy, że w sierpniu deweloper zajął naszą działkę, postawił na niej żurawia i wysypał ziemię z wykopów - nie kryje irytacji Beata Marciniak, córka właścicielki działki.

Od blisko miesiąca próbują poruszyć wszystkie możliwe służby, by walczyć o poszanowanie swojej własności. To 20-ary pasiek ziemi wzdłuż działki, na której powstaje blok. Negocjacje z deweloperem nie przyniosły efektu. - Spotkaliśmy się z panem Piotrem Wróblem i jego ojcem. Najpierw zaoferowali 5 tys. zł. A przecież ta działka warta jest jakieś 300 tys. zł - wspomina Henryka Marciniak, właścicielka gruntu.

Kolejne rozmowy przynio-

sły już zbliżenie stron co do wysokości kwoty, ale wciąż niesatysfakcjonujące. Budowlanicy zaoferowali już 35 tys. zł za korzystanie z terenu do końca roku, właściciele nie chcieli opuścić poniżej 80 tys. zł.

Zawiadomienia o bezumownym zajęciu działki trafiły więc już policję, do nadzoru budowlanego, a także sądu. - Przedmiotem postępowania jest ochrona własności - domagamy się zaniechania naruszeń i przywrócenia stanu sprzed zajęcia działki - tłumaczy adwokat Jakub Malinowski, pełnomocnik właścicielki. Jak podkreśla - obowiązkiem dewelopera jest powiadomienie właściciela o wejściu na jego grunt i uzyskanie zgody.

Piotr Wróbel, współwłaściciel spółki Livoria budującej blok, nie ukrywa, że całej sytuacji ma już dosyć. - Przy takich

cenach za dzierżawę budowanie nie miałyby sensu. Żuraw zostanie przeniesiony do 16 kwietnia. To musi potrwać, bo musimy zaangażować specjalistyczną firmę, która przestawi całą konstrukcję - tłumaczy deweloper. Jak dodaje - ustną zgodę na zajęcie działki miał mieć od Kazimierza Marciniaka, męża pani Henryki.

- Jakim cudem? Przecież tato zmarł we wrześniu 2017 - nie kryje zaskoczenia Beata Marciniak. - Wcześniej pojawiała się wersja, że to mama miała zgodzić się na zajęcie działki. Ale widać zmienili ją, bo mama zawsze rozmawiała z nimi w obecności sąsiadki.

Mimo zawirowań - jak przekazuje Piotr Wróbel - budowa bloku będzie dokończona w terminie, czyli w październiku przyszłego roku. Mają tu powstać 92 mieszkania.

Tekst i fot.: Józef Figura

Sprzedaż kosztowna

Cena złomu spada, a za oddanie wraku trzeba już zapłacić.

Izabela Chlipała rozbiła swoją renówkę. Jak się okazało - dzwonił na tyle poważny, że pojazd nadawał się wyłącznie do kasacji. Cóż, nieszczęścia chodzą parami - powiedziała sobie pamiętając, że właśnie z powodu epidemii straciła pracę. Jak się okazało - nieszczęścia chodzą trójkami.

Kobieta zamówiła lawetę, by swój pojazd zawieźć na złomowisko. Żeby wyrejestrować samochód, musi mieć potwierdzenie, że go formalnie zezłomowała, a nie porzuciła w lesie. Choć jak się okazuje - ta druga możliwość w tej sytuacji byłaby bardziej opłacalna.

- Zawiozłam samochód na składowisko, niestety okazało się, że nie tylko nie zarobię na oddaniu złomu. Nie liczyłam na jakieś kokosy, ale okazało się, że zamiast zarobku muszę dopłacić 123 zł!

Nowotarżanka nie kryje rozgoryczenia podejrzewając, że to wręcz wykorzystywanie panującego kryzysu. - Gdybym nie potrzebowała tego papieru, to pewnie bym tego samochodu nie oddała - zauważa.

Inaczej na sprawę i skutki kryzysu patrzy druga strona. Wiesław Perłowski, kierownik punktu przy ul. Polnej, podkreśla, że to, co otrzymał, samochodu już nie przypominało. I to nie z powodu wypadku. - Pani przywiozła samą skorupę. Bez kół, silnika. Zostało wszystko, co

bezwartościowe. Mamy zbierać śmieci i jeszcze za to płacić? To tak, jakby ktoś z mleka pozbił śmietankę, a samą serwatkę chciał sprzedać - przekonuje dodając, że to wcale nie odosobniony przypadek.

Jak tłumaczy - jeśli samochód jest kompletny, to właściciel może liczyć na zapłatę. Jeszcze niedawno też podobny, jak oddany przez klientkę wrak był ważony, a jego wartość, choć niewielka, odliczana od 123 zł opłaty za kasację pojazdu. - Ale to się nie opłaca. Kiedyś dostawaliśmy za oddawany kilogram złomu 90 gr, a teraz 35. Jeśli jeszcze ktoś zdemontuje elementy, które mają jakąś wartość - to wszystko się już nie opłaci.

A na argument, że zostały jeszcze drzwi, które można z zyskiem sprzedać, odpowiada krótko, że takich elementów ma wiele, brakuje za to chętnych na zakup.

Kryzys zagląda w oczy także przedstawicielom tej branży. Już 2 składowiska pracują w ograniczonym składzie. Choć jeszcze zdarza się, że ktoś wykorzystuje czas siedzenia w domu na porządkowanie strychu i opróżnianie obejścia ze zbędnego żelastwa. - Ale czy to jest potrzeba życiowa? Tak samo jak i to, że ktoś przyniesie 2 kg puszek - zastanawia się kierownik zapowiadając, że w tym tygodniu punkt już będzie zamknięty.

Tekst i fot.: Józef Figura

Złomując samochód, musisz się liczyć z tym, że trzeba będzie za niego jeszcze dopłacić.

Kto wie, ten trafi

Jeden znak kierujący do szpitala bardzo ułatwiłby życie kierowcom zdążającym do nowotarskiej lecznicy.

Chodzi o tych, którzy zmierzają do szpitala od strony Krakowa. Zjeżdżając z za-

kopianki, na ul. św. Anny można skręcić w lewo, w ul. Norwida, i dojechać wprost do szpitala.

Można, jeśli się wie, w którą z kolejnych przecznic skręcić.

Tymczasem nie ma tu żadnego znaku, więc kierowcy jadą do ronda, dalej ul. Kowaniec i Szpitalną dojeżdżają do lecz-

nicy dookoła.

Z interpelacją w sprawie zawieszenia tabliczki zwrócił się do burmistrza radny Lesław Mikołajski. Apelowali w imieniu dojeżdżających pacjentów i osób, które będą ich odwiedzać, o wywieszenie tabliczki.

A że ul. św. Anny jest drogą powiatową, zaś Norwida gminną - burmistrz zwrócił się drogą służbową do Powiatowego Zarządu Dróg o postawienie tabliczki. - Wystąpiłem do zarządcy drogi wyższej kategorii, czyli Powiatowego Zarządu Dróg, z prośbą o zamontowanie przedmiotowego znaku w obrębie skrzyżowania drogi powiatowej ul. św. Anny - odpowiada burmistrz Grzegorz Watycha na interpelację.

Pozostaje więc czekać, aż pismo nabierze mocy urzędowej i odpowiednie decyzje zostaną wydane, a potem znajdą się moce przerobowe i strzałka z napisem „Szpital” zawita na skrzyżowaniu.

Tekst i fot.: Józef Figura

Znak, że to ul. Norwida, jest widoczny, ale gdyby poinformować jeszcze, że to droga do szpitala, zapewne ułatwiłoby to życie wielu kierowcom.

Budowlanicy w potoku

Przez kładkę obok lodowiska prędko nie przejdziemy.

Rozpoczął się remont obydwu pieszych przejść przez Czarny Dunajec. Na razie budowlanicy zamknęli przejście obok hali lodowej. Później remont czeka też kładkę przy ul. Kowaniec, za urzędem gminy.

Remont każdej z kładek kosztować będzie po blisko 730 tys. zł, w tym dofinansowanie unijne to 430 tys. zł. Inwesty-

cja odbywa się w ramach 3. etapu budowy Szlaku Wokół Tatr. Powstanie też ścieżka w istniejącym pasie drogowym na ul. Młynówka i na ul. Schumana oraz obok lotniska.

Rozbudowana zostanie też strefa wypoczynku dla rowerzystów. Inwestycje mają być gotowe przed końcem czerwca.

fig

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim, którzy łączyli się z nami w smutku i modlitwie po śmierci

śp. Wandy Nowak

Mąż Antoni i córka Anna z rodziną

■ ZAKOPANE 34-500
ul. Zwierzyniecka 14,
tel. 18 20 00000, 18 20 13000,
fax: 18 20 000 01
mail: tp@24tp.pl

ODDZIAŁY:

■ NOWY TARG, ul. Rynek 11
tel. 18 26 699 34
■ CHICAGO, 6500 S. Archer Ave.
Chicago ILL 60638,
tel. 1 773 458 3934

REDAKTOR NACZELNY

Paweł Pełka p.pełka@24tp.pl

SEKRETARZ REDAKCJI

Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

DYREKTOR ARTYSTYCZNY

Andrzej Jurecki aloszajurecki@gmail.com

DZIENNIKARZE

Aneta Dusik (Pieniny) a.dusik@24tp.pl

Jolanta Flach j.flach@24tp.pl

Jurek Jurecki j.jurecki@24tp.pl

Józef Figura (Nowy Targ, powiat suski) j.figura@24tp.pl

Marek Kalinowski (Rabka, Orawa) m.kalinowski@24tp.pl

Rafał Gratkowski (Zakopane) r.gratkowski@24tp.pl

Monika Para-Miśkowiec

(Bukowina Tatrzańska, Szafłary, Cz. Dunajec)

m.para@24tp.pl

KULTURA, PUBLICYSTYKA

Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

GÓRY

Apoloniusz Rajwa gory@24tp.pl

Łukasz Kosut

SPORT

Paweł Pełka sport@24tp.pl

ROZMAITOŚCI

Agnieszka Nowelli a.nowelli@24tp.pl

FOTO

Maciej Jonek

Bartek Jurecki

Zofia Szajnós

RYSUNEK

Zygmunt Pytlík

DZIAŁ GRAFICZNY

Zofia Szajnós

Andrzej Larkowski

KOREKTA

Małgorzata Rybak

Mirosława Borowicz

Monika Para-Miśkowiec

BIURA REKLAM I OGŁOSZEŃ

Zakopane

• ul. Krupówki 54, tel. 18 20 130 23

ogłoszenia@24tp.pl

• ul. Zwierzyniecka 14

tel. 18 20 130 00, fax 18 20 000 01

sekretariat@24tp.pl

Nowy Targ

Rynek 11, tel. 18 26 699 34,

nowytarg@24tp.pl

Czarny Dunajec

Rynek 7, tel. 18 26 57 204

SPECJALIŚCI DS. MARKETINGU

Katarzyna Starczowska

k.starczowska@24tp.pl tel. 508 380 383

Magdalena Lipkowska

magdalena@24tp.pl tel. 608 377 217

SEKRETARIAT

Beata Momot (Zakopane) sekretariat@24tp.pl

WYDAWCA

Zakopiańskie

Towarzystwo Gospodarcze Sp. z o.o.

DRUK

Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Sosnowcu

ul. Baczyńskiego 25a, 41-203 Sosnowiec-Milowice

Wydanie internetowe:

www.24tp.pl

Materiały do informatora kulturalnego można wysłać
pod adres: a.nowelli@24tp.pl
Zdjęcia noworodków: dzieci@24tp.pl
Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych.

Telefon interwencyjny
18 2000000
606 402 247

PRENUMERATA

krajowa

kwartalna

70 zł

półroczna

120 zł

roczna

210 zł

zagraniczna

kwartalna

150 zł

(Europa)

półroczna

300 zł

roczna

550 zł

WPŁATY NA KONTO

PKO BP ZAKOPANE

33 1020 3466 0000 9502 0033 4839

Prenumerata realizowana

przez RUCH S.A.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-

wydania można składać bezpośrednio na stronie www.pre-

numerata.ruch.com.pl. Eventualne pytania prosimy kiero-

wać na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontak-

tując się z Telefonicznym Biurem Obsługi Klienta pod nume-

rem: 801 800 803 lub 22 717 59 59 – czynne w godzinach

7.00 – 18.00. Koszt połączenia wg taryfy operatora.

IZBA WYDAWCÓW PRASY

3G1

Gdy ząb zaboli przy świątecznym stole

Pandemiczne obostrzenia uderzyły w prywatną służbę zdrowia, wiele zakładów dentystycznych nie działa.

Jedni otwierają gabinet na kilka zabiegów, żądając przy tym wyższych opłat, inni zamknęli placówki na cztery spusty. - Miałam do wykonania umówiony zabieg za 300 zł, dentysta najpierw poinformował, że gabinet jest nieczynny. Ale potem dostałam telefon, że mogę przyjść, jednak zapłacić 150 zł więcej, ponieważ trzeba zapłacić za dodatkowe środki bezpieczeństwa - alarmuje jedna z mieszkanki Zakopanego. Niestety czas pandemii uderzył w prywatną

służbę zdrowia, jaką w większości stanowią zakłady dentystyczne. Jeszcze dwa tygodnie temu Izba Lekarska zaleciła odwołanie wszystkich zabiegów planowanych i chirurgicznych. Natomiast postępowanie z nagłymi przypadkami uzależnione było od konsultacji telefonicznych. Dzwonię do swojego dentysty. W słuchawce automatyczna sekretarka informuje mnie, że gabinet z uwagi na pandemię zamknięty. Jednak w pilnych sprawach należy wysłać SMS i czekać na telefon. - Sprawdzamy, czy pacjent w ostatnich 14 dniach był w rejonach transmisji koronawirusa lub czy miał kontakt z osobą zarażoną - wyjaśnia dentysta w popularnym, zakopiańskim gabinecie. - Trzeba też odpowiedzieć, czy nie występuje u zgłaszającego gorączka powyżej 38 stopni Celsjusza, czy ma

kaszel i uczucie duszności. Ja już mam gabinet zamknięty. Do tych obostrzeń doszły kolejne. Prowadzący przychodnię dentystyczne musieli umawiać pacjentów co godzinę w taki sposób, by nie dochodziło między nimi do kontaktu w poczekalni. I by mieć wystarczająco dużo czasu na dezynfekcję pomieszczeń po każdym pacjencie. - Takie same zalecenia miały też inne placówki działające w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia - dodaje dentysta. - Też wymagały konsultacji telefonicznych, przeprowadzenia wywiadu, żeby na poczekalni nie trafił ktoś chory, zarażony koronawirusem. Dlatego też ważne, by podczas prowadzonego wywiadu telefonicznego nie ukrywać żadnych objawów i faktów. Niektóre gabinety dentystyczne prowadzone są po sąsiedzku z gabinetami

lekarzy rodzinnych czy innych specjalizacji. A poczekalnia jest jedna. - Ja akurat nie doliczałem żadnych kosztów, stosujemy te same środki bezpieczeństwa co zwykle, jesteśmy dobrze wyposażeni - podsumowuje właściciel zamkniętego na czas pandemii gabinetu dentystycznego. Narodowy Fundusz Zdrowia w piątek wydał rozporządzenie i wyjaśnił na swej stronie, co robić, gdy boli ząb i jesteśmy na kwarantannie. „Specjalnie dla osób z COVID-19 opieka stomatologiczna w nagłych przypadkach, np. bólu zęba, będzie wykonywana w dentobusach. Mobilne gabinety dentystyczne mają stacjonować przy szpitalach jednoimiennych, ale w razie potrzeby będą mogły dojechać bezpośrednio do pacjentów” - wyjaśnił na swojej stronie fundusz.

Na stronie małopolskiego

NFZ lista czynnych gabinetów dentystycznych jest na bieżąco uaktualniana. Obecnie na terenie Małopolski działa ponad 700 zakładów, w tym 14 na terenie powiatu tatrzańskiego. To zakłady w Zakopanem, Kościelisku, Działoszku, Leśnicy, Poroninie, Zębnie i Białym Dunajcu. Pomoc znajdziemy tam po wcześniejszej konsultacji telefonicznej. Dużo większa liczba czynnych zakładów działa w powiecie nowotarskim. Wśród 30 placówek na liście NFZ znalazły się gabinety w Krościenku nad Dunajcem, Chochołowie, Ratułowie, Nowym Targu, Skawie, Łapszach Niżnych, Rabce-Zdroju, Piekelniku, Podsarniu, Lipnicy Wielkiej, Rabie Wyżnej, Szczawnicy, Ochotnicy Dolnej, Jabłonce, Wąskundzie i Nowym Targu.

rav

Bukowina Tatrzańska

Fot.: Bukowińskie Centrum Kultury Dom Ludowy

Aby umilić mieszkańcom życie w izolacji, centrum kultury zaprasza na wirtualną wycieczkę po nieznanym zakamarkach budynku.

Nieznane zakamarki Domu Ludowego

Bukowińskie Centrum Kultury zaprasza na wirtualne zwiedzanie. Możemy poznać zakamarki Domu Ludowego w Bukowinie Tatrzańskiej, na co dzień niedostępne.

Po Domu Ludowym oprowadza Bartłomiej Koszarek, dyrektor Bukowińskiego Centrum Kultury. W pierwszym odcinku zabiera nas za kulisy sceny. Pokazuje garderobę, gdzie aktorzy teatru regionalnego i zespoły przygotowują się do występów. Dalej zabiera nas do sali z rekwizytami i kolejno objaśnia, z których spektakli pochodzą. Zo-

baczyć można skrzynie, naczyń, ciupagi, różnorakie kapelusze, kosę, grabie, trombity. Są też lalki, które grają w sztuce „O Kubiku z Cornego Dunajca”, góralska kołyska ze spektaklu „Zatrąceniec” i wiele innych przedmiotów. - Jest tu wszystko, co potrzebne, by wystawić daną sztukę - podsumowuje Bartłomiej Koszarek. - Większość zna Dom Ludowy z perspekty-

wy widza. A ja chcę go pokazać z innej strony - dodaje. Pierwszy odcinek wirtualnego zwiedzania ukazał się w poniedziałek o godz. 20 na Facebooku Bukowińskiego Centrum Kultury Dom Ludowy. To nie koniec. Będzie jeszcze kilka kolejnych. W następnym odcinku zobaczymy m.in., co kryje strych Domu Ludowego.

mon

Premiera Wielkanocy

Muzeum Tatrzańskie w Wielką Sobotę udostępni w internecie film dokumentalny pt. „Wielkanoc”.

W związku z nadchodzącymi świętami muzeum postanowiło podzielić się jednym z efektów najnowszego projektu „Zakopiańskie Centrum Dokumentacji Dziedzictwa Niematerialnego”. - Ze względu na nadzwyczajne w tym roku okoliczności chcemy upublicznić w interne-

cie film pt. „Wielkanoc”, mimo że zamierzeniem projektu nie było publikowanie tutaj materiałów filmowych - mówi Anna Wende-Surmiak, dyrektorka placówki.

Premiera filmu na Facebooku Muzeum Tatrzańskiego w Wielką Sobotę 11 kwietnia o godz. 16.

joř

Koronawirus

Złe wieści w Chicago

Andrzej Gędek nadal w ciężkim stanie, w niedzielę zmarła jego mama.

Był prezes Związku Podhalań Północnej Ameryki, redaktor radia „Na Góralską Nutę”, jest na intensywnej terapii już drugi tydzień, w ciężkim stanie jest także jego siostra. W niedzielę zmarła ich mama - Janina Gędek.

Andrzej Gędek, zanim trafił do szpitala, przez cały tydzień miał niewielką gorączkę, kaszlał. Funkcjonował w miarę normalnie, prowadził audycje w radiu. Kryzys nastąpił nagle w poprzedni weekend - z soboty na niedzielę. Trafił do szpitala, na intensywną terapię, jest w stanie krytycznym. - Studio radiowe znajduje się w budynku, w którym jest też dom seniora, mam nadzieję, że czyści-

li porządnie wszystkie klamki i drzwi i nie wybuchnie kolejna „bomba” - mówi Bolesław Jarończyk, prezes koła Podczerwone w ZPPA. Sam zajęty jest organizacją pomocy dla szpitala. Koło od tego tygodnia dostarcza do kilku szpitali jedzenie dla personelu, który pracuje po 12-14 godzin dziennie. - Oni są naszym wielkim skarbem, musimy ich wspierać, musimy to jakoś przetrwać - mówi Bolesław Jarończyk. - Dziewczyna mojego syna jest pielęgniarką na intensywnej terapii i powiedziała mi, że pierwszy raz widzi lekarzy wystraszonych, kiedy przychodzą do pracy - dodaje.

Chicago bardzo opustoszało.

bz

TYGODNIK Podhalański

OGŁOSZENIA DROBNE I REKLAMY

do Tygodnika Podhalańskiego w Czarnym Dunajcu i Jabłonce przyjmuje codziennie

KANTOR „U BOBKA”

Usługi turystyczne Czarny Dunajec, Rynek 7

WWW.EUROZAKOPANE.EU

RADIO TAXI EURO

24h **196 88** 18 2000 688 +48 602 822 666

TAXI: 4,6,8 - OSOBOWE / BUSY I AUTOBUSY

Uciekali jak przed wirusem

Motocyklista miał sądowy zakaz prowadzenia i był poszukiwany przez prokuraturę - spektakularny pościg policyjny zakończył się w okolicach Rabki.

Wniedzielę wczesnym popołudniem na alei 1000-lecia w Nowym Targu policjanci drogówki zwrócili uwagę na grupkę trzech motocyklistów. Funkcjonariusze podjęli próbę zatrzymania, ale jedyną reakcją kierujących jednośladami było odkręcenie manetki gazu. Rozpoczął się kilkunastokilometrowy pościg. Motocykliści uciekali zakopianką. Wkrótce minęli Rabkę i kontynuowali ucieczkę nowym odcinkiem dwupasmowej zakopianki. - Kierujący jednośladami poruszali się z bardzo dużą prędkością, łamiąc przepisy ruchu drogowego i stwarzając tym samym zagrożenie na drodze - relacjonuje asp. Dorota Garbacz, rzecznik nowotarskiej policji. - W pewnym momencie kierujący suzuki stracił panowanie nad pojazdem i motocykl się przewrócił. Policjanci przerwali pościg i natychmiast ruszyli mężczyźni z pomocą - dodaje.

Do wypadku doszło za rogatkami Rabki. Jak się okazało, motocyklem kierował 35-latek z powiatu nowosądeckiego. Mężczyzna nie odniósł poważnych obrażeń. Podczas rozmowy z policjantami wyjawiał powód ucieczki. 35-latek był poszukiwany przez Prokuraturę Rejonową w Nowym Sączu, nie posiadał też prawa jazdy, ale za to sąd zakazał mu prowadzenia pojazdów. - 35-latek został zatrzymany. Odpowie za popełnione wykroczenia i przestępstwa drogowe, a także za niestosowanie się do orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia pojazdów oraz za niezatrzymanie się do kontroli drogowej. Grozi mu łącznie nawet do 5 lat pozbawienia wolności. Dodatkowo za nieprzestrzeganie nowych obostrzeń mężczyźni zagrożą karą pieniężną do 30 tys. złotych - podsumowuje rzecznik policji. Pozostała dwójka uciekinierów jest wciąż poszukiwana przez policję. **mk**

Okolice Krzywonia to bardzo malowniczy zakątek uzdrowiska.

Pochopnie donoszę

Wywrotny quad

Nocny wypadek w Spytkowicach - kierowca quada został przetransportowany śmigłowcem do szpitala w Krakowie.

Wyпаdek zdarzył się w sobotę, kilka minut przed północą, na terenie Spytkowic. Poszkodowany młody człowiek kierujący terenowym czterokołowcem odniósł wiele bardzo poważnych

obrażeń. Konieczne było wezwanie śmigłowca. Po północy maszyna przyziemiała na stadionie w Spytkowicach. Lądowanie zabezpieczała miejscowa OSP.

mk

Fot.: Marek Kalinowski

Ruszyła rozbudowa szkoły w Chabówce. Placówka edukacyjna zyska salę gimnastyczną. Prace rozpoczęły się kilka dni temu. Zakończenie jest przewidywane w przyszłym roku. Koszt rozbudowy to prawie 4 miliony złotych.

Pandemiczny interes

4 złote za cukier, piątka za mąkę - to specjalna „pandemiczna” promocja jednego z rabczańskich sklepów wielkopowierzchniowych.

Owprowadzonych już po wybuchu pandemii koronawirusa nowych stawek zaalarmował nas mieszkaniec Rabki, który we wtorek wybrał się na zakupy do jednego z miejscowych dużych sklepów. Gdy nasz czytelnik dotarł już do domu po zakupach, zaczął analizować podejrzenie wysoki rachunek. Szczególnie wybiły się na paragonie ceny podstawowych produktów: mąki i cukru (cena kilograma cukru sięgała 4 złotych, a mąki - 5). Pan Bartłomiej skonfrontował stawki ze średni-

mi cenami podawanymi przez jeden z branżowych portali. Okazało się, że ceny z rabczańskiego sklepu dwukrotnie przewyższają rynkową średnią i są sporo wyższe od najwyższych notowanych stawek. Rabczanin nie ma wątpliwości, że właściciel marketu próbuje zbić złoty interes na pandemii, a to działanie niezgodne z prawem. - Zachowałem paragon i przestałem go już do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta - podkreśla mieszkaniec Rabki.

mk

Nadzór budowlany nie potwierdził doniesienia rabczańskich ekologów - na stokach Krzywonia nie rozpoczęły się żadne prace na budowie osiedla mieszkaniowego.

Przeciwno planom zabudowania obrzeży położonego w granicach miasta kompleksu leśnego od miesięcy protestują rabczańscy ekolodzy i niektórzy radni. Miasto też nie ukrywa sceptycznego nastawienia do inwestycji. Zgodnie z wnioskiem inwestora o wydanie Warunków Zabu-

dowy na terenach położonych przy początkowym odcinku ulicy Do Pociągowej Wody miałyby powstać osiedle piętnastu domków jednorodzinnych. Działka leży w sąsiedztwie uroczyska Krzywonia, któremu wielu mieszkańców przypisuje rolę „płuc Rabki”. Faktem jest jednak, że w okolicy od kilku już lat postępuje zabudowa - powstają pojedyncze domy jednorodzinne.

Na początku roku w swojej interpelacji o wyjaśnienia w sprawie planowanej inwestycji poprosił burmistrza radny Paweł Rogowiec. Radny zwrócił uwagę na szczególnie trudną sytuację samorządu, który z powodu braku aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego ma ograniczone możliwości przeciwdziałania chaotycznej

zabudowie. - Niemniej jednak powinny być zachowane pewne standardy i parametry zagospodarowania i kształtowania zabudowy - zauważa Paweł Rogowiec. Radny nie kryje, że pomysłowi osiedla mieszkaniowego w rejonie Krzywonia jest stanowczo przeciwny. - Nie chodzi tu tylko o ekologiczne, zdrowotne i estetyczne wartości zieleni, ale także o znaczenie funkcjonalne tych terenów, które są miejscem rekreacji, coraz bardziej docenianej we współczesnym społeczeństwie. Bliskość lasów, terenów widokowych daje naszej miejscowości atrakcyjność i możliwość aktywnego wypoczynku - podkreśla w swojej interpelacji.

Urząd miasta potwierdza, że wniosek inwestora o wyda-

nie Warunków Zabudowy jest wciąż analizowany. Władze miasta też nie ukrywają sceptycyzmu. Jeszcze dalej poszli działacze rabczańskiego koła Polskiego Klubu Ekologicznego, którzy skierowali do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego doniesienie sugerujące, że mimo braku pozwolenia na budowę inwestor już rozpoczął roboty. Kontrola PINB tego nie potwierdziła. - Niezwłocznie nasi inspektorzy pojechali na wskazane miejsce, jednak proszę mi wierzyć, nie odbywały się tam żadne prace. Nikt jak dotąd nawet nie ruszył łopatą - podkreśla Gabriela Przysła, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Nowym Targu.

Tekst i fot.: **Marek Kalinowski**

Zdalna apteka

Dyżury aptek w niedzielę i święta w Rabce to jakiś żart - oburza się mieszkaniec Rabki.

Powód zdenerwowania - niedzielna wizyta w dyżurnej rabczańskiej aptece. - Dziecko zachorowało. Skonsultowaliśmy się telefonicznie z lekarzem i poradził, które leki należałoby kupić w aptece - relacjonuje nasz czytelnik.

Było wczesne popołudnie, mężczyzna podjechał pod najbliższą aptekę. Była nieczynna, ale na drzwiach została umieszczona informacja z adresem kolejnego punktu, który w tym dniu miał pełnić dyżur „święteczny”. - Podjechałem pod wskazany adres i znów się zdziwiłem. Apteka była nieczynna, z kartki przyklejonej na witrynie dowiedziałem

Fot.: Czytelnik

się, że to z powodu „choroby”, a najbliższy całonocny punkt znajduje się w Mszanie Dolnej lub Nowym Targu - nie ukrywa oburzenia nasz czytelnik, twier-

dząc z przekonaniem, że harmonogram dyżurów rabczańskich aptek uchwalany co roku przez radę powiatu okazuje się zwykłą fikcją, która na dodatek powodu-

je dezinformację. - Po co ja właściwie krążyłem po Rabce, tracąc cenny czas - podsumowuje gorzko mieszkaniec Rabki.

mk

Akcja motywacja

Zamiast krytykować, wolą pracować. Choć różni ich wiele, łączy chęć pomagania.

Odbiór bawełny w Kacwinie.

Fot.: arch. FB Lidia Molitorys

Ochotnica się jednoczy

To, co nie udało się w innych gminach, bez problemu powiodło się w Ochotnicy Dolnej. To tu zaraz po ogłoszeniu stanu epidemicznego w Polsce aż 17 właścicieli sklepów włączyło się do wspólnej akcji przyjmowania zamówienia na telefon od seniorów, rodzin objętych kwarantanną i wszystkich, którzy nie chcą wychodzić z domów. W gminie ruszyło też szycie maseczek. Oprócz wielu kobiet, m.in.: z Koła Gospodyń Wiejskich, w akcję zaangażowali się także przedsiębiorcy. Urząd gminy pierwszą darmową serię maseczek otrzymał od firmy fajnebuty.net prowadzonej przez Łukasza Osmana, a potem od Danuty Sobczyńskiej z firmy PolSmrek. Właściciele tej ostatniej firmy postanowili dodatkowo podarować materiały i udostępnić maszyny, a ich pracownicy po godzinach uszyli maseczki dla mieszkańców. Do inicjatywy, przedstawiając się

z produkcją, przyłączyła także firma TYLBUT radnego Tadeusza Hebdy.

W efekcie maseczki trafiły do pracowników ośrodków zdrowia, GOPS-u, szkół, seniorów oraz strażaków. O bezpieczeństwo ochotników zadbała dodatkowo firma PHU Giemzik, która przekazała druhom kombinezony i przyłbice ochronne wyprodukowane przez „Kegel - Błażusiak”.

Szczawnica też w akcji

Ile maseczek zostało rozdanych w Szczawnicy? Naprawdę wiele. Tu od początku w ich szycie zaangażowała się projektantka Marta Polaczyk. A wszystko zaczęło się od góralskiego projektu maseczek, który niezbyt spodobał się internautom. Mieszkanica Szczawnicy nie poddała się fali negatywnych komentarzy i przystąpiła do pracy. W rezultacie w ostatnich dniach ze Szczawnicy do szpitala w Nowym Targu trafiła kolejna dostawa - 500 maseczek.

Oprócz Marty Polaczyk w akcję w mieście zaangażowały się także Anna Gębala, Agnieszka Czaja, Małgorzata Janowicz, Lucyna Guskiewicz, Maria Bogdan, Danuta Tylka, Pracownia Twórcza Aneta Szyje, Jolanta Zarotyńska, Danuta Polaczyk, Maria Regiec i Dorota Nizielska. - Na bieżąco rozdajemy maseczki starszym osobom, przekazuję je też do Ośrodka Zdrowia w Szczawnicy i dla pracowników elektrowni - wymienia Marta Polaczyk. - Zrobiliśmy również przesyłkę do domu dziecka. Dziękujemy wszystkim, którzy pomagają nam w działaniu - podkreśla.

„Zielony Las” z Grywałdu działa

Rozpoczęły działalność 8 marca, ale w tempie, którego można im tylko pozazdrościć. Mowa o Kole Gospodyń Wiejskich „Zielony Las” w Grywałdzie, które także zaangażowało się w szycie maseczek. Najpierw była pomoc dla nowotarskiego szpitala, potem ruszyła akcja dla Ośrodka Zdrowia w Krościenku, a następnie dla urzędu gminy i strażaków. Po wyczerpaniu prywatnych zapasów i tych ofiarowanych przez darczyńców panie kupiły 50 metrów materiału, z którego - jak obliczyły - można uszyć około 1000 maseczek. - Jesteśmy zmotywowane, chcemy szyć i pomagać. Zapraszam dziewczyny chętne do cięcia po odbiór materiału - podkreśla Elżbieta Koziół, prezes koła.

W ubiegłym tygodniu Urząd Gminy w Krościenku zadeklarował, że pokryje koszt zakupu ba-

wełny, a firma Wolski z Mizernej przekazała kołu 500 zł. Na apel pań z Grywałdu już odpowiedziało Koło Gospodyń Wiejskich w Dębnie.

Łapsze Niżne: Pomożesz, bo możesz

Dzięki determinacji i zaangażowaniu wielu kobiet z gminy Łapsze Niżne w ostatnich dniach darmowe maseczki otrzymali pracownicy sklepów narażeni na stały kontakt z ogromną liczbą klientów. Prawie 200 sztuk rozwiózł razem z wójtem gminy pracownik urzędu gminy - Piotr Bartosiewicz.

Akcję pomagania w gminie Łapsze rozpoczęła Natalia Ziembka, dziś razem z nią pracuje grupa 30 osób. Szyją maseczki dla gminnych ośrodków zdrowia, seniorów i urzędu gminy. - To niesamowite, jak ta nasza akcja się rozrosła i jak wielką jest świadomość uczestniczących w niej, że działamy dla dobra wszystkich - podkreśla Natalia.

Efekt robi wrażenie, kilka dni temu 330 maseczek ze Szpisy trafiło do małych pacjentów szpitala w Rabce. Kto może, pomaga - stąd też wsparcie Koła Gospodyń Wiejskich w Łapszance.

Maniowy zakasały rękawy

Pracują, i to niezmordowanie, także kobiety z gminy Czorsztyn. Wszystko zaczęło się od Gabi Bednarczyk z Diva Beauty Studio w Maniowach. To właśnie do niej któregoś dnia zadzwoniła znajoma z nowotarskiego szpitala z pytaniem, czy

Fot.: arch. FB Tadeusz Królczyk

Tak akcja pomagania wygląda w gminie Ochotnica Dolna.

nie ma większych zapasów maseczek, rękawiczek, środków do dezynfekcji. Oddała swój zapas, a także to, co udało się jej zebrać, bo na internetowy apel kosmetyczki odpowiedziały inne koleżanki z branży. Niemal w tym samym czasie do Gabrieli zgłosiły się dziewczyny, które zadeklarowały chęć szycia maseczek w domach. - W pomoc zaangażowały się m.in.: salony „O mały włos” Kasia Siasiewicz, „Perfect Lady” Kasia Zontek, „Creative” Monika Bukowska, Salon Fryzjerski Joanna Krzyśtoń i wiele innych - wspomina Gabi Bednarczyk.

Obecnie w akcję prowadzoną przez Gabi zaangażowanych jest 7 osób, które w zaskakującym tempie szyją maseczki. Nie

tylko dla szpitali, ale również dla strażaków z OSP Maniowy. - Po tym, jak skontaktowała się ze mną Katarzyna Dobrzyńska, do akcji dołączają panie z koła gospodyń z naszej gminy, które szyją maseczki dla ośrodka zdrowia i seniorów z Edenu w Maniowach. Akcja naprawdę przyniosła niesamowite efekty. Jak widać, wśród nas jest wielu cichych bohaterów, nie umiem powiedzieć, ile osób jest zaangażowanych, bo zasięg był ogromny! Ale wielkie ukłony dla moich 7 pań szyjących - dla Magdaleny Bednarz-Malik, Jadwigi Tomaszewskiej, Gabi Tomaszewskiej, Janiny Bakalarskiej, Zofii Palicy, Marii Wójtowicz, Stanisławy Zontek - podkreśla.

ad

Gazem z gazem

Rynek w Krościenku podłączony do sieci gazowej.

Przy okazji przebudowy płyty Rynku w pierwszych budynkach pojawiły się przyłącza. Zgazyfikowana zostanie również ulica Flisaków Pienińskich. - To pierwszy etap inwestycji - mówi wójt Jan Dydla. - Owszem, było także spotkanie w sprawie zgazyfikacji z mieszkańcami ulicy Kingi, tu w zależności od liczby podpisanych umów wykonawca podejmie decyzję co do inwestycji - dodaje. Przypomnijmy, według założen do 2022 roku 4 tysiące gospodarstw z gmin: Łącko, Kamienica, Słupnice, Ochotnica, Krościenko nad Dunajcem oraz Szczawnica zaczną korzystać z gazociągu. Wykonawca - Polska Spółka Gazownictwa - ma wybudować w sumie 73 km sieci oraz dwie stacje gazowe.

ad

Zmiana

Karolina Gugała od 1 kwietnia zarządza Gminnym Centrum Kultury i Promocji w Krościenku.

Z kulturą jestem związana od dziecka, a pracę zawodową w tym sektorze rozpoczęłam już po maturze, początkowo jako wolontariusz. Mam doświadczenie w pracy z różnymi grupami wiekowymi, jednak najbardziej lubię, kiedy wszystkie grupy mogą spotykać się we wspólnych inicjatywach - podkreśla nowa szefowa GCKiP w Krościenku.

Karolina Gugała pochodzi

z Jastkowic, miejscowości położonej na północy Podkarpacia, nieopodal Stalowej Woli. Przez ostatnie 8 lat mieszkała w Krakowie, gdzie pracowała i do kształcała się. Nowa kierowniczka jest absolwentką Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (praca socjalna) oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego (animacja społeczno-kulturowa).

- W swojej pracy chcę odpowiadać na kulturowe potrzeby

by mieszkańców, realizując naszą misję, jaką jest upowszechnianie kultury, rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców oraz zachowywanie kulturowego dziedzictwa i tradycji - zaznacza Karolina Gugała. Obecnie ze względu na wyjątkową sytuację panującą w kraju GCKiP w Krościenku swoją działalność prowadzi on-line. Poczynania placówki można śledzić na Facebooku CKiP

oraz na stronie internetowej www.ckipkroscienko.pl, gdzie pojawiają się m.in. słuchowiska, warsztaty on-line i konkursy. - Dla mnie jest to czas, by lepiej poznać potrzeby mieszkańców i być z nimi bliżej, mimo tego, iż wirtualnie. W perspektywie planujemy wydarzenia, imprezy plenerowe oraz warsztaty, na których, mam nadzieję, już wkrótce się spotkamy - dodaje.

ad

Wyborcza ruletka

Będą, a może nie będą - wybory uzupełniające do Rady Gminy w Krościenku.

Na 26 kwietnia komisarz wyborczy wyznaczył termin wyborów uzupełniających do Rady Gminy Krościenka. Po tym, jak w styczniu z mandatu radnego zrezygnował radny Józef Kacperek, mieszkańcy Krośnicy muszą wybrać nowego radnego na to miejsce.

O miejsce w radzie zabiega trzech kandydatów: Łukasz Kocańda z Komitetu Wyborczego Kocańda, Marcin Markot z KWW Marcina Markota i Bartłomiej Czechowski z KWW Bartłomieja Czechowskiego.

Czy wybory uzupełniające w Krośnicy odbędą się pod koniec kwietnia - czas pokaże. W ostatnich tygodniach Piotr Ćwik, wojewoda małopolski przesunął na 19 kwietnia wybory uzupełniające do rad gmin w Niedźwiedziu oraz Białym Dunajcu.

ad

Fundacja Ratownictwa Tatrzańskiego TOPR

11% Pomóż ratować w Tatrach
Twoja pomoc ma znaczenie

Przekaz 1% podatku:
KRS 0000030706

Wpłać na konto:
87 1240 1574 1111 0010 8831 0382

Ogłoszenia drobne i reklamy do Tygodnika Podhalańskiego w Szczawnicy przyjmuje:

Szczawnica,
ul. Główna 28
Delikatesy Centrum
II piętro

tel.kom. 607-282-401
tel. 0-18 262 27 08
biuro@nieruchomosci018.pl

Biuro Nieruchomości TRZY KORONY
Małko Małko

www.nieruchomosci.e-szczawnica.com

Załączne

Boisko niezgody

Sprawa budowy boiska sportowego w Załucznem poróżniła radnych.

S tarania o boisko w Załucznem rozpoczęły się w poprzedniej kadencji. Projekt na budowę boiska wielofunkcyjnego z siłownią, placem zabaw, oświetleniem i monitoringiem jest gotowy. Pojawiła się szansa na dofinansowanie inwestycji z ministerstwa sportu. Na ostatniej sesji radni mieli wprowadzić to zadanie do wieloletniej prognozy finansowej. Koszty budowy boiska szacowane są na 1,3 mln zł.

Rada jest podzielona i nie ma jednomyślności w tej sprawie. Część radnych uważa, że gmina powinna wstrzymać się na razie z budową boiska. Radny Tomasz Turski złożył wniosek, aby wycofać inwestycję z wieloletniej prognozy. - Nie wiadomo, czy rozsądne jest wprowadzenie tak dużego zadania w obecnej sytuacji kryzysowej. To duży koszt dla gminy. Czy to jest dobrze przemyślane? - zastanawia się radny Turski. I pyta, skąd gmina weźmie pieniądze na pokrycie części inwestycji.

Monika Styrzcula, skarbnik gminy, tłumaczy, że decyzja o budowie boiska jeszcze nie zapadła. Trzeba najpierw złożyć wniosek o dotację i nie wiadomo, czy gmina ją dostanie. - Jeśli nie będzie dotacji, to nie zrealizujemy zadania - wyjaśnia. Przypo-

mina, że w budżecie inwestycja została wcześniej uwzględniona. - Zobowiązaliśmy się, że jak pojawi się szansa na dotację, to wystąpimy z wnioskiem. Trudno z tego nie skorzystać - dodaje skarbnik.

- Czy nie dałoby się trochę taniej zrobić boiska? Poszukać innego miejsca? I dlaczego ma być budowane z ogólnej puli? - pyta radny Daniel Domagała. Przypomina, że w Ratułowie miejscowość z własnego budżetu budowała boisko, a nie ze środków ogólnogminnych.

Dać szansę

- Jestem zaskoczony zwłaszcza wypowiedziami osób, którym na sporcie powinno mocno zależeć - mówi Tadeusz Czepiel, radny z Załuczna. Tłumaczy, że na tym etapie nikt nie podejmuje decyzji o budowie. Zapewnia, że gdyby szansa na dotację pojawiła się dla innych miejscowości, głosowałby za. Przypomina, że boiska orliki, skocznia w Chochołowie, lodowisko czy też ścieżki rowerowe budowane były z dotacji i pieniędzy z ogólnego budżetu gminy. - Taka była umowa. I nie wiem, co się teraz dzieje. Powinniśmy dać szansę na dotację - przekonuje przewodniczący rady gminy. Mówi, że w tej części gminy brakuje boiska sportowego. - To jedyne

miejsce, gdzie możemy zrobić boisko, nie mamy innego. Ja nie robię tego dla siebie, ale dla dzieci, młodzieży - podkreśla.

Tomasz Garbaciak przekazuje, że wniosek o dotację trzeba złożyć, a później zdecydować, co dalej. Obawia się, że jeśli gmina nie wykorzysta szansy, to trudno będzie w przyszłości wybudować boisko. W podobnym tonie wypowiada się też Kazimierz Dzielski. - Dokumentacja jest gotowa i co teraz, mamy ją wyrzucić do kosza? - pyta radny Czesław Wajda.

Nierówne traktowanie

Radna Lucyna Hosaniak mówi, że też zabiegała o budowę hali sportowej w swojej wsi, ale otrzymała odpowiedź, że gmina nie ma na to pieniędzy. Z kolei Zofia Kierkowska zauważa, że Załączne ma halę sportową, podczas gdy w Pieniążkowicach czy Podszklu brakuje takich obiektów. - Może tam powinny być kierowane środki - proponuje.

- Nie jestem przeciw sportowi w naszej gminie, ale przeciwko tak wysokiej kwocie, ponieważ w niektórych wsiach nie ma ani sali, ani boiska. I nie rozumiem, jak to jest wybierane - gdzie ma powstać sala albo boiska. Nie patrzymy równomier-

nie na gminę. Niektóre miejscowości są traktowane po macoszemu - uzupełnia Daniel Domagała.

Tadeusz Czepiel mówi, że inne miejscowości nie mają przygotowanej dokumentacji na podobne inwestycje. - Nie wiem dlaczego. Ja, jako radny, zajmowałem się swoją miejscowością i wnioskowałem do poprzedniego wójta. Zróbcie projekty, a ja was zapewnię, że będę głosował za - zwraca się przewodniczący do radnych.

Wójt Marcin Ratułowski nie wyjawia, czy popiera budowę boiska. Deklaruje, że zrobi to, o czym zdecyduje rada.

Większość radnych poparła wniosek Tomasza Turskiego o wycofanie inwestycji z wieloletniej prognozy finansowej. Tadeusz Czepiel informuje, że uchwała rady nie jest potrzebna do złożenia wniosku o dotację. - Wystarczy oświadczenie woli wójta. Oczekuję, że pan wójt złoży takie oświadczenie - podsumowuje przewodniczący. - Chcę podziękować, wszystkim radnym, którzy głosowali za i przeciw boisku. Dziękuję, że jesteście za oświatą, za szkolnictwem. Mam nadzieję, że będziecie patrzeć prosto w oczy tym wszystkim ludziom - dodaje.

mon

Gmina Czarny Dunajec

Czas na chodniki

Gmina Czarny Dunajec i powiat przygotowują się do budowy chodników w Dziale, Ratułowie, Cichem i Miętustwie.

Chodniki powstaną przy drogach powiatowych. Część dokumentacji przygotowuje gmina Czarny Dunajec, część powiat, jako zarządca dróg. Na niedawnej sesji radni przyjmowali uchwały dotyczące przejęcia od powiatu zadania projektowania chodników w Dziale i Ratułowie. Uchwały dotyczyły też udzielenia pomocy powiatowi nowotarskiemu na opracowanie dokumentacji chodników w Miętustwie i Cichem.

- Idziemy w kierunku budowy infrastruktury drogowej dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców - informuje Mar-

cin Ratułowski, wójt Czarnego Dunajca. Przypomina, że w Ratułowie, w jego rodzinnej miejscowości, już od 1990 roku mówiło się o budowie chodników. - Wtedy mówili, że niedługo będziemy budować chodniki. Zostałem wójtem i dowiedziałem się, że nie ma projektu ani metra chodnika w Ratułowie - komentuje. - Teraz podejmujemy konkretne uchwały i zobowiązujemy się przejąć niektóre zadania od powiatu. Dążę do tego, żeby chodniki powstały wszędzie, gdzie ich brakuje - zapewnia.

Dokumentacja ma być przygotowana w ciągu dwóch lat.

mon

W obronie Winiarskiego

Dobrych parę lat temu miałam operację kolana w nowotarskim szpitalu. Był to czas, kiedy szpital tonął w długach, brakowało lekarstw, a nawet opatrunków. Od pierwszej wizyty poczułam do dr. Winiarskiego pełne zaufanie. Jest to małomówny, wręcz zdystansowany pan, ale fachowość, profesjonalizm aż „bije”. Na oddziale leżałam parę dni, więc miałam okazję obserwować pielęgniarki, salowe i panie rozwóżące jedzenie. Swobodne, miłe i pracujące jak mrówki. Pomyślałam wtedy (i wiem to do dzisiaj), że dr. Winiarski był/jest wspianiałym „gospodrzem” - czytają ordynatorem. Nie mogę zrozumieć, jak można się pozbywać takiego fachowca. Wielka strata.

Joanna Konopka

— REKLAMA —

Życzymy Państwu zdrowia, spokoju, nadziei oraz abyśmy spotkali się jak najszybciej na góskim szlaku i mogli realizować nasze marzenia. Nie tylko te górskie.

Niech te święta Wielkanocne, pomimo, że obchodzone w innych niż zwykle okolicznościach, pozwolą znaleźć to, co najważniejsze w życiu.

Z najlepszymi życzeniami,
Zarząd i Pracownicy Grupy PKL

POLSKIE KOLEJE LINOWE

Poszukujesz nowoczesnego mieszkania w centrum Nowego Targu?

☎ +48 18 26 10 310, +48 693 692 100 ✉ kontakt@orkana14.pl

Marzysz o spokojnej i jednocześnie atrakcyjnej lokalizacji?

ORKANA

www.orkana14.pl

KARPIEL STEINDEL

ARCHITEKTURA

*Zdrowych,
pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Niech moc płynąca
ze Zmartwychwstałego Serca
obejmuje wszystkie troski i niosąc radość
napętnia wiarą i spokojem pozwalając
z ufnością patrzeć w przyszłość.*

Pozwólcie działać we mnie tajemnicy

Te słowa Jana Pawła II posłużyły za tytuł szczególnej wystawy w Czerwonym Dworze. Wystawy, której oglądanie mogłoby być swoistymi rekolekcjami, gdyby nie czas pandemii i uwięzienie także dzieł sztuki.

Jest taki czas w roku, kiedy człowiek wezwany jest do modlitwy, pokuty i postu, do refleksji nad sensem istnie-

nia, do odkrycia siebie na nowo. Okres Wielkiego Postu poprzedzający święta Zmartwychwstania Pańskiego to tradycyjnie na-

Podhału czas, gdy milkiły instrumenty wieszane na kołku, przestały rozbrzmiewać kościelne dzwony, w Wielki Piątek kowale wykuwali gwoździe, w odzieniu dominowały kolory ciemne, a przestrzeń wypełniała cisza dyktowana słowami Środy Popielcowej „Pamiętaj, że prochem jesteś i w proch się obrócisz. Tę przestrzeń ciszy każdy z nas wypełnia własną myślą nad przemianami. XXI wiek, pełen hałasu, zgiełku, dramatów, nieokiełzanego pędu życia, kultu młodości, pogoni za dobrami materialnymi, ziemskimi i doczesnymi, odwołuje nas od tego, co istotne. Jan Paweł II pisze, że Wielki Post jest czasem prawdy, głębokiej prawdy, który nawraca, przywraca nadzieję i - stawiając znów wszystko na swoim miejscu - uspokaja i sprawia, że rodzi się optymizm.” - napisała Małgorzata Wnuk w katalogu, do wystawy, która miała się odbyć w zakopiańskiej willi Czerwony Dwór.

Wystawy bardzo różnorodnej, jeśli chodzi o środki przeka-

zu, wykorzystane techniki i jednorodnej, jeśli chodzi o przekaz - przekaz religijny. Bo to opowieść o duchowości Podhalan, ich religijności, widzeniu głębi Ukrzyżowania i Zmartwychwstania. To próba dotknięcia Tajemnicy, o której Jan Paweł II pisał w „Rozważaniach o śmierci”.

Krzyże wykute w żelazie, wykonane ze sznurka, malowane na szkło. Fabularne biblijne opowieści zamknięte w miniaturach szkielek Zofii Forteckiej czy też radosne Zmartwychwstanie Marty Walczak Stasiowskiej. Oryginalne, ale przede wszystkim prawdziwe prace Juliana Klamerusa, który sam żyje prawie jak św. Albert, dzieląc się wszystkim, co ma, z bezdomnymi. Rozpoznawalne, przejmujące figury Frasobliwego spod dęta Władysława Łukaszczyka czy subtelne, piękne w kolorach prace Anny Liscar.

Wernisaż miał się odbyć 13 marca, dziś można prace zobaczyć tylko wirtualnie. Jak zapewne jednak szefowa Czerwonego

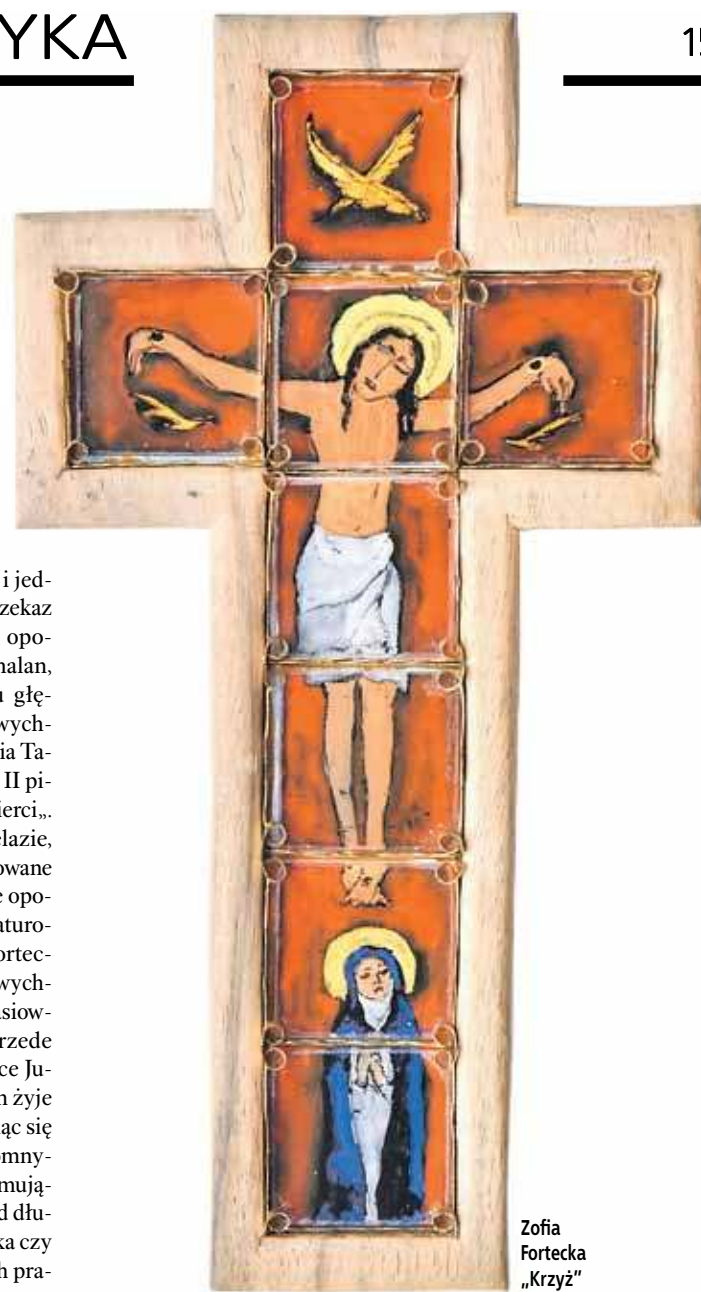
Dworu Małgorzata Wnuk, wystawa na pewno będzie przedłużona i prace artystów z Podhala,

Żywiecczynny i Myślenic zobaczymy na żywo.

bz

Aniela Stanek „Droga Krzyżowa, św. Weronika”

Zofia Fortecka „Krzyż”

Czas pandemii okiełznany

Jedni wariują w czterech ścianach, innym życie niewiele się zmieniło. Zapytaliśmy kilku osób, jak ich życie zmieniło się w czasach pandemii.

jest w kwarantannie. Można ją było oglądać tylko przez 4 dni.

Łukasz Chmura,
kierownik Wysokogórskiego
Obserwatorium
Meteorologicznego
na Kasprowym Wierchu:

- Generalnie w górach niewiele się dla mnie zmieniło, tyle tylko, że zamiast 24-godzinnych, mamy teraz 48-godzinne dyżury w obserwatorium. PKL przyspieszył przegląd kolejki na Kasprowy Wierch, więc wyjazd jest też trochę utrudniony. Z powrotem jeszcze można zjechać na nartach. Szczerze mówiąc, większe wrażenie robią na mnie puste miasta niż puste góry. Poza dyżurami czas spędzam w domu - pracuję jeszcze na Wydziale Fizyki Akademii Górniczo-Hutniczej - teraz zdalnie. Sie-

dzenie w domu dla mnie jest dość uciążliwe, dlatego każdy dyżur na Kasprowym cieszy teraz szczególnie.

Barbara Wcisło,
nauczyciel wychowania
fizycznego w nowotarskim
Liceum Goszczyńskim:

- Każdy z moich synów to wulkan energii, niełatwo ich okiełznać. 16-letni Maciek od 7.30 do 14 przynajmniej zajęty jest lekcjami, bo jest już w liceum. Gorzej z 11-letnim Szymkiem, który także dostaje zadania domowe, ale to już praca dla nas, żeby to ogarnąć i przypilnować go. Kupiliśmy im stół do ping-ponga, żeby ich jakoś zająć

w czasach pandemii. Wyżywają się w też ogrodzie. Ja przeprowadzam lekcje WF przez internet. Do tej pory posyłałam swoim uczniom różne wiadomości dotyczące wychowania zdrowotnego i filmiki z propozycjami ćwiczeń. Od tego tygodnia z każdą klasą tworzę grupę na platformie internetowej i pracujemy online. Podsyłam też filmiki z ćwiczeniami, choć ćwiczenie w mieszkaniu, gdzie nie zawsze są do tego warunki, to dość dyskusyjna sprawa.

Zakupy robi mąż raz w tygodniu. Nasza rodzina jest 3-pokoleniowa, mieszkamy z moimi rodzicami.

Elżbieta Hajnos,
położna środowiskowa
z Nowego Targu:

- Moja praca bardzo się teraz zmieniła. Muszę ograniczać

kontakt z pacjentem do minimum, a jednak przyszłe mamy trzeba przygotować do porodu. Odwiedzam też mamy oraz ich nowonarodzone dzieci w domach po porodzie. Więcej porad udzielam telefonicznie, prowadzę całą dokumentację medyczną w domu. Gdy już jestem u pacjentki pozostawiam swoje ubrania w przedpokoju i zakładam odzież ochronną. Odkażam ręce, twarz i jamę ustną, nakładam rękawiczki, maseczkę oraz okulary ochronne. Śledzę też przepisy, bo ciągle się zmieniają. W domu też bardzo uważamy, szczególnie że nasza rodzina jest 3-pokoleniowa. I to moi rodzice najbardziej przeżywają to, co się dzieje. Dlatego zabroniłam im oglądać wiadomości. 15-letnia córka Antonina jest zafascynowana zdalnym uczeniem. Szkoła ją męczyła - była głośna, przepełniona. Nauka w domu bardzo jej podoba. Ma też pasje, które może nadal realizować, a także swoje towarzystwo międzynarodowe, z którym kontaktuje się przez portale społecznościowe. Wszyscy łącznie z rodzicami chodzimy na bieżnię, trenujemy codziennie. Podchodzimy do tematu koronawirusa spokojnie. Jeśli ma się odpowiednią wiedzę, można się dobrze zabezpieczyć, wtedy nie jest taki straszny.

Adam Jachymiak,
prezes Klubu Przewodników
Beskidzkich i Terenowych
w Nowym Targu:

- Dla kogoś takiego jak ja to niełatwy czas. Jestem bardzo aktywny, jako przewodnik chodzę po Tatrach, Beskidach, Pieninach, Sudetach oraz pilotuję wycieczki po Polsce i za granicą. W ruchu spędzam też swój wolny czas. Biegam, jeżdżę na nartach, podróżuję. Teraz przewodnicy pracy nie mają. Mnie jest łatwiej przetrwać, bo jestem już na emeryturze. Staram się też w marę możliwości spędzać jak najwięcej czasu na powietrzu, oczywiście izolując się od innych. Dużo biegam. W domu się też nie nudzę, oddaję się swoim pasjom - m.in. zajmuję się modelarstwem kolejowym, na co zwykle nie mam czasu.

wysłuchała: Beata Zalot

Anna Schumacher,
zakopiańska artystka:

- Dzień artysty i dzień artysty w czasach koronawirusa nie różni się niczym. Ja zawsze pracuję w samotności, tak jest i teraz. Uczestniczę w kilku projektach międzynarodowych m.in. z artystami z Czech, Słowacji, Niemiec. Spotykaliśmy się dość często. To, co mnie najbardziej dotknęło teraz, to zamknięcie granic. Bardzo silnie odczuwamy oddzielenie od siebie. Wyjazd do Słowacji to był wyjazd za miód - nagle jest to niemożliwe. To straszne uczucie. Przypomina też to, że moja wystawa w Galerii Oko w Warszawie, której wernisaż odbył się 7 marca,

Smacznego jajka, mokrego dyngusa.
Radości płynącej ze Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa.
Pogody ducha oraz niezapomnianych chwil,
spędzonych przy wspólnym stole z najbliższą rodziną.

Spokojnych Świąt Wielkanocnych

życzą:

Podhalańskie Centrum Dystrybucji
SALAMI
PCD
Twój producent wędlin

Małgosia
CENTRUM HANDLOWE
Kazimierza i Piotra Stolarczyków

**Podhalańskie Centrum Dystrybucji,
SALAMI" sp. z o.o.**

■ **NOWY TARG**, ul. Kolejowa 172
tel. 18 26 14 400 www.pcd-salami.pl
Zapraszamy na przedświąteczne zakupy:
pon-pt 7.00-17.00, sob. 7.00-14.00

■ **RABKA ZDRÓJ**, ul. Orkana 19 b, tel. 18 26 70 902
Zapraszamy na przedświąteczne zakupy:

■ **Market spożywczy**:
pon. - sob. 6.45 - 21.00, niedziela 9.00 - 20.00
■ **Pasaż handlowy**:
pon. - sob. 8.45 - 18.00, niedziela 9.00 - 18.00

Spowiedź narkomana

Myślałem,
że Boga nie ma.
On jest. Pomógł mi
osiągnąć dno.

Na Podhale przywiodła go miłość, z rodzinnych stron wyгнаły narkotyki. Teraz pomaga innym. Anonimowo, jak i sam anonimową pomoc otrzymał.

Z piekła wychodził przez miesiąc terapii w ośrodku w Koninkach. I wie, że wychodzenie trwać będzie całe życie. Narkomanem jest się już zawsze. Praca trwa non-stop. Uda się, gdy będzie miał wsparcie. I będzie wspierał innych.

W wychudzonych dłoniach trzyma rulon plakatów, pod pachą garść ulotek. Chce pomagać innym, tak jak pomogli jemu.

Rok na dupościsku

10 maja 2016 roku - ten dzień Bartek zapamięta już do końca życia. To data przyjazdu na terapię. Waga 50 kg, wzrost 185 cm. Ciężko samego siebie. Nie wiedział, czy przeżyje kolejny dzień. Bali się o to też jego terapeuci. Paraliżował go totalny ból mięśni, obezwładniający nie tylko ciało, ale i psychikę. Witaminy i elektrolity próbowały uzupełnić to, czego brakuje organizmowi, a ten domagał się natychmiastowego - narkotyku.

Po tygodniu chciał się ciąć, po dwóch był przekonany, że jest zdrowy i chciał się wypisać. Po 6 tygodniach zaczął się uczyć na nowo podstawowych funkcji - jak się robi zakupy, pranie, jak przygotować sobie śniadanie. Teoretycznie wiedział jak, przecież przed laty robił to odruchowo, ale nałóg zmienił wszystko w jego życiu.

- Bałem się, że nie potrafię nic zrobić bez narkotyku - wspomina.

Terapia w ośrodku trwała 6 tygodni. Dalsza, polegająca już na indywidualnej pracy i kontaktach, to kolejne 2 lata. Przez pierwszy rok uczył się normalnego funkcjonowania. To był - jak mówi - rok na dupościsku. Z jednej strony robił, co należy, ale z drugiej nie chciał się pogodzić z nałogiem, z tym, że cały czas musi być czujny. Miał zbudować sobie siatkę wsparcia uzależnionych, którzy mają ten sam problem. Dwa razy w tygodniu chodził na mityngi. Początkowo nie mógł się w tym odnaleźć, choć najważniejsze to złapać regularność. Być przynajmniej 2 razy w tygodniu. I kontaktować się z terapeutą.

- W pewnym momencie się zatrzymałem. Jak człowiek przestaje pracować nad sobą, to zaczynają się pojawiać myśli, staje się nerwowy, wraca do starych schematów. Tego początkowo się nie widzi, to dostrzega drugi współuzależniony - przyznaje Bartek.

Poczucie atmosfery mityngu przyszło później. Wraz ze zrozumieniem, że ludzie, którzy wyrzucą z siebie swe problemy, potrafią na koniec się uśmiechnąć. Dziś mówi, że grupa bardzo mu pomogła. By nie wrócić, ale i zbudować nowe życie.

Anonimowi Narkomani

Na Podhalu nie miał znajomych, przecież jest obcy. Grupę przyjaciół

Jedna dawka to za dużo, tysiąc - nigdy dość - powtarzają uzależnieni.

dziś tworzą inni uzależnieni, z którymi może porozmawiać i wie, że się nie zawiedzie. Bo razem zdrowieją. Funkcjonujemy na radościach i smutkach z całego tygodnia, opowiadamy sobie, co nas spotkało. Nie grzebiemy w przeszłości, nie opowiadamy, jak bardzo chciałoby się wziąć. Każdy wie, że będzie mu lepiej, jak wyrzuci z siebie złość, emocje w grupie, która jest anonimowa i nie nie wyjdzie na zewnątrz.

Nie opowiadają, jak było, gdy brali, ale jak tu trafili i co teraz przeżywają. Nie wracają, a jeśli ktoś próbuje - szybko jest wyłączany z dyskusji. Nikt jednak nikogo nie zmusza do snucia opowieści. Są tacy, którzy przez kilka mie-

**- Jedna dawka to za dużo
- tysiąc nigdy dość - powtarzają uzależnieni.
- Zadzwoń przed zażyciem.
Potem może być za późno.**

sięcy nie potrafią się otworzyć. Nikt nie zmusza do wypowiedzi. Można usiąść i wziąć dla siebie to, co potrzeba.

Na starcie są dwa pytania - czy chcesz przestać brać i jak masz na imię. Bywa, że ktoś przyjdzie i nie wraca. Ale zostaje zasiane ziarenko. Niekiedy po kilku miesiącach wraca. Przychodzą też czynni narkomani - jeśli są "pod wpływem", dostają szansę na wypowiedź na koniec spotkania. Taka reguła.

Grupa Podhale liczy 3 lata od rozpoczęcia działalności. Funkcjonowali po cichu, próbując dotrzeć do potrze-

bujących, a przy tym nie łamiąc swojej anonimowości. Piętno ćpuna ciąży całe życie.

Droga na dno

Zaczął jako 13-latek. Mieszkał w dużym mieście w Wielkopolsce. Pierwszą dawkę amfetaminy dostał od kolegi. Zjazd na drugi dzień był bardzo bolesny. Wydawało się, że coś rozrywa mięśnie. Do tego totalna senność po dobie nadaktywności. Dla dziecka było to poza kontrolą. Początkowo, gdy poczuł na własnej skórze - nie chciał brać więcej. Pokusa wróciła po roku. Z czasem przyszły weekendowe brania z poniedziałkowym odchorowywaniem. I coraz większe zaległości w szkole, utrata kolegów, coraz dłuższe ciągi. Głowa wciąż podpowiadała, by jeszcze raz wziąć. - Jutro przestaniesz - oszukiwał sam siebie.

Miał 17 lat, gdy pierwszy raz po przedawkowaniu trafił do szpitala. Rodzice tłumaczyli się potem - jak wszyscy - że nie wiedzieli, myśleli, że to tylko kłopoty wieku młodzieńczego. A Bartek miał komfort brania. Na towar szło kieszonkowe, pieniądze od babci, potem zaczął kraść. Z "pomocą", przychodzili kolezdy, którzy zawsze podsunęli działkę na kredyt.

Drugie dno przyszło na 19-latką. Ale jak tylko zesza kroplówka na detoksie - poprosił o wypis na żądanie. Pierwsze kroki skierował do dealera.

Udało mu się skończyć zaoczne liceum, za maturę już się nie zabrał. Najważniejsza była jednak praca, a właściwie kasa na narkotyki.

Kolejne, trzecie dno osiągnął po wypadku samochodowym. Jechał jako pasażer, kierowca był pod wpływem. Działkę sprzedał mu Bartek. Jechali w piątkę. Dwie osoby zginęły. On sam

tydzień leżał w szpitalu na obserwacji. Wyszedł praktycznie bez szwanku, ale wyrzut sumienia pozostał do końca życia.

Jednak nie przestał brać. Ostatni ciąg trwał praktycznie 2 lata. Organizm był tak rozregulowany, że musiał brać 3 razy dziennie. Rzygał krwią. I brał. Nie podnosił się z łóżka, a działki już sobie odkładał pod poduszkę, by nie zabrakło.

Katarzyna, jego dziewczyna, z którą wtedy chodził od roku, w końcu skłoniła go, by zadzwonił. Dotarło do niego, że jest na dnie, gdy leżał bez pracy i sił w łóżku. Od chwili, gdy zdecydował się na leczenie, do wybrania telefonu do ośrodka minęły 2 miesiące. Innym to zajmuje jeszcze więcej czasu.

Nowe życie

Do Konina nie wrócił. Zamieszkali z Katarzyną na Podhalu. Pracują, mają 3 psy i 5 kotów. Jest po co wracać do domu. - Naszą siłą w związku jest to, że rozmawiamy szczerze. Bywa, że wybucham, ale zdaję sobie sprawę, że to choroba wraca. Ona mi mówi - stajesz się bardziej nerwowy, popatrz na to. Nie odbieram tego jako atak. Siadam w ciszy, potrzebuję godziny - dwóch. I wyłapuję to.

Wie, że musi analizować swoje działania. Nie może żyć, nie patrząc na to, co się stało kiedyś. Ale ważne, że także Katarzyna, jego partnerka, dużo się o ich wspólnej chorobie dowiadywała. Bo współuzależnienie to też choroba. Trzeba wiedzieć, że nie można zrobić czegoś za uzależnionego. On musi przeżyć to sam.

Gdy czuje, że złość w nim narasta - bierze psy i wychodzi. To też forma radzenia sobie, tak by nie znęcać się psychicznie nad kochaną osobą.

Nowotarska grupa Anonimowych Narkomanów spotyka się w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu (ul. Kościuszki 8 - w salce Nowotarskiego Klubu Abstynentów w czwartki o godz. 19.00 i w niedzielę o 11.00. Tel. 605 953 842.

Siła wyższa

Wiara pomaga, szczególnie wierzącym - przyznaje Bartek. I wyciąga z kieszeni krzyż. Ma go ze sobą zawsze, odkąd zaczął terapię. To niewielki, metalowy krzyż od bierzmowania. Gdy przyjmował sakrament, był już uzależniony. Dla niego była to tylko nic nie znacząca formalność. Boga odrzucił. Zostawił sam ze swoimi problemami. Przeklinał Go w samotności.

- Myślałem wtedy, że On mi nie pomagał. Ale Bóg pomógł mi osiągnąć dno. Cały czas niosł mnie na swoich barkach. Ale ja tego nie widziałem. Kościół z obrzydzeniem omijałem szerokim łukiem. Teraz dalej nie chodzę. Ale każdego dnia wstaję rano i dziękuję Bogu za to, co mam, ale po swojemu. Każdy musi sam odnaleźć swoją Siłę Wyższą. Ja też Jej wciąż szukam.

Józef Figura

Pierwsi pasterze

Zapuszczali się w Karpaty już od czasów środkowego neolitu.

Cofnijmy się kilka tysięcy lat wstecz - pięć, sześć, a może nawet siedem. I wyobraźmy sobie dzikie, niezaludnione jeszcze tereny Karpat. Praktycznie bez polan, łąk. Wszeghorniające lasy z wyjątkiem miejsc po wiatrołomach. A jednak latem docierają tu małe grupki ludzi ze swoimi zwierzętami - owcami, krowami, kozami. Nie zostawiają po sobie wiele śladów, bo nie zakładają osad. Pewnie docierają tu sezonowo, żeby zaoszczędzić paszę na swoich terenach. - Tu było żywi się liśćmi, pędami drzew i krzewów. - Jest to pełnowartościowa pasza, nie - jak długo uważano - głodowa - podkreśla prof. Paweł Valde-Nowak, archeolog z Uniwersytetu Jagiellońskiego, który przez lata zajmował się zjawiskiem tzw. transhumancji, czyli pierwotnym, prehistorycznym pasterstwem.

- Pierwsi pasterze zapuszczali się w Karpaty od czasów środkowego neolitu po początek epoki brązu. To ludność kultury pucharów lejkowatych i ludność kultury ceramiki sznurowej - opowiada krakowski archeolog. Ci pierwsi znali już koło, dzięki czemu ich przemieszczanie się było łatwiejsze. Używali toporków i siekier - były to oszlifowane, ogładzone kamienne ostrza, część z nich z otworami na trzonek. I właśnie te narzędzia to najczęściej znajduwane po nich pozostałości na naszych terenach. Można je dziś oglądać w Muzeum Orkana w Rabce, w Muzeum Podhalańskim w Nowym Targu, w Muzeum Historycznym w Sanoku czy Muzeum Podkarpackim w Krośnie.

Po ludności kultury sznurowej pozostały też kurhany - kopce ziemne, w których chowano zmarłych. Nieboszczyków układano w pozycji skurczony, mężczyzn na prawym, kobiety na lewym boku. Kurhany lokowano na najwyższych miejscach w okolicy, były widoczne z daleka, najprawdopodobniej stanowiły punkty orientacyjne w terenie. Prof. Paweł Valde-Nowak dopuszcza, że mogły też być to miejsca spotkań.

Takie kopce miały ok. 20 metrów średnicy i 2 metry wysokości. W grobach archeolodzy znajdowali także gliniane naczynia - duże amfory i pucharki, które zdobione były odciskami sznura (stąd nazwa kultura ceramiki sznurowej), a także kamienne topory oraz krzemienne siekier. Całe skupiska takich kurhanów odkryto między innymi we wsi Jawczyce w gminie Biskupice czy koło Jasła, w miejscowości Bierówka, a także po drugiej stro-

Rdzawka - widok z zakopinki w kierunku zachodnim na krajobraz pasterski na wysoko położonym wypłasczeniu Górców. Warto zwrócić uwagę na kształt permanentnie ogryzanej i reliktovej rośliny za koszarom.

nie Karpat, na terenach dzisiejszej wschodniej Słowacji.

Ślady osadnictwa kultury ceramiki sznurowej znajdowały się na rozległych obszarach rozciągających się od południa Skandynawii aż po Alpy i wschodnie Karpaty, pomiędzy Renem a Dnieprem. W Polsce największe skupiska były na Śląsku, Pomorzu Zachodnim oraz w południowej i południowo-wschodniej Małopolsce. Kultura ceramiki sznurowej rozwijała się w różnych obszarach od około 3200 r. p.n.e. / 2900 r. p.n.e. do około 2300 r. p.n.e.

Neolityczna juhaska

W neolicie, oprócz uprawy roślin, hodowla zwierząt była głównym sposobem zdobywania pożywienia. Jej znaczenie w IV tysiącleciu p.n.e. wyraźnie rośnie. Rozwój techniczny i demograficzny sprawił, że ówczesna ludność, poprzedzająca pojawienie się kultury ceramiki sznurowej, zwana kulturą pucharów lejkowatych, zaczęła szukać nowych terenów poza obszarami o najżyźniejszych glebach, które były już wówczas mocno wykorzystywane. Wniknęła na tereny dotychczas omijane przez osadnictwo pierwszych rolników, a więc na obszary piaszczyste, a także górskie. Tę hodowlaną działalność rozwinęły grupy ludności "sznurowej". Część populacji w środkowym i późnym neolicie prowadziła działalność typowo pasterską, dla której podstawę utrzymania stanowił właśnie wypas stad bydła, kóz i owiec - opowiada prof. Paweł Valde-Nowak. - W sezonie letnim opuszczali swoje osady i przemieszczali się z północy w kierunku Karpat - przekonuje.

Co ich ciągnęło w trudno dostępne, dzikie tereny? - Może czynniki demograficzne, tam, gdzie mieszkali, robiło się już gęsto. Może decydowała o tym ekonomia - przypuszcza krakowski archeolog. - Docierali w Karpaty w poszukiwaniu rezerw paszowych, bo te w pobliżu swoich osad oszczędzali na zimę.

- Na pewno nie zostawiali na stałe w rejonie Karpat, bo pozostałyby typowe dla takich osad odpady - tzw. kontekst codzienności, więcej skorup glinianych, naczyń i innych odpadów, na przykład fragmentów kamiennych narzędzi - twierdzi archeolog. - W Karpatach nie było w tym czasie stałych osad ani wielkich wiosek. Są natomiast ślady po krótkotrwałych obozach - dodaje.

Prowadząc koczowniczy tryb życia, późneolityczni ludzie z ceramiką ozdobioną odciskiem sznura zabierali ze sobą tylko niezbędne narzędzia. Nie brali ciężkich, łatwo tłukących się naczyń. Dlatego archeolodzy znajdują jedynie toporki czy siekierki charakterystyczne dla tej kultury. W sumie do tej pory na terenach południowej Polski znaleziono ich kilkaset. Swoje ślady pozostawili m.in. w Zawoi. To tu podczas spaceru nauczycielki z uczniami, właśnie dzieci znalazły na Osiedlu Przysłop toporek należący do późnej kultury ceramiki sznurowej. Podobny znaleziono też w Łapszance na Spiszu, dziś można go podziwiać w Muzeum Orkana w Rabce. Im jednak bliżej gór, tym takich śladów mniej, bo mniej jest też pól ornych, które są najlepszym miejscem do takich odkryć.

Najstarszy jednak artefakt przynależny pasterzom prehistorycznym datowany jest na 3,6 tys. lat p.n.e. To fragment łuku neolitycznego wykonanego z drewna cisowego, znaleziony przy okazji odwiertu w Beskidzie Środkowym, na Górze Kamiennik. Należy do wcześniejszej kultury pucharów lejkowatych. Tworząca ją ludność ze względu na bliskość koła, a co za tym idzie posiadanie pierwszych wozów, miała ułatwione przemieszczanie się i wnikanie zasiedlone obszary, w tym w Karpaty głębiej. Zostawiali swoje stałe niewielkie osady i obozowiska i szukali nowych pastwisk. Neolityczni pasterze wchodziłi w las, bo innych terenów w Karpatach było niewiele.

Czym więc karmiono zwierzęta?

Leśne menu

- Kiedy pierwszy raz oficjalnie postawiłem tezę o sezonowych wypasach leśnych, w środowisku naukowym w Krakowie zawrzało - wspomina prof. Paweł Valde-Nowak. Burzyli się archeolodzy i botanicy, którzy uważali paszę liściastą za głodową. - Tymczasem dowodem na prawdziwość mojej tezy były m.in. diagramy pyłowe. Gwałtowny spadek pyłności wiązu, lipy, jesionu spowodowany był pojawieniem się właśnie zwierząt, które zjadały pędy. W takich miejscach wzrastał także udział roślin zielnych. Pojawiała się pokrzywa, babka wąskolistna, szczaw jako efekt wydeptania, obecności ludzi i zwierząt - przekonuje archeolog.

W Karpatach wówczas nie było gospodarki wypaleniskowej, paleobotanicy w swoich diagramach nie odnotowują śladu upraw zbożowych, tak jak na terenach poza Karpatami. Ale człowiek się pojawia i niszczy las.

Archeolog dodaje, że już wtedy pasterze robili sery. Dowodem na serowarstwo są sporadycznie znajduwane prehistoryczne sity.

Schwarzwald i Rdzawka

Prof. Paweł Valde-Nowak prowadził badania poszukiwawcze w Karpatach - na terenach Orawy i Beskidu Niskiego. Znajdował głównie przedmioty krzemienne, charakterystyczne dla czasów neolitycznych i początku epoki brązu. Nie było natomiast pozostałości żadnej ceramiki. - Gdy jako młody archeolog zacząłem znosić z Karpat artefakty, zrobił się ferment w środowisku archeologicznym. Nie było się do czego odwołać, a moje artefakty były brzydkie, potrzaskane, nie były modelowe - opowiada. Naukowiec spotkał się z totalną krytyką archeologów i botaników, kiedy zaczął twierdzić, że w podkarpackie lasy wypuszczali się pasterze ze stadami. Według polskich naukowców wtedy

pasterstwo musiało zaistnieć tylko tam, gdzie były łąki. - A to nie tak - przekonuje prof. Paweł Valde-Nowak.

Nabrał pewności co do stawianych przez siebie od lat tez, gdy wrócił po badaniach w górach niemieckich. Tam zresztą archeologowie, podobnie jak w Skandynawii, takich wątpliwości jak w Polsce nie mieli. - Środowisko zachodnie było wręcz zdziwione atakami na mnie w Polsce. Tam jest to uznane, że pasza leśna jest pełnowartościowa i tak było też w czasach neolitu - przekonuje. Dodaje, że w Szwajcarii do dzisiaj rolnicy zbierają pędy jesionu dla bydła.

W Niemczech prof. Paweł Valde-Nowak prowadził przez 2 lata badania terenowe w Schwarzwaldzie dla Uniwersytetu w Tybindze. W pierwszym etapie wraz z grupą studentów znajdował pojedyncze neolityczne siekierki, topory i drobne narzędzia krzemienne. Były to ślady po grupach koczowniczych, które przemieszczały się szybko, nie zakładając stałych osad.

Miejsca te nie znajdowały się w dolinach, ale tuż pod szczytem, na wypłasczeniach. Takim typowym miejscem był płaskowyż Freiamt z widokiem na rów Renu, gdzie wcześniej archeolodzy zlokalizowali 5 siekier świadczących o obecności pasterzy neolitycznych, ludów koczowniczych.

Bardzo podobne cechy - zdaniem archeologa - ma współczesne miejsce przy zakopiance, w okolicach Rdzawki. - To współczesny krajobraz pasterski na wysoko położonym wypłasczeniu Górców z krzakami poobgryzanymi, przekształconymi przez zwierzęta. Współczesny dowód na to, że krowy i owce nie gardzą liściastą paszą - przekonuje. - Kiedyś zupełnie przypadkowo udało mi się też zrobić w Beskidzie Śląskim w przysiółku Wisły Kamienne Szemków zdjęcie krowy, która zamiast pochylić się i paść na trawie, przeżuwa liście, które skubie z krzaka. Chłopiec, który pasł zwierzęta, potwierdził w krótkiej rozmowie, że jego krowy lubią liście i że przez cały dzień przepędza je przez las - podkreśla arche-

olog.

- U podnóża Schwarzwaldy archeolodzy podczas badań natrafili na późneolityczną wioskę z konstrukcją drewnianą stajni. To tam w odchodach znaleźli fragmenty gałązek drzew liściastych, które dowodzą, że krowy zapewne zimą karmione były pędami gałązek - dodaje.

- Wróciłem do Polski już pewny, że pasza leśna nie była paszą głodową, ale pełnowartościową na równi z trawą. Zaczęłem swoje tezy wygłaszać odważnie - mówi.

Nieco na marginesie prof. Paweł Valde-Nowak mówi o badaniach w Łoniowej (pomiędzy Czchowem a Wieliczką), gdzie jego ekspedycja archeologiczna odkryła halowy dom z początku neolitu sprzed 5 tys. lat p.n.e., zamieszkiwany przez ludzi kultury ceramiki wstęgowej rzytej, uważanych za pierwszych rolników. Ołbrzymi dom, bo mający rozmiary 41,5 m na 7,6 m był zaskoczeniem także z powodu grobu, który znajdował się pod nim. Grzebanie zmarłych pod budynkiem to bardzo rzadkie zjawisko, nie tylko w Polsce.

Tatry wciąż nieodkryte

Człowiek neolityczny wchodził w Tatry - nie ma wątpliwości archeolog. Dowodem jest chociażby znaleziony w Tatrach Słowackich (Velka Studena Solina) miedzienny czełkan należący do kultury lendzielskiej, ludności środkowego neolitu. Po stronie polskiej z kolei w latach 80. ubiegłego wieku dr Krzysztof Tunia z PAN znalazł w Dolinie Kondratowej rdzeń neolityczny z krzemienia, który nie występuje na tych terenach.

- Bardzo chciałbym wejść w Tatry z badaniami, złożyłem nawet wniosek do Tatrzańskiego Parku Narodowego - mówi prof. Paweł Valde-Nowak. Jednocześnie podkreśla, że badania w takich górach są dla archeologów bardzo trudne, bo mało jest świeżej ziemi. Można jedynie korzystać np. z tzw. rozgrzebisz, które pozostawiają po sobie niedźwiedzie lub z osuwisk. Albo liczyć na współpracę kretów.

Beata Zalot

Podczas wycieczki po Beskidzie Śląskim w 1955 r. przypadkowo prof. Paweł Valde-Nowak natrafił na stado krow, które degustowały liście drzew, dając dowód, że jednak leśna pasza i dziś jest w menu zwierząt domowych.

tv
dodatek

Ozjen Dobry TVN

10 - 16 kwietnia 2020

Piątek

20:00 Titanic
POLSAT
dramat katastroficzny, USA, 1997

Łowca skarbów przeszukuje wrak „Titanica”. W spoczywającym na dnie morza sejfie natrafia jedynie na szkic przedstawiający dziewczynę, która ma na sobie naszyjnik z tym klejnotem. Informacja o tym dociera do wiekowej Rose Dawson Calvert, która rozpoznaje siebie na rysunku. Kontaktuje się z poszukiwaczami i opowiada im swoją historię. W 1912 roku płynęła liniowcem jako 17-letnia dziewczyna - Rose Dewitt Bukater (Kate Winslet), wraz z matką i swoim narzeczonym, bogatym Calmem Hockleym.

Sobota

21:20 Niebo istnieje... naprawdę
TVP1
dramat obyczajowy, USA, 2014

Todd i Sonja Burpo wychowują dwójkę dzieci. Pewnego dnia ich czteroletni syn Colton (Connor Corum) przechodzi operację. Podczas niej chłopiec znalazł się w stanie śmierci klinicznej. Po wybudzeniu chłopiec opowiada rodzicom o tym, co widział po drugiej stronie. Wspomina, że spotkał w niebie bliskich, a także relacjonuje wydarzenia, które miały miejsce przed jego narodzeniem. Rodzice z zapałem tchem słuchają tych rewelacji, próbując zrozumieć, jak niezwykłą podróż odbył Colton.

Niedziela

21:30 Siódmy syn
TVN
film fantasy, Kanada, Wielka Brytania, USA, Chiny, 2014

Przed laty Mistrz Gregory stoczył pojedynek z okrutną Mateczką Malkin. Wojownikowi udało się zażegnać zagrożenie ze strony zła. Z czasem jednak wyszło na jaw, że popełnił on błąd, okazawszy litość pokonanej królowej wiedźm. Żądną zemsty kobieta powraca potężniejsza i jeszcze bardziej niebezpieczna. Ponownie może jej się przeciwstawić bohater z przepowiedni: siódmy syn siódmego syna. Tylko on dysponuje nadludzką siłą mogącą uratować świat przed zagrożeniem ze strony zła.

Poniedziałek

20:05 Sing
TVN
film animowany, Japonia, Wielka Brytania, USA, 2016

Akcja filmu rozgrywa się w świecie zamieszkałym wyłącznie przez zwierzęta. Koala Buster Moon od zawsze marzył o posiadaniu własnego teatru. Ojciec dał mu taką możliwość dzięki swojej wyteżonej pracy. Niestety, biznes podupada. Zwierzak nie ma jednak zamiaru zamknąć ukochanego ośrodka kultury. Aby go ocalić, postanawia zorganizować konkurs wokalny, dzięki któremu odnajdzie najpiękniejszy głos na świecie. Na nagrodę chce przeznaczyć tysiąc dolarów.

Wtorek

20:05 Dzień niepodległości
POLSAT
film sf, USA, 1996

Do Ziemi zbliża się olbrzymi niezidentyfikowany obiekt z kosmosu. Naukowcy sądzą, że jest to statek kosmiczny. Prezydent Stanów Zjednoczonych, Thomas J. Whitmore (Bill Pullman), zwołuje naradę dowódców wojskowych. Polityk nie wierzy we wrogie zamiary kosmitów i nie zamierza opuszczać Białego Domu. Jedynym człowiekiem, który domyśla się, że przybył z kosmosu planujący zniszczenie Ziemi, jest ekscentryczny informatyk, pracujący dla jednej ze stacji telewizyjnych, David Levinson.

Środa

22:35 Paryż może poczekać
TVP2
komedia obyczajowa, Japonia, USA, 2016

Wydaje się, że życie Anne (Diane Lane), żony producenta filmowego, jest idealne. Ma ona bowiem bogatego męża (Alec Baldwin), któremu często towarzyszy w podróżach służbowych po całym świecie. Nic bardziej mylnego. Osamotniona kobieta wciąż zmaga się z nieobecnością zapracowanego partnera, a żar namiętności w ich małżeństwie dawno się wypalił. Pewnego dnia Jacques (Arnaud Viard) - bliski współpracownik Michaela, męża Anne - proponuje jej samochodową wycieczkę.

Czwartek

22:30 Dlaczego nie!
TVN
komedia romantyczna, Polska, 2007

Małgosia marzy o pracy w agencji reklamowej. Cierpliwie wysłała do kolejnych firm swoje CV. Aby zdobyć pieniądze na utrzymanie, nim dostanie upragnioną posadę, Małgosia, jak jej chłopak Piotr, rozwozi pizzę. Dostarczając zamówienie do jednej z agencji, dziewczyna przy okazji próbuje się dowiedzieć o losy swojego podania. Od przystojnego mężczyzny imieniem Dawid, którego wzięła za prezesa firmy, stara dowiedzieć, jakie ma szanse zatrudnienia. Mężczyzna zauroczony Małgosią nie wyjaśnia pomyłki.

piątek

10 kwietnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Jeden z dziesięciu - teleturniej 05:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 06:20 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja, 2019 07:10 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwisz Aleks - serial 08:40 Mister Twister 09:10 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 09:40 Okrasa łamie przepisy 10:15 Komisarz Alex - serial 11:05 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 12:00 Wiadomości 12:15 Agrobiznes 12:35 Agropogoda - magazyn 12:40 Wójt roku - 2019 12:45 Sekrety Katedry Notre Dame - film dokumentalny, prod. Francja, 2017, reż. Sabine Paccini SERIAL OBYCZAJOWY 14:00 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Bądźmy razem w domu 16:05 Przysięga - serial 17:20 Pogoda 17:25 Trzeci się o nas nami umarli 18:00 Korona królów 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Ecce Homo. Pieśni Pasyjne 20:50 Droga Krzyżowa z udziałem papieża Franciszka 22:35 Bernadetta Cud w Lourdes 00:40 Na skrzydłach orłów	05:05 Doktor Kleist - lekarz rodzinny - serial, prod. Niemcy, 2017 06:00 Anna Dymna - spotkajmy się 06:30 Na sygnale - serial fabularny TVP 07:00 Przepis dnia 07:05 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 07:30 Na sygnale - serial obyczajowy TVP 08:00 Pytanie na śniadanie 11:05 Wesoła Nauka - program edukacyjny 11:45 Wesoła Nauka 12:40 Coś dla Ciebie - magazyn 13:15 Świat według T. S. Spiveta 15:10 Doktor z alpejskiej wioski - serial 17:00 Nabożeństwo Wielkopiatkowe w Łodzi 18:00 Panorama	04:40 Uwaga! 05:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 05:55 Doradca smaku 06:00 Wstajesz i wiesz 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Afera fryzjera 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:15 Szpital 14:15 Detektywi - program kryminalny 15:25 Milionerzy 16:00 Fakty po południu 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! koronawirus 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 Uwaga!	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:45 Małanowski i Partnerzy 09:45 Sekrety rodziny 10:45 Dlaczego ja? 11:45 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:30 Na ratunek 112 14:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska 14:45 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Świat według Kiepskich - serial MELODRAMAT 20:00 Titanic - melodramat, USA, 1997, reż. Cameron James, wyk. Leonardo DiCaprio, Winslet, Kate, Zane Billy, Bates, Kathy 00:15 Syn boży - film o narodzinach Jezusa od narodzin do ukrzyżowania i zmartwychwstania. Dorosły Chrystus przybywa do Jerozolimy wraz ze swymi uczniami, im. z Piotrem i Janem. Na dzień przed swoim pojmaniem spożywa wraz z nimi wieczerzę. 03:15 Tajemnice losu 04:55 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:40 Telezakupy TV Okazje	07:00 Teledyski - muzyka klasyczna 07:45 Myśli na ten czas 08:00 Studio Kultura 08:15 Mistrz Baccarelli 08:50 Przez krzyż do zmartwychwstania - reportaż 09:15 Skutki noszenia kapelusza w maju - film obyczajowy 10:40 Myśli na ten czas - felieton 11:00 Rodzina Potanieckich - serial TVP 12:30 Zbigniew Makowski 12:50 Ktośdy po sztukę 13:15 Henryk Mikołaj Górecki 14:25 Dzień gniewu - spektakl 16:05 Pau Casals - siła milczenia 17:50 Myśli na ten czas 18:00 Kronos 18:45 Via Crucis - koncert 20:00 Myśli na ten czas 20:10 Wieczór kinomana	06:00 Nash Bridges - serial sensacyjny 08:00 Reporterzy - Z życia wzięte 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Zaklinaczka duchów - Dzięki swojemu darowi Melinda Gordon potrafi komunikować się z zaginionymi duszami zmarłych ludzi i pomaga im przejść na drugą stronę. 12:00 Kobra - oddział specjalny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Reporterzy - Z życia wzięte 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Pasja 22:40 Leon zawodowiec	05:00 Szkoła 06:00 Mango - telezakupy 07:35 Zakochani po uszy - serial, Polska 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:10 Szpital - program obyczajowy 12:10 Sąd rodzinny - program sądowy 13:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 14:15 Szkoła 15:15 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 16:15 19++ - obyczajowy 16:55 Brzydula - serial obyczajowy, Polska 18:00 Szkoła 19:00 Projekt Lady 20:00 Hotel Paradise - Rajska Rodzina 21:00 Ślub od pierwszego wejrzenia	06:00 Strażnik Teksasu - serial sensacyjny 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Sekrety Sąsiadów 09:30 Demakijaż 10:00 Przez żołądek do serca 10:30 Demakijaż 11:00 Galileo 13:00 Magicy z ulicy 13:30 STOP Drogówka 14:30 Emil pogromca mandatów 15:00 Policjanci i Policjanci - serial obyczajowy prod. Polska Policjanci z dwóch komend codziennie interweniują, począwszy od pijackich melin, a skończywszy na domowych kłótniach. 16:00 Słoneczny patrol 18:00 Sekrety Sąsiadów 19:00 Policjanci i Policjanci - serial obyczajowy prod. Polska FILM OBYCZAJOWY 20:05 Dżungla - film prod. USA, Kanada, 2006 Młody lew, Franek , mieszka w nowojorskim ZOO razem ze swoim tatą, Sebastianem, ale marzy o dzikim życiu w dżungli, jakie zna z opowieści. 21:50 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 23:55 Zmartwychwstały - dramat historyczny prod. USA, 2016 02:15 STOP Drogówka - magazyn prod. Polska 03:15 Zagadkowe zgony TOP 10 Lista Przebojów - program rozrywkowy 05:45 Telezakupy TV Okazje

11 kwietnia

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

12 kwietnia

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

poniedziałek

13 kwietnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:00 Szara Sowa - film fabularny, prod. Kanada, Wielka Brytania, 1999, reż. Richard Attenborough, wyk. Pierce Brosnan, Stewart Bick, Vlasta Vrana, Serge Houde 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 08:15 Cudowny chłopak - film obyczajowy, prod. Hongkong, USA, 2017, reż. Stephen Chbosky, wyk. Julia Roberts, Owen Wilson 10:20 Szajbus i pingwiny - film familijny, prod. Australia, 2015, reż. Stuart McDonald, wyk. Shane Jacobson, Sarah Snook, Alan Tudyk 12:00 Regina Coeli 12:25 Natura w Jedyńce - Jajko: cud natury - film dokumentalny 13:30 Znachor - dramat, prod. Polska, 1981 15:55 Rolnik szuka żony - reality show 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Masz talent - film 19:30 Wiadomości 20:15 Stulecie Winnych - serial TVP 21:15 Razem czy osobno? - komedia, prod. USA 23:00 Mój przyjaciel Hachiko - film obyczajowy 00:40 Wróć do mnie - film obyczajowy 02:45 Szara Sowa - film fabularny, prod. Kanada, Wielka Brytania, 1999 04:45 Zakończenie dnia	05:40 Koło fortuny - teleturniej 06:25 Gnomeo i Julia - Tajemnica zaginionych krasnali - film animowany, prod. USA, 2018, reż. John Stevenson 08:00 Pytanie na śniadanie 11:50 Zachodni szlak - western, prod. USA, 1967, reż. Andrew McLaggen 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny 15:15 Szansa na sukces. Opole 2020 - widowisko muzyczne 16:20 Różowa Pantera - komedia kryminalna, prod. USA, 2006, reż. Shawn Levy, wyk. Steve Martin, Kevin Kline, Beyoncé Knowles, Jean Reno 18:00 Panorama 18:25 Pogoda 18:30 Twoje, moje i nasze - komedia, prod. USA 20:10 Dla niej wszystko - thriller, prod. USA, 2010, reż. Paul Higgins, wyk. Russell Crowe, Elizabeth Banks, Brian Dennehy 22:30 Błękitna głębia - thriller, prod. USA, 2005, reż. John Stockwell, wyk. Jessica Alba, Paul Walker 00:30 Riwiera dla dwojga - komedia, prod. Wielka Brytania, Francja, 2013, reż. Joel Hopkins, wyk. Pierce Brosnan, Emma Thompson, Timothy Spall 02:15 72 Godziny - film sensacyjny, prod. USA, Francja, 2014 04:10 Zakończenie programu	05:00 Uwaga! 05:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 06:10 Nowa Maja w ogrodzie 06:45 Akademia ogrodnika 06:45 Ameryka Express 08:15 Ralph Demolka - film komedia, USA, 2012, reż. Rich Moore, wyk. John C. Reilly, Sarah Silverman, Jack McBrayer, Jane Lynch 10:25 Niania i wielkie bum - film rodzinny, USA, Francja, Wielka Brytania, 2010, reż. Susanna White, wyk. Ralph Fiennes, Maggie Gyllenhaal, Emma Thompson, Maggie Smith, Asa Butterfield 12:40 Kopciuszek - film melodramat, USA, Wielka Brytania, 2015 14:50 Siódmy syn - film przygodowy, Chiny, Kanada, USA, Wielka Brytania, 2014, reż. Sergej Bodrov 17:00 Pacyfikator - film komedia, USA, Kanada, 2005 19:00 Fakty 19:20 Uwaga! koronawirus 19:44 Raport alergiczny 19:45 Uwaga! 20:00 Doradca smaku 20:05 Sing - film komedia, Japonia, USA, 2016 22:20 Niezapomniany - film sensacyjny 00:25 Kilerów 2-óch - film komedia, Polska, 1999 02:55 Wewnętrzny wróg - serial, USA 03:50 Uwaga!	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:50 Dzwoneczek i bestia z Nibylandii 09:30 Zaplątani - Rajtar, szuka schronienia w wieży, gdzie - ku swemu zdumieniu - spotyka Roszkę, bystrą dziewczynę obdarzoną niezwykłą mocą w postaci długich na dwadzieścia metrów, magicznych złotych włosów 11:35 I żyli długo i zaplątani - Epilog historii Roszki i Juliana, którzy po zakończeniu swojej przygody, wracając do domu, wzięli ślub. Uroczystość została zaplanowana z dbałością o najmniejsze szczegóły. 11:50 Auta 3 - film prod. USA, 2017, reż. Fee Brian 14:00 Alicja w Krainie Czarów - film przygodowy, prod. USA, 2010 16:20 Alicja po drugiej stronie lustra 18:50 Wydarzenia 19:40 Toy Story 20:10 MEGA HIT 19:40 Innielomni 2 - Podczas gdy Helen rozwija swoją karierę zawodową, jej mąż Bob zostaje w domu z dziećmi realizując się w zacięciu domowych pieleszy. 22:40 Mission: Impossible - Rogue Nation 01:20 Dzień niepodległości 04:55 Disco Gramy - program rozrywkowy, prod. Polska 05:40 Telezakupy TV Okazje	07:00 Niezapomniany Leonard Bernstein 08:00 Myśli na ten czas 08:10 Studio Kultura 08:25 Księżniczka Kaguya - film animowany 10:50 Zazie w metrze - film fabularny, prod. Francja 12:25 Myśli na ten czas - felieton 12:35 Dydona i Eneas 14:05 Niedziela z... rodziną Machalców 14:50 Karnawał Zwierząt - film animowany 15:25 Myśli na ten czas 15:40 La La Land - musical, prod. USA, 2016 17:50 Myśli na ten czas - felieton 18:00 Portrety - Siostry - film 18:30 Nazywam się Kukinia - film animowany, prod. Szwajcaria, Francja, 2016 19:45 West Side Sinfonietta 20:00 Myśli na ten czas 20:10 Anna Karenina - film kostiumowy, prod. USA 22:25 Więcej niż fikcja - Duch Bauhausu 23:25 Myśli na ten czas 23:35 Ciemnoniebieski świat - dramat wojenny, prod. Czechy, Wielka Brytania, Dania, Włochy, Niemcy, 2001 01:35 Kino nocne - Fanny i Aleksander - dramat, prod. Szwecja, Francja, Niemcy, 1982 04:45 Myśli na ten czas - felieton 04:55 Wieczny ogień - film animowany 05:20 Teledysk 05:50 Zakończenie dnia	06:00 Nash Bridges - serial sensacyjny 07:00 Księga Daniela 08:50 Hrabia Monte Christo - Edmund Dantes zostaje niesłusznie skazany i wtrącony do więzienia. Gdy udaje mu się uciec, powraca w rodzinne strony, aby dokonać zemsty. 11:35 Najpiękniejsze baśnie: Piękna i Bestia 13:30 Trzej muskietierowie 15:40 Jutro będziemy szczęśliwi - dramat 16:00 Prowadzący bez trosk - życie mężczyzny musi niespodziewanie zaopiekować się córką, o istnieniu której nie wiedział. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Dirty Dancing - Frances poznaje na wakacjach w ekskluzywnym ośrodku wypoczynkowym przystojnego instruktora tańca. Mimo wielu różnic łączą ich wspólna pasja. 22:00 Nietykali 00:10 Outlander 02:35 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny, prod. Polska 03:25 Niesamowite! 03:55 Na jedwabnym szlaku 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Dyżur - dokumentalny	04:55 Szkoła 05:55 Mango - telezakupy 08:00 Ukryta prawda 09:05 Rocky i fos Superktoś - film komedia, USA, Niemcy, 2000, reż. Des McAnuff, wyk. Rene Russo, Jason Alexander, Robert De Niro, Piper Perabo, Randy Quaid, Janeane Garofalo, Carl Reiner, John Goodman, James Rebhorn 10:55 Pieniądze to nie wszystko - film komedia, Polska, 2001, reż. Juliusz Machulski, wyk. Marek Kondrat, Stanisława Celińska, Sylwester Maciejewski 13:15 Na pewno, być może - film komedia, USA, Francja, Niemcy, Wielka Brytania, 2008, reż. Adam Brooks, wyk. Ryan Reynolds, Isla Fisher, Abigail Breslin 15:40 Masz wiadomość - film komedia, USA, 1998, reż. Nora Ephron 18:10 Kot w butach - film komedia, USA, 2011, reż. Chris Miller 20:00 Hotel Paradise 21:00 Lejdis - film komedia, Polska, 2008, reż. Tomasz Konecki, wyk. Iza Kuna, Edyta Olszówka, Magdalena Różczka 23:55 Harry Potter i Książka Półkrwi - film przygodowy, Wielka Brytania, USA, 2009, reż. David Yates 03:05 Druga strona medalu - talk show	06:00 Benny Hill - serial komediowy 07:25 Mustang z Dzikiej Doliny 09:00 Alvin i wiewiórki - Opowieść o przygodach trzech niezwykłych wiewiórek, które wprowadzają się do domu pocztującego kompozytora piosenek i pomagają mu zrobić wielką karierę w świecie muzyki. 11:00 Gliniarz w przedszkolu 2 - Gburawaty twardziel, agent Reed z FBI, by odzyskać skradzione dane musi działać pod przykrywką, jako nauczyciel w przedszkolu. Praca z dziećmi w bardzo liberalnej politycznie poprawnej placówce, okazuje się najtrudniejszą misją w jego karierze... 13:05 Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów - film przygodowy, Belgia, Francja, 2014 15:00 Ekstremalny surfing w Rosji 16:45 Wciąż ją kocham 19:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Straszny film 5 22:50 Żelazny krzyż - film prod. Wielka Brytania, NRD, 1977, reż. Peckinpah Sam, wyk. Coburn James, Mason James, Maximilian Schell 01:30 Własy móch 02:00 Galileo 03:05 SuperLudzie 04:05 Magazyn Atleci Polsat

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

14 kwietnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:45 Jeden z dziesięciu - teleturniej 06:20 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja, 2019 07:05 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Mister Twister 09:20 Ranczo - serial 10:15 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP 11:05 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 12:00 Wiadomości 12:15 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedyńce - Skrzydlice 14:00 Elif - serial, prod. Turcja 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Bądźmy razem w domu 16:05 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? 18:30 Korona królów 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leszczówka 20:55 Magazyn Ekspresu Reporterów - zapowiedź 20:55 Zniewolona. Kulisy 21:05 Zniewolona - serial 21:55 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:00 Ocaleni - reality show 00:05 Robinson Crusoe - film 01:40 Bez tożsamości - serial 03:20 Magazyn Ekspresu Reporterów	04:30 Koło fortuny - teleturniej 05:10 Doktor Kleist - lekarz rodzinny - serial, prod. Niemcy, 2017 06:05 W Zaczyszu - reportaż 06:30 Familiada - teleturniej 06:55 Rodzina 07:05 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 07:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 08:00 Pytanie na śniadanie 11:05 Wesoła Nauka - program edukacyjny 11:40 Wesoła Nauka - Wielkie dzieła małych rąk 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:05 Va Banque - teleturniej 13:35 Na sygnale - serial fabularny, prod. Turcja 14:10 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial TVP 15:10 Doktor z alpejskiej wioski 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:10 Węzień miłości 18:00 Panorama 18:25 Pogoda 18:30 Va Banque - teleturniej 19:30 Barwy szczęścia - serial 19:55 Przypis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial 20:45 Kulisy serialu "M jak miłość" 20:55 M jak miłość - serial TVP 21:55 Echo serca - serial TVP 22:50 Ludzkie historie - Gry domowe - film dokumentalny 24:00 Rodzinka.pl - serial 00:30 Nowa - serial TVP 02:30 Błękitna głębia	04:40 Uwaga! 05:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 05:55 Doradca smaku 06:00 Wstajesz i wiesz 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Afera fryzjera 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:15 Szpital - program obyczajowy 14:15 Detektywi - program kryminalny 16:00 Fakty po południu 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! koronawirus 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 Uwaga! 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Millionerzy 21:30 Motywy - serial, Polska 22:30 Saga Zmierzch: Zaczemienie - film horror, USA, 2010, reż. David Slade, wyk. Kristen Stewart, Robert Pattinson, Taylor Lautner, Billy Burke, Bryce Dallas Howard, Dakota Fanning 01:00 Zabójcza broń - serial, USA 02:00 Uwaga! - magazyn prod. Polska 02:25 Noc Magii - program ezoteryczny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:45 Małanowski i Partnerzy 09:45 Sekrety rodziny 10:45 Dlaczego ja? 11:45 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:30 Na ratunek 112 14:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy, prod. Polska 14:45 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy, prod. Polska 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Świat według Klepskich 20:05 Dzień niepodległości - film s-f Obcy z kosmosu przybywają na Ziemię w monstrualnych statkach kosmicznych z zamiarem zniszczenia rodzaju ludzkiego i podboju Ziemi. Jedyną nadzieją dla ludzkości jest wspólne działanie: prezydenta USA, ekscentrycznego geniusza komputerowego i odważnego pilota... 23:15 Pitbull 01:25 Uniwersalny żołnierz: Dzień odrodzenia 03:50 Tajemnice losu 04:55 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:40 Telezakupy TV Okazje	07:00 Teledyski - muzyka klasyczna 07:45 Myśli na ten czas 08:00 Studio Kultura - Rozmowy - Agnieszka Sowińska 08:15 Ciemnego pokoju nie trzeba się bać - film krótkometrażowy 09:00 Pau Casals - siła milczenia, prod. Hiszpania, 2017, reż. Manuel Hueriga, wyk. Joan Pera, Nao Albet 10:45 Myśli na ten czas 11:00 Rodzina Połanieckich - serial TVP 12:25 Myśli na ten czas 12:30 Legenda Krakowska 13:00 Szyfrowe prace - film obyczajowy 14:35 Młody Chopin 15:15 Pojedynki stulecia 15:40 Szlakiem miejsc niezwykłych 15:50 Arcydzieła niedokończone 16:40 Literatura na ekranie - Quo vadis? - serial TVP 17:25 Neonowa fraszka - film animowany 17:35 Lokomotywa - film animowany 17:45 Myśli na ten czas 18:00 Portrety 19:10 Kronos 19:45 Kłótnie do sztuki 20:00 Myśli na ten czas 20:10 Opis obyczajów czyli jak zwyciężać wszędzie się mieszka zle do dobrego - spektakl 22:05 Lekkie obyczaje - Księżna - film kostiumowy 23:55 Myśli na ten czas 00:05 Młoda Polska 00:40 Nocny dokument - One man show - film	06:00 Nash Bridges - serial sensacyjny 08:00 Reporterzy - Z życia wzięte 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Zaklinaczka duchów 12:00 Kobra - oddział specjalny - Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje "zabójczej prędkości", efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych posągów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym miejscu stała sprawiedliwość. 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy, prod. Polska 16:00 Reporterzy - Z życia wzięte 17:00 Rodzinny interes - Serial opowiadający o dwóch przyjaciół, którzy postanowili otworzyć warsztat samochodowy. Z kolei ich żony prowadzą mały salon fryzjerski „Bella Elia”. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Pompeje 22:00 Gladiator 01:05 Zobacz to! Blok powtórkowy: Tajemnice medyczne 02:00 Na jedwabnym szlaku 02:40 Noc Magii - program ezoteryczny, prod. Polska 05:00 Dyżur - dokumentalny	05:00 Szkoła 06:00 Mango - telezakupy 07:35 Zakochani po uszy - serial, Polska 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:10 Szpital - program obyczajowy 12:10 Sąd rodzinny - program sądowy 13:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 14:15 Szkoła 15:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:15 19 + - obyczajowy 16:55 Brzydula - serial obyczajowy, Polska 18:00 Szkoła 19:00 19 + - obyczajowy 19:30 Zakochani po uszy - serial, Polska 20:00 Hotel Paradise 21:00 Joe Black - film obyczajowy, USA, 1998, reż. Martin Brest, wyk. Brad Pitt, Anthony Hopkins Smierć pod pseudonimem Joe Black zjawia się po Williama. Nieoczekiwanie zakochuje się w jego córce. 00:50 Przeklęta dzielnica - film obyczajowy, prod. USA, 2014, reż. John Slattery, wyk. Philip Seymour Hoffman, Christina Hendricks, Eddie Marsan, Richard Jenkins, John Turturro 02:40 Noc Magii - program ezoteryczny, prod. Polska 05:00 Dyżur - dokumentalny	06:00 Strażnik Teksasu - Cordell Walker (Chuck Norris) walczy ze wszystkimi formami przestępczości w stanie Teksas. Pomagają mu w tym inni agenci na czele z Jimmym Trivettem (Clarence Gilyard Jr.) oraz pani prokurator Alex Cahill Walker (Sheree J. Wilson). Po dobrze wykonanym zadaniu wszyscy spotykają się w barze emerytowanego strażnika C.D. Parkera (Noble Willingham). 08:00 Nasz Nowy Dom - magazyn 09:00 Policjanci i Policjanci 12:00 STOP Drogówka 13:00 Emil pogromca mandatów 14:00 Septagón 16:00 Słoneczny patrol 18:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Jarhead 3: Obłąkanie - Dla członków elitarniej jednostki marines ochrona ambasad Stanów Zjednoczonych w jednej ze stolic na Bliskim Wschodzie uważane za bezpieczną wydaje się banalnie prostym zadaniem. 23:00 Krwawa zemsta - David, szeregowy członek wielkiego gangu, zostaje zamordowany przez swoich kompanów, kiedy chce porządkować przestępcze życie by założyć rodzinę. 00:55 Własy móch 01:25 Galileo 02:30 Zagadkowe zgony 02:55 Graffiti

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

środa

15 kwietnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Jeden z dziesięciu - teleturniej 05:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 06:20 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja, 2019 07:05 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Mister Twister 09:20 Ranczo - serial obyczajowy TVP 10:15 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP 11:05 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 12:00 Wiadomości 12:15 Agrobiznes 12:35 Agropogoda - magazyn 12:45 Natura w Jedynce - Kresce Matki Natury. Życie bez wody - film dokumentalny, prod. Szwecja, 2018 SERIAL OBYCZAJOWY 14:00 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Bądźmy razem w domu - program edukacyjny 16:05 Przysięga - serial 17:00 Telexpress 17:30 Jaka to melodia? 18:30 Korona królów 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leszczynka 21:00 Rocky 3 - dramat 22:50 Historia bez tajemnic 23:55 W kręgu zdrady - film obyczajowy, prod. USA 01:30 Wojsko - polskie.pl 02:05 Robinson Crusoe	04:25 Koło fortuny - teleturniej 05:05 Doktor Kleist - lekarz rodzinny - serial, prod. Niemcy, 2017 06:00 Talmudystka - reportaż 06:25 Familiada - teleturniej 06:55 Przepis dnia 07:00 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 07:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 08:00 Pytanie na śniadanie 11:05 Wesoła Nauka - program edukacyjny 11:40 Wesoła Nauka - Wielkie dzieła małych rąk - program edukacyjny 12:30 Koło fortuny 13:05 Va Banque - teleturniej 13:35 Na sygnale - serial fabularny TVP 14:10 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial TVP 15:10 Doktor z alpejskiej wioski - serial 16:00 Koło fortuny TELETURNIJ 16:35 Familiada - teleturniej 17:10 Wznień miłości 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:30 Va Banque - teleturniej 18:55 Rodzinka.pl - serial 19:25 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 19:55 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial 20:40 Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularny TVP 22:35 Kino relaks - Paryż może poczekać 00:20 Geniusz: Picasso 01:20 Titanik 20 lat później - film dokumentalny	04:40 Uwaga! 05:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 05:55 Doradca smaku 06:00 Wstajesz i wiesz 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Afera fryzjera 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:15 Szpital - program obyczajowy 14:15 Detektywi 15:25 Milionerzy 16:00 Fakty po południu 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! koronawirus 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 Uwaga! PROGRAM KULINARNY 20:10 Doradca smaku - program kulinarny prod. Polska 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy 21:30 Ameryka Express - program rozrywkowy 23:00 Pretty Woman - film komedia, USA, 1990, reż. Garry Marshall, wyk. Richard Gere, Julia Roberts, Ralph Bellamy, Jason Alexander, Laura San Giacomo, Hector Elizondo 01:25 Mentalista - serial, USA 02:25 Uwaga! 02:50 Noc Magii - program ezoteryczny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:45 Małanowski i Partnerzy 09:45 Sekrety rodziny 10:45 Dłaczego ja? 11:45 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:30 Na ratunek 112 14:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska 14:45 Dłaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Świat według Kiepskich 20:05 Nasz Nowy Dom 21:10 Zawsze warto KOMEDIA 22:10 Dziewczyna z ekstraklasy - film prod. USA Kettner pracuje jako ochroniarz na lotnisku w Pittsburghu. Chłopak jest typowym przeciętnakiem, który słabo radzi sobie z kobietami. Jego życie zmienia się całkowicie, kiedy pewnego dnia poznaje piękną i przebojową organizatorkę imprez - Molly. 00:30 Nasz Nowy Dom - magazyn prod. Polska 02:30 Tajemnice losu 04:55 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:40 Teleskopy TV Okazje	07:00 Teledyski - muzyka klasyczna 07:45 Myśli na ten czas - felieton 08:00 Studio Kultura 08:15 Niedziela z... rodziną Machaliów 09:05 Idzie młodość. I Grupa Krakowska - reportaż 09:30 Stacja - film obyczajowy 10:45 Myśli na ten czas 11:00 Rodzina Połanieckich - serial TVP 12:25 Myśli na ten czas 12:30 Na kredyt - film obyczajowy 13:00 Kamień na kamieniu - dramat 14:35 Młody Chopin 15:20 Pojedynki stulecia - Agnieszka Osiecka 15:45 Szlakiem miejsc niezwykłych 15:50 Barwy Japonii: Wspaniały świat Alberta Kahna - film SERIAL OBYCZAJOWY 16:45 Literatura na ekranie - Quo vadis? - serial TVP 17:30 Oczekiwanie - film animowany 17:40 Myśli na ten czas - felieton 17:55 Portrety 18:55 Scena Klasyczna 19:50 Zaginione Skarby 20:00 Myśli na ten czas 20:10 Na wschód od Hollywood - Nawet góry przemienia - dramat 22:25 Ziemia, planeta ludzi - Chińskie Van Goghi 23:50 Myśli na ten czas 24:00 Kronos 00:40 Jazz Juniors 2019 01:15 Lekkie obyczaje - Książka 03:05 Myśli na ten czas	06:00 Nash Bridges - serial sensacyjny Serial opowiadający o walce z przestępczością na ulicach San Francisco. Głównym bohaterem jest sprytny policjant Nash Bridges (Don Johnson), który wraz ze swoim partnerem Joe Dominguez (Cheech Marin) walczy z przestępczością w mieście. 08:00 Rodzinny interes 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Zaklinaczka duchów 12:00 Kobra - oddział specjalny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Rodzinny interes 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy FILM S-F 20:00 John Carter Weteran wojny secesyjnej zostaje przeniesiony na Marsa. Chce wrócić do domu, jednak staje się uczestnikiem konfliktu między dwiema zamieszkującymi planetę rasami. 22:30 Samson 00:50 Kwarantanna 2: Terminal 02:30 Zobacz to! Blok powtórkowy: Niesamowite! 03:00 Taki jest świat - program informacyjny 03:55 Na jedwabnym szlaku 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Dyżur - serial dokumentalny	05:00 Szkoła 06:00 Mango - teledyski 07:35 Zakochani po uszy - serial, Polska 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:10 Szpital - program obyczajowy 12:10 Sąd rodzinny - program sądowy 13:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 14:15 Szkoła 15:15 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 16:15 19+ - obyczajowy 16:55 Brzydula - serial obyczajowy, Polska 18:00 Szkoła 19:00 19+ - obyczajowy 19:30 Zakochani po uszy - serial, Polska 20:00 Hotel Paradise FILM PRZYGODOWY 21:00 Everest - film przygodowy, Islandia, USA, Wielka Brytania, 2015, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke, Josh Brolin, Jake Gyllenhaal, John Hawkes, Robin Wright, Emily Watson, Keira Knightley, Sam Worthington 23:40 Lejdis - film komedia, Polska, 2008, reż. Tomasz Konecki, wyk. Iza Kuna, Edyta Olszówka, Magdalena Różycka, Anna Dereszowska, Robert Więckiewicz, Piotr Adamczyk, Borys Szyc, Tomasz Kot, Tomasz Karolak, Rafał Królikowski, Danuta Stenka, Krzysztof Globisz 02:35 Noc Magii	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Policjanci i Policjanci 12:00 STOP Drogówka 13:00 Emil pogromca mandatów 14:00 Septagon Serial opiera się na pełnych zwrotów akcji historiach, które poznajemy przez pryzmat prowadzonych przez detektywów śledztw oraz na równoległe rozwijających wątkach osobistych z życia głównych bohaterów. 16:00 Słoneczny patrol 18:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny Zespoły policyjne prowadzą różne sprawy kryminalne począwszy od zabójstw, poprzez napady, a skończywszy na narkotykach. THRILLER 21:00 Underworld Na Ziemi w ciągu wieków, niezauważane przez ludzi, wyrosły dwie rywalizujące ze sobą rasy: arystokratyczne, dobrze wykształcone Wampiry oraz brutalni i siejący grozę Lykanie. Ich celem jest całkowita eliminacja przeciwnika. 23:35 Śmiertelne porachunki Były pracownik CIA, infiltrujący na zlecenie rządu kręgi narkotykowych przemysłników w Meksyku, zostaje wyrzucony z samolotu. 01:30 Włacy mój 02:00 STOP Drogówka - magazyn

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

16 kwietnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:35 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 06:15 Przysięga - serial obyczajowy, prod. Turcja, 2019 07:05 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Korona królów - tele-nawela historyczna TVP 09:20 Ranczo - serial obyczajowy TVP 10:15 Komisarz Alex - serial kryminalny TVP 11:05 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP 12:00 Wiadomości 12:15 Agrobiznes 12:35 Agropogoda - magazyn 12:45 Natura w Jedynce - Kresce Matki Natury. Tajemnice lasu - film dokumentalny, prod. Szwecja, 2018, reż. Claes Andren SERIAL OBYCZAJOWY 14:00 Elif - serial, prod. Turcja, 2017 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Bądźmy razem w domu 16:05 Przysięga - serial 17:00 Telexpress 17:30 Jaka to melodia? 18:30 Korona królów 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:30 Sprawa dla reportera 22:25 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 23:00 Magazyn kryminalny 997 - magazyn 23:50 Magazyn Ekspresu Reporterów 00:55 Tanie Dranie	04:25 Koło fortuny - teleturniej 05:05 Doktor Kleist - lekarz rodzinny - serial 06:00 Operacja Zdrowie! - magazyn medyczny 06:30 Familiada - teleturniej 06:55 Przepis dnia 07:05 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 07:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 08:00 Pytanie na śniadanie 11:05 Wesoła Nauka 11:40 Wesoła Nauka - Wielkie dzieła małych rąk - program edukacyjny 12:30 Koło fortuny 13:05 Va Banque - teleturniej 13:35 Na sygnale - serial fabularny TVP 14:10 Na dobre i na złe - serial TVP 15:10 Doktor z alpejskiej wioski - serial 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej SERIAL OBYCZAJOWY 17:10 Wznień miłości - serial obyczajowy 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:30 Va Banque - teleturniej 18:55 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 19:55 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP 20:45 Filmowe czwartki Kobieta na skraju dojrzałości - komedia-odramat, prod. USA, 2011 22:30 Sekret w ich oczach - dramat, prod. USA, 2017 00:30 Maratonczyk - film fabularny 02:45 Sztuka zbrodni - serial, prod. Francja, 2016	04:40 Uwaga! 05:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 05:55 Doradca smaku 06:00 Wstajesz i wiesz 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Afera fryzjera 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:15 Szpital - program obyczajowy 14:15 Detektywi 15:25 Milionerzy 16:00 Fakty po południu 17:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Ukryta prawda 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! koronawirus 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:50 Uwaga! 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy 21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy Dłaczego nie! - film komedia, Polska, 2007, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Anna Cieślak, Maciej Zakościelny, Małgorzata Kozuchowska, Tomasz Kot, Anna Przybylska 00:40 Tyko strzelaj - film sensacyjny, USA, 2007, reż. Michael Davis, wyk. Clive Owen, Paul Giamatti, Monica Bellucci, Stephen McHattie 02:40 Noc Magii	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:45 Małanowski i Partnerzy 09:45 Sekrety rodziny 10:45 Dłaczego ja? 11:45 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:30 Na ratunek 112 14:00 Pierwsza miłość 14:45 Dłaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Świat według Kiepskich - serial obyczajowy 20:05 Nasz Nowy Dom 21:10 Przyjaciółki 22:10 Zdrady THRILLER 23:15 Sympiąż z wrogiem - thriller, USA, 1991, reż. Ruben Joseph, wyk. Ruben Joseph, Bergin Patrick, Kevin Anderson, Lawrence Elisabeth Laura i Martin są małżeństwem od 4 lat. Pozornie wydają się idealną parą, jednak w rzeczywistości ich związek to koszmar. Szaleńczo zazdrośny Martin znęca się nad żoną, którą traktuje jak swoją własność. 01:25 Chirurg - serial obyczajowy 03:15 Tajemnice losu 04:55 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:40 Teleskopy TV Okazje	07:00 Teledyski - muzyka klasyczna 07:45 Myśli na ten czas - felieton 08:00 Studio Kultura 08:20 Ostatnie takie trio - film TVP 09:15 Sprawa się rypla - komedia, prod. Polska, 1985, reż. Janusz Kidawa, wyk. Franciszek Pieczka, Anna Miesiąc, Roch Sygietowicz, Wawrzyn Pytlarz, Justyna Pilarz 10:45 Myśli na ten czas - felieton 11:00 Jan Serce - serial TVP 12:05 Myśli na ten czas 12:10 Perły i dukaty - serial 13:00 Pan Tadeusz 15:05 Młody Chopin - Tymoteusz Bies - koncert 15:45 Pojedynki stulecia 16:10 Szlakiem miejsc niezwykłych - Pomniki Historii 16:15 Literatura na ekranie SERIAL ANIMOWANY 17:05 Bajki Pana Balagana - serial animowany 17:50 Myśli na ten czas - felieton 18:00 Portrety 19:00 August Zamoyski 19:25 Wydarzenie aktualne 19:45 West Side Sinfonietta 20:00 Myśli na ten czas 20:10 Czwartkowy klub filmowy 20:15 Czwartkowy klub filmowy - Opowieść letnia - film obyczajowy 22:15 Scena klasyczna 23:10 Na wschód od Hollywood - Nawet góry przemienia - dramat 01:20 Nio nocne - Król świń - film animowany	06:00 Nash Bridges - serial sensacyjny 08:00 Rodzinny interes 09:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Zaklinaczka duchów 12:00 Kobra - oddział specjalny Serial o niemieckich policjantach, którzy patrolują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób. 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Rodzinny interes 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Nietykali 22:10 Taxi THRILLER 00:00 Prima aprilis - thriller Podczas podróży jeden ze studentów ulega nieszczęśliwemu wypadkowi. Niedługo po tym zdarzeniu zaczyna ginać kolejni. 01:50 Ojciec Ted - serial komediowy 02:50 Zobacz to! Blok powtórkowy: Tajemnice medyczne Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska 04:55 Z archiwum policji - serial dokumentalny prod. Polska 05:35 Dyżur - serial dokumentalny	05:00 Szkoła 06:00 Mango - teledyski 07:35 Zakochani po uszy - serial, Polska 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:10 Szpital - program obyczajowy 12:10 Sąd rodzinny - program sądowy 13:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy 14:15 Szkoła 15:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:15 19+ - obyczajowy 16:55 Brzydula - serial obyczajowy, Polska 18:00 Szkoła 19:00 19+ - obyczajowy 19:30 Zakochani po uszy - serial, Polska 20:00 Hotel Paradise KOMEDIA 21:00 Jak upolować faceta? - film komedia, USA, 2012, reż. Julie Ann Robinson, wyk. Katherine Heigl, Jason O'Mara, Daniel Sunjata, John Leguizamo, Sherri Shepherd, Debbie Reynolds 22:55 Piraci z Karaibów: Na nieznanym wodach - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2011, reż. Rob Marshall, wyk. Johnny Depp, Penelope Cruz, Geoffrey Rush, Ian McShane, Kevin McNally, Keith Richards, Richard Griffiths 01:40 Druga strona medalu - talk show 02:40 Noc Magii	08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Policjanci i Policjanci 12:00 STOP Drogówka 13:00 Emil pogromca mandatów 14:00 Septagon 16:00 Słoneczny patrol Akcja serialu rozgrywa się na plaży w południowej Kalifornii. Gwiazda serialu David Hasselhoff występuje w roli szefa patrolu dzielnych i atrakcyjnych ratowników. Wspaniała przygoda, piękne i wysportowane ciała w skąpych strojach kąpielowych, wakacyjne romanse. Dodatkowym atutem serialu są piękne kobiety: Pamela Anderson, Gena Lee Nolin, Erika Eleniak, Krista Allen. 18:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny THRILLER 21:00 Straszny film Grupa nastolatków - niezbyt błyskotliwa Buffy, jej najlepsza przyjaciółka Brenda, wiecznie naćpany Shorty, gwiazda szkolnego futbolu Ray, złotousty Greg, nadpobudliwy Bobby i jego przesyłany cnotliwa dziewczyna Cindy - ucieka przed mafiakalnym mordcą, szukającym zemsty za tragiczny wypadek samochodowy, który spowodowali w minione Halloween. 22:50 Śmierć na talerzu 00:50 Włacy mój 01:20 STOP Drogówka - magazyn prod. Polska

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Fot.: arch. Muzeum Pienińskie w Szlachtowej.

Stadenicki odwiedzali Zamoyskich w Wyżnych Rużbachach. Na fot. od lewej: siedzi: Stefania Stadenicka żona Adama - właściciela Zakładu Zdrojowego w Szczawnicy, stoją od lewej: ?, Jadwiga ze Stadenickich Czartoryska, Adam Czartoryski, Anna ze Stadenickich Gostkowska, Jan Zamoyski - pośrodku (najwyższy), Adam Stadenicki - właściciel dóbr Nawojowa i Zakładu Zdrojowego w Szczawnicy, Helena ze Stadenickich Mańkowska, Piotr Czartoryski, ?, Andrzej Stadenicki.

Fot.: arch. Muzeum Pienińskie w Szlachtowej.

Zakład Kąpielowy na Miedziusiu

Epidemia cholery, stary most na Dunajcu i goście

Lato 1855 roku w Szczawnicy zapowiadało się wyjątkowo. W połowie lipca przyjechało 150 gości. Ich spokojny odpoczynek nieoczekiwanie przerwała śmiertelna zaraza.

Czas płynie nieubłaganie. Zmieniamy się my, zmieniają się także miejsca, w których żyjemy. Różnicę najlepiej widać na zdjęciach. To, jak dziś wygląda Szczawnica, to zasługa kolejnych jej właścicieli, odwiedzających uzdrowisko oraz mieszkańców. Ich historię, a także związane z nimi najciekawsze wydarzenia postanowiło odkryć w nietuzinkowy sposób Muzeum Pienińskie. Placówka na czas pozostawania w domu na swoim profilu na FB umieszcza ciekawostki związane ze Szczawnicą i okolicami.

Śmiertelna epidemia

To był rok 1855. Józef Szalay, ówczesny właściciel Uzdrowiska Szczawnica, w swoich wspomnieniach pisał, że piękne i pogodne lato zapowiadało dobry sezon. W pierwszej połowie lipca do miasta przyjechało 150 gości. „Niestety (...) grasująca już od kilku tygodni w kraju nieszczęsna cholera (...) także w Szczawnicy zjawiać się poczęła. Zwlekli tę zarazę Żydzi, uciekając do Szczawnicy przed wybuchłą zarazą w Tarnowie. I tak w Szczawnicy zapadła na nią najpierw we wsi, w domu pisarza zakładowego Noworyty, Żydówka tarnowska Filkelsteinowa. Skąd się tem łatwiej przeniosła do zakładu. (...) Cholera z początku nie była złośliwą - nikomu jeszcze nie zagrażała śmiercią, a raczej po każdym lekkim zachorowaniu następowały na zdrowiu polepszenia, to jednak niedługo trwał taki stan choroby...”, - wspomina Józef Szalay.

Właściciel uzdrowiska w pozostawionych notatkach opisuje najbliższych, których zabrała zaraza. Wspomina w nich o ukochanej matce - Józefinie, która zmarła 24 sierpnia 1855 roku. Podkreśla także, że od 24 lipca Szczawnicę zaczęli opuszczać goście, w efekcie lecznicza woda wysyłana z Zakładu Zdrojowego przestała się sprzedawać.

Tajny radca, prezydent Krakowa i artyści malarze

Kilka lat później Szczawnica stała się miejscem, które zaczęło przyciągać znamiennych kuracjuszy. Najbardziej zacytowani byli do Księgi Gości. Dzięki niej wiemy, że 1 lipca 1866 r. do miasta przyjechał hrabia Roman Alfred Maria Potocki - poseł na Sejm Krajowy Galicji, dziedziczny członek Austriackiej Izby Panów oraz tajny radca. Młodzieniec, który zamieszkał w domu zakładowym „Horwatówka”, przybył do uzdrowiska w towarzystwie Stanisława

Olszewskiego - profesora gimnazjum i lokaja.

Z kolei w czerwcu 1874 r. miasto odwiedził Mikołaj Zybkiewicz - polityk, adwokat oraz prezydent Krakowa, który zainicjował budowę drogi wzdłuż przełomu Dunajca ze Szczawnicy do Czerwonego Klasztoru. Mieszkał u Garana w „Hotelu Polskim”, który później zmienił nazwę na „Reduta”, a po II wojnie został zaadaptowany na siedzibę dyrekcji Państwowego Przedsiębiorstwa Uzdrowiskowego w Szczawnicy.

Latem 1872 r. w Szczawnicy gościli znani artyści malarze, m.in. Leon Dembowski, profesor rysunku i malarstwa pejzażowego w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych, który przyjechał w Pieniny z rodziną, boną i pokojową z Krakowa.

W podobnym czasie gościł w uzdrowisku Adam Chmielowski (św. brat Albert), malarz, franciszkanin, założyciel Zgromadzenia Albertynów i Albertynek.

Flotyła pienińska i hrabia Stadenicki

Szczawnica tętniła życiem. Kuracjusze chętnie przyjeżdżali do miasta i oczekiwali kolejnych atrakcji. Taką niewątpliwie był dla nich spływ Przełomem Dunajca. W 1893 r. poświęcony został flisacki sztandar. W uroczystości uczestniczył m.in. dr Władysław Ściborowski, wybitny warszawski lekarz aktywnie zaangażowany w prace Krakowskiego Towarzystwa Medycznego. Zachowała się z tego okresu pamiątkowa karta, a także sztandar, który znajduje się w zbiorach Muzeum Pienińskiego.

Fot.: arch. Muzeum Pienińskie w Szlachtowej.

Piękna pamiątka z uroczystości poświęcenia sztandaru flisackiego w 1893 r. Wśród podpisów autografy ks. J. Oleksika, ówczesnego proboszcza parafii w Szczawnicy, i dr. Władysława Ściborowskiego.

Fot.: arch. Muzeum Pienińskie w Szlachtowej.

Adam Stadenicki z córeczkami Marią i Jadwigą oraz z Heleną Stadenicką, Frain 1914 r.

1 lipca 1909 r. Adam Stadenicki został właścicielem Górnego i Dolnego Zakładu Zdrojowego w Szczawnicy. Majątek, który Józef Szalay przekazał Akademii Umiejętności, ta sprzedała młodemu hrabiemu za 450 tys. koron.

Adam Stadenicki był synem Edwarda i Heleny z książąt Sapiechów-Kodeńskich, właścicielem dóbr w Nawojowej i majątku we Frainie. Majątkiem w Szczawnicy zarządzał wówczas Jan Emil Maniecki. Stadenicki tak go wspominał „...długoletni urzędnik jeszcze za czasów mego ojca, a potem w Zakopanem u wuja Władysia Zamoyskiego. Opowiadał mi zawsze wszystkie „walki”, o Morskie Oko z żandarmerią węgierską i strażnikami ks. Hohenlohego. Był on doskonałym praktykiem, znającym się na wszystkich działach majątkowych, sam robił pomiary i odgraniczenia, był twardy dla ludzi, ale mimo to go lubiano, gdyż był sprawiedliwy, choć bardzo gwałtowny i nerwowy...”

Obłaz szczawnicki

W międzyczasie wiele się działo. Z tego okresu zachował się

także fragment mapy dotyczący projektu budowy mostu na Dunajcu (dziś mówimy o nim stary most). Projektantem mapy był Teofil Żebrawski - matematyk, architekt, kartograf i geodeta, który w latach 30. XIX wieku zaprojektował i wybudował drogę przez całe terytorium Rzeczypospolitej Krakowskiej.

Co znajduje się na mapie? Droga obwodowa częściowo niewykończona, wiodąca z Sącza ku Szczawnicy, i most, który według architekta powinien być przeprowadzony przez lewe ramię Dunajca, jak wówczas wnioskował Szalay. Na mapie zaznaczony został także obłaz szczawnicki, z którego ciągle osuwa się łupkowa ziemia, a także trasa, którą zaprojektował dyrektor Skarżyński, wiodąca od krościńskiej karczmy prawym brzegiem Dunajca. Ta ostatnia uznana została za niedorzeczność, tymczasem w latach 30. XX wieku stała się rzeczywistością, bo właśnie tu powstał stary most na Dunajcu w Krośniku.

Najgłębsze jaskinie świata

Dwie jaskinie w Kaukazie Zachodnim mają głębokość większą niż 2000 metrów. Kolejnych 108 jaskiń jest głębszych niż 1000 metrów. Wielka Śnieżna jest na 182. miejscu.

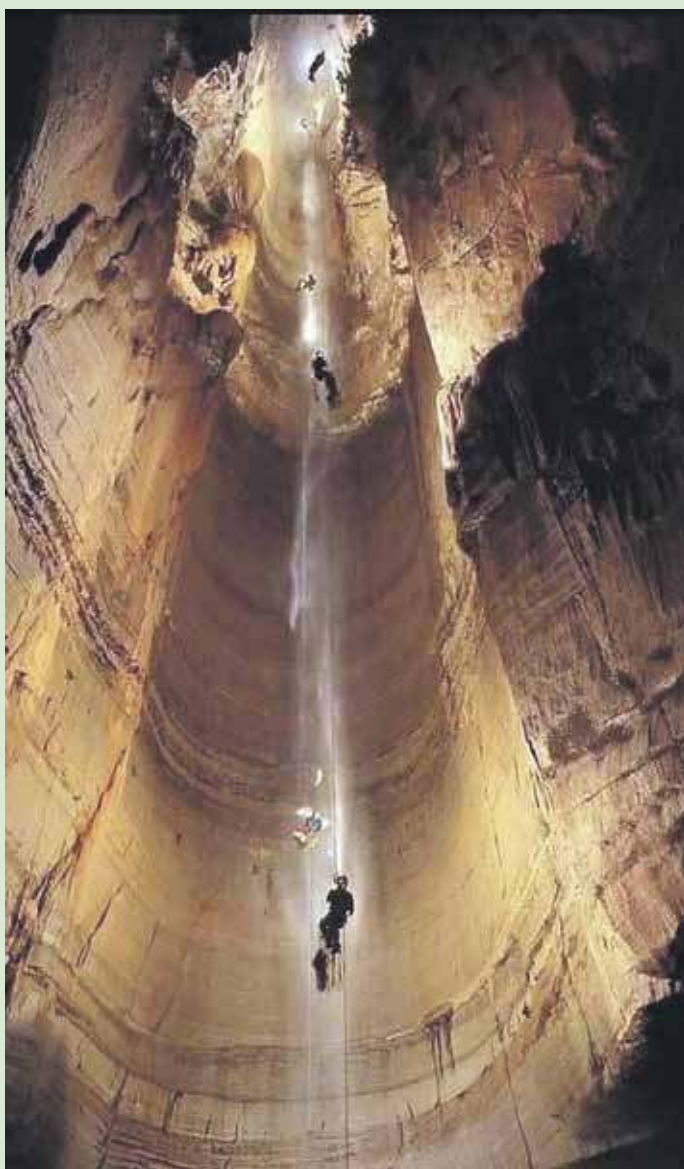
Pionowymi jaskiniami zainteresowano się dopiero w okresie międzywojennym, ale tak naprawdę alpinizm podziemny i eksploracja głębokich jaskiń zaczęła się po II wojnie światowej. W Polsce taternictwo jaskiniowe zrodziło się w latach 50. ubiegłego wieku od eksploracji kominów w Jaskini Miętusiej.

W masywie Chatreuse w pobliżu Grenoble we Francji po połączeniu Trou du Glaz z Guiers-Mort, a następnie Trou du Glaz z płaskowyżem szczytowym Dent du Crolles powstał system o głębokości 603 metrów i długości 17 kilometrów. Dwa kilometry to pionowe studnie. W jaskini tej Francuzi szlifowali technikę pokonywania studni po rozwieszonych drabinkach. Na eksplorację tego systemu Pierre Chevalier poświęcił 969 godzin, Fernand Petzl - 834, a Charles Petit Didier - 615 godzin. W 50. i 60. latach ubiegłego wieku rywalizowały o miano najgłębszej: Pierre Saint Martin (1321 m) w Pirenejach i Gouffre Berger (1135 m) w masywie Vercors we Francji. W tej drugiej po raz pierwszy uzyskano na świecie głębokość poniżej 1000 metrów. Potem na listę najgłębszych wpisały się alpejskie jaskinie: Gouffre Jean Bernard (1602 m), Gouffre Mirola (1610 m) i Lamprechtsofen w Austrii (1632 m). W 2001 roku nowy głębokościowy rekord w jaskiniach został ustanowiony w Jaskini Krubera (Wronie) - 1710 m, stopniowo poprawiany do 2197 m w 2012 roku, a od 2017 roku należy do Jaskini Wierowkina, która ma obecnie 2212 metrów głębokości. Obie oraz kolejne dwie znajdują się w Gruzji, w górach Kaukazu.

Jaskinia Wierowkina została odkryta w 1968 roku przez rosyjskich grotolazów, którzy po uzyskaniu w niej głębokości 115 metrów nazwali ją S-115. Jej otwór znajduje się na wysokości 2309 metrów nad

poziomem Morza Czarnego, a wejście zaczyna się 32-metrową studnią. W 1982 roku została odkryta po raz drugi przez grotolazów z moskiewskiego speleoklubu „Perowo”, którzy nie wiedząc o jej wcześniejszym odkryciu przez grotolazów z Krasnojarska, nazwali ją P1-7. Potem w ciągu 4 lat wyeksplorowano ją do 440 metrów. Wtedy postanowiono nazwać ją Jaskinią Wierowkina, by upamiętnić Aleksandra Wierowkina, nurka jaskiniowego, który zginął trzy lata wcześniej, podczas eksploracji syfonu w Jaskini Su Akan. W następnych latach o jaskini jakby zapomniano i dopiero w 2000 roku do niej powrócono, szukając dalszych ciągów. Dopiero w sierpniu 2015 roku odkryto głęboką studnię, która otworzyła dalszą drogę w dół - osiągnięto głębokość 630 metrów. To zmobilizowało odkrywców i w następnym roku połączono siły klubu „Perovo” z ekipą „Perowo-Speleo”. W sierpniu osiągnięto w niej głębokość 1010 metrów, a w październiku - 1350 metrów. W lutym 2017 roku uczestnicy wyprawy zeszli na głębokość 1832 metry. W sierpniu tego samego roku zorganizowano dwie wyprawy. W czasie pierwszej osiągnięto bez sprzętu do nurkowania głębokość 2151 metrów. W czasie drugiej zbadano około 6 kilometrów ciągów, głównie poziomych, na głębokości 2100 metrów, dochodząc do najniższego miejsca - syfonu na głębokości 2204 metry. Tym samym jaskinia ta stała się najgłębszą na świecie, wyprzedzając dotychczasową rekordzistkę - Jaskinię Krubera. W marcu 2018 roku zanurzono się w syfonie końcowym na głębokość około 8 metrów na dnie jaskini i osiągnięto głębokość 2212 metrów, ustanawiając nowy rekord głębokości w jaskiniach. Wody z niej wpływają prawdopodobnie do pobliskiego Morza Czarnego, którego powierzchnia znajduje się tylko około 100 metrów niżej niż syfon na dnie jaskini.

Dotychczasowa rekordzistka

W 150-metrowej studni w Jaskini Krubera.

ka Jaskinia Krubera (Wronia) również znajduje się w masywie Arabiki w Kaukazie Zachodnim. Jej otwór na wysokości 2250 metrów został odkryty przez grotolazów z Gruzji, którzy zbadali ją do głębokości 90 metrów. Ukraińscy speleolodzy, badając masyw Arabiki, natrafili na otwór w 1999 roku i jaskinię nazwali Wronią, gdyż z jej otworu wylatywały wrony. Od tego czasu grotolazi ukraińscy i rosyjscy pod kierownictwem Jurija Kasjana rozpoczęli systematyczną eksplorację jaskini, czego efektem było szybkie uzy-

skanie w niej głębokości 1710 metrów, co w 2001 roku było nowym głębokościowym rekordem w jaskiniach. Nazwano ją Jaskinią Krubera na cześć rosyjskiego geologa Aleksandra Krubera. Po raz pierwszy grotolazi uzyskali w niej głębokość poniżej 2000 metrów. Aleksander Kasjan 19 października 2004 roku jako pierwszy przekroczył w niej tę magiczną granicę. Było to w czasie trzeciej wyprawy zorganizowanej w ramach projektu „Zew Otchłani”, wspieranej przez National Geographic. Szefem projektu był Aleksan-

Fot.: Stephen Alvarez

der Klimczuk, prezes Ukraińskiego Związku Speleologicznego. W czasie wyprawy osiągnięto Suche Dno na -2080 metrów sądząc, że jest to już koniec jaskini, dlatego nazwali to miejsce Game Over. W następnych latach wielu grotolazów z różnych państw, w tym również Polacy, dochodzili do tego miejsca, gdzie można było dotrzeć bez sprzętu do nurkowania. Eksploratorzy tej jaskini nie zadowolili się tym wynikiem i nurkowali w syfonach, pogłębiając jaskinię w 2006 roku do głębokości 2158 metrów, przepływając po drodze syfony: „Bermuda”, „Kwitoczka” i „Podnir”. W ten sposób doszli do syfonu „Dwa Kapitana”, w którym w 2012 roku, nurkując, uzyskali głębokość 2197 metrów.

Pierwszymi Polakami, którzy w tej jaskini w 2005 roku dotarli do Suchego Dna, byli Łukasz Wójtowicz i Artur Nowak. W następnym roku w czasie międzynarodowej wyprawy do Game Over zeszli grotolazi z Wrocławia i Żagania: Krzysztof Furgał, Maciej Pętlicki, Marcin Przybyszewski i Marcin Furtak. W 2014 roku, w czasie wyprawy zorganizowanej przez Wielkopolski Klub Taternictwa Jaskiniowego, osiągnięto 2080 metrów głębokości znowu kilka osób, w tym również pierwsza Polka Dorota Drzewiecka i jedyny jak na razie członek Speleoklubu Tatrzańskiego, ratownik TOPR, 62-letni wówczas Kazimierz Szych, najstarszy grotolaz, który osiągnął głębokość poniżej 2000 metrów. W 2015 roku trzyosobowy zespół: Amadeusz Lisiecki, Tomasz Krotowski i Maciej Janiszewski, działający w ramach międzynarodowej wyprawy, przenurkowali trzy syfony „Bermuda”, „Kwitoczka” i „Podnir”, dotarli do głębokości 2140 metrów i doszli do syfonu „Dwa kapitana”, ustanawiając rekord Polski w jaskiniach.

W sierpniu 2016 roku wyruszyła do tej jaskini kolejna wyprawa WKJT, mająca na celu poprawienie polskiego rekordu głębokości w jaskiniach. Zespół Michał Macioszek, prezes tego klubu, Michał Amberbski i Jakub Kujawski po dotarciu do syfonu „Dwa Kapitana” przystąpili do akcji nurkowej. Michał Macioszek zanurkował w nim 24 minuty, schodząc na głębokość 20 metrów, i tym samym osiągnął 2160 metrów, co jest aktualnym jaskiniowym rekordem Polski. Na tej samej wyprawie do Game Over doszły również Joanna Haremza, Małgorzata Borowicka i Ewelina Raczyńska.

Kolejne dwie jaskinie są także w Kaukazie - Sarma w masywie Arabiki, która aktualnie ma 1830 metrów głębokości, i Illuzja-Meżdennego-Śnieżna w masywie Bzyb - 1753 metry. Obie mają ciekawą historię eksploracji. Na 5. miejscu najgłębszych jaskiń świata jest poprzednia rekordzistka, najgłębsza jaskinia Europy - Lamprechtsofen w Austrii, wyeksplorowana prawie w całości przez Polaków - wyprawy Andrzeja Ciszewskiego. Jest to największy trawers jaskiniowy świata o deniwelacji 1735 metrów. Pisałem o tym obszernie w ubiegłym roku. Jaskinia Wielka Śnieżna ze swoją głębokością 824 metry jest na 184. miejscu w świecie, a w latach 60. ubiegłego wieku była na 6. miejscu.

Apoloniusz Rajwa

Fot.: incave.org

W ciągach wodnych Jaskini Wierowkina na głębokości 2115 metrów.

HOROSKOP na najbliższy tydzień

21 marca – 20 kwietnia

BARAN
Powinieneś podejść do tej sprawy mniej panicznie. Rozważyć należy wszystkie możliwości oraz na chłodno przeanalizować, lecz jedynie najistotniejsze aspekty. Uważaj, bo kłębiące się myśli mają zwyczaj zapętląć się w węzeł gordyjski.

21 kwietnia – 21 maja

BYK
Nie daj się wkręcić i zagłuszyć stekiem niekoniecznie istotnych informacji. Najważniejsza jest tutaj zasada ograniczonego zaufania. Miej na uwadze, że ilość udzielanych odpowiedzi na pewno nie jest miernikiem odpowiedzialności.

22 maja – 21 czerwca

BLIZNIĘTA
Bądź dobrej myśli. Wszystko wskazuje na to, że jest to jedynie chwilowa przerwa w prowadzonych negocjacjach, w związku z czym nic nie jest jeszcze przesądzone. Użycie przecinka powoduje tylko pauzę, nie ucinając toku dyskusji.

22 czerwca – 22 lipca

RAK
Bilans poniesionych strat, jak na teraz niepewnych korzyści, ma wszelkie widoki kłeski. Przemysł to raz jeszcze, bo sama satysfakcja z wygranej może być mało satysfakcjonująca. Nikt nie obcina nóg po to, by okryć się zbyt krótką kołdrą.

23 lipca – 22 sierpnia

LEW
W tym konkretnym przypadku zemsta nie jest najfortunnijszym wyjściem. Może ci zaszkodzić, tym bardziej że planujesz taką nieadekwatną do wagi samego zajścia. Wyrównywanie rachunków kończy się niekiedy na równi pochyłej.

23 sierpnia – 22 września

PANNA
Bezkrzytyczne zaufanie do porad opartych na niesprawdzonych i dość wątpliwych przesłankach często prowadzi do zejścia na manowce. Podejść więc do tego ostrożnie, bo możesz trafić na jasnovidza, który widzi tylko ciemność.

23 września – 23 października

WAGA
Dla własnego dobra powinnaś pogodzić się z zaistniałą sytuacją. Na jakikolwiek bunt jest zdecydowanie za wcześnie. Zachowując się przewrotnie, łatwo możesz przywrócić dawniejsze, przez ciebie samą niechciane porządki.

24 października – 22 listopada

SKORPION
Przed tobą nie najłatwiejszy czas. Wybór na pewno nie jest prosty, acz z uwagi na jego konsekwencje musisz go dokonać i to tak, by był jak najtrafniejszy. Pamiętaj, że dobra decyzja to taka, którą możesz podjąć pod ramie.

23 listopada – 21 grudnia

STRZELEC
Powinno zaniepokoić cię to, że droga jest podejrzanie kręta i ma złą widoczność. Dopiero pokonanie zakola odsłania, co się za nim kryje. Przed wzięciem tego zakrętu spróbuj delikatnie wyhamować, a potem włącz wsteczny bieg.

22 grudnia – 20 stycznia

KOZIOROŻEC
Przyjrzyj się swojemu postępowaniu. Wygląda to tak, jakbyś, miast działać konkretnie, próbował pokryć lakierem słów wyrzuty sumienia z powodu zaniechania. Głodnego pomocy nie nakarmisz, racząc go obficie jedynie dobrymi radami.

21 stycznia – 20 lutego

WODNIK
Musisz się otrząsnąć. Po pierwsze to nie będzie boleć wiecznie, po drugie nie ma żadnej gwarancji na to, że nie było to jedno z najlepszych wyjść. Czasem lepiej przeboleć utratę niewiadomego, niż potem męczyć się z nim do końca życia.

21 lutego – 20 marca

RYBY
Znalazłaś się w potrzasku, z którego jedynym wyjściem jest przeczekanie. Zważ, że jesteś sama wobec tłumy, któremu nie da się zakneblować ust. Zanim prawda zdąży buty zasnurować, kłamstwo zdoła do Gdańska dobiec.

Pytla

15/2020

Wielkanoc smakuje też chlebem

Różne są na świecie zwyczaje wielkanocne, różne potrawy pojawiają się na świątecznych stołach. Wiele z nich opisywaliśmy już niejednokrotnie.

Fot.: Agnieszka Nowelli

Domowy chleb owsiany i ciastka z pastą tahini.

Niemniej wspólnym mianownikiem świątecznego biesiadowania jest chleb. Odgrywa on ważną rolę w świątecznych posiłkach w wielu różnych kulturach i tradycjach. Zresztą na całym świecie praktyka wypiekania specjalnych chlebów z różnych okazji sięga tysięcy lat. Nie inaczej jest zatem i ze świętem Wielkiej Nocy.

Włoskim chlebem wielkanocnym jest Colomba di Pasqua, którego bochenki mają kształt gołębia symbolizującego pokój. Wypieka się go z ciasta na zakwasie z naturalnej fermentacji z dodatkiem kandyzowanych owoców i migdałów. W Rosji z tej okazji na stołach pojawia się kulich - wysoki, wąski chleb o lekko słodkim miąższu, z domieszką rodzynek, orzechów i kandyzowanych skórek cytrusów. W Rumunii i Mołdawii to z kolei chleb zwany Pasca z ciasta wzbogaconego słodkim serem śmietankowym, owocami i orzechami. Swoją Paskę mają też Ukraińcy, Słowacy i Rusini karpaccy. To białe-żółte zaplatane chleb, w którym biel symbolizuje Ducha Świętego, a kolor żółty zmartwychwstałego Chrystusa. Tsourekki to z kolei grecki chleb wielkanocny, często pleciony i posypany orzechami. Podawany z pisankami barwionymi na czerwono, symbolizującymi krew Chrystusa. Do tego zwyczajowi nawiązują też w Armenii. Ichni wielkanocny słodki chleb zwie się cheurek. Ma ciemną skórkę i kształt wieńca, w środku którego umieszcza się kraszone na czerwono jajka. Chorwaci świętują

ją Wielkanoc słodkim chlebem zwanym pinca lub sirnica, wzbogaconym masłem i jajkami. Jego bochenek może być okrągły, ozdobiony krzyżem, lub pleciony, uformowany w wieńiec. Bułgarski chleb wielkanocny, czyli kozunak, to słodkie pieczywo o świeżym, drożdżowym aromacie, nadziewane rodzynkami nasączonymi rumem, z odrobiną wanilii i skórki z cytryny. Jest miękki i tak gąbczasty, że po rozerwaniu dzieli się na nitki ciasta.

Na polskich stołach wielkanocnych świąteczne pieczywo symbolizowały z dawien dawna drożdżowe baby. Jednakowoż nawet one nie zastąpią przy wspólnym biesiadowaniu własnoręcznie upieczonego, pachnącego, domowego chleba. A że czas mamy teraz szczególnie, wiele pań rzuciło się w wir jego pieczenia, dzieląc się zdobycznymi drożdżami czy zakwasem. Nie wszystkie jednak mamy tyle talentu lub cierpliwości, by osiągnąć wymarzony efekt. W sukurs przychodzi więc niezawodny internet i domowe eksperymenty chlebowe wielu blogerów kulinarnych. I uwierzcie, da się upiec chleb bez mąki, drożdży i zakwasu. Pyszny, pachnący, a do tego niewiarygodnie prosty w wykonaniu. To chleb owsiany, a przepisem nań dzieli się Smaczna Dieta (smaczna-dieta.pl). Składników jest niewiele: 300 g płatków owsianych, szklanka ziaren (dynia, słonecznik, len), 500 g jogurtu naturalnego, pół łyżeczki miodu, łyżeczka proszku do pieczenia i łyżeczka soli. Wszystkie składniki mieszamy łyżką w misce, przekładamy do keksówki wyłożonej

papierem do pieczenia i pieczemy 50-60 minut w piekarniku rozgrzanym do 180 stopni. Sprawdzone - wychodzi! Ten prosty przepis można oczywiście modyfikować. Np. zamiast 300 g płatków owsianych użyć ich 200 g i 100 g jęczmiennych. Albo część jogurtu zastąpić odpowiednią ilością mleka, wtedy chleb będzie wilgotniejszy. Do dyni, słonecznika i lnu dosypać nasiona chia, czarnuszkę lub kminek. Ziarna dodać w całości albo nieco rozdrobnić w blenderze. Miast miodu pokusić się o kapkę syropu z agawy albo dosypać łyżeczkę brązowego cukru. Z ilością soli też poeksperymentować, żeby chleb był bardziej wyrazisty w smaku. Jedna ważna uwaga - zanim zaczniemy go kroić, musi ostygnąć wyjęty z keksówki, a ostudzony najlepiej przechowywać zawinięty w ściereczkę, w foliowym woreczku. Będzie świeży i miękki cały tydzień, a skórka i tak nie straci na chrupkości.

A jak już weźmiemy się za wypieki, możemy przy okazji upiec równie proste ciasteczka, które z pewnością posmakują domownikom nie tylko od święta. Bazą na nie będzie 300 g mąki owsianej i 300 g pasty tahini (pasta sezamowa, całkiem łatwa do kupienia), ze dwie łyżeczki proszku do pieczenia lub sody oraz przyprawy, np. cynamon i kardamon w ilości „ile się sypnie...”. Do tej bazy dodajemy spore starte na tarce jabłko albo rozgniecionego banana tudzież kandyzowaną skórkę pomarańczową. Również kawałki gorzkiej czekolady albo siekane orzechy, co kto lubi. Całość dosładzamy do smaku wedle uznania, a to dlatego, że jedni wolą bardziej, a inni mniej słodko - miodem, cukrem, syropem daktylowym albo dżemem, czy co tam pod ręką słodkiego mamy. Na koniec dodajemy dwa jajka i trochę jogurtu naturalnego lub mleka, żeby nam się ciasto „skleiło...”. Z tej kleistej substancji formujemy kulki, które rozplaszczamy na wyłożonej papierem do pieczenia blasze. Technika formowania i wielkość dowolna. Każdą partię pieczemy około 15-20 minut w piekarniku nagrzanym do 200 stopni. Lekko przestudzone ciasteczka mają chrupką skórkę i na pierwszy rzut ciut suche wewnątrz. Włożone do foliowego woreczka, wybornej miękkości nabierają już następnego dnia. I tak najlepiej je przechowywać.

an

Inaczej o miłości

Raphael Bob-Waksberg, twórca popularnego serialu Netflix „BoJack Horsesman...”, prezentuje swój debiut literacki zatytułowany „Ktoś, kto będzie cię kochał w całej twej nędznej glorii...”.

To zbiór osiemnastu opowiadań, które skrzętnym humorem, znanym widzom serialu. A kiedy już się w nie człowiek zagłębi, rozsmakuje w niebanalnej formie, doprowadzając do skrajnych emocji - śmiechu, płaczu, wewnętrznego rozdręgan.

Każde z nich przedstawia w zasadzie jakieś oblicze miłości - tej najlepszej i jednocześnie najgorszej rzeczy we wszechświecie. W niejednym się zatrzymamy, inne nam nie pójdą. Bo też w życiu na różnych etapach w tej materii trwamy. Nurzamy się w samotności, szukając na horyzoncie isierki uczucia. Kochamy głęboko, z wrażliwością albo zbyt mocno i ślepo, by zauważyć, że ta druga osoba wcale do nas miłością nie pała. Chcemy, choć nie potrafimy. Zdradzamy, bądź jesteśmy zdradzani, kłamiemy, cierpiemy albo wręcz odwrotnie, promieniejemy radością. Raniemy, pragniemy, zdobywamy, trwamy, zrywamy... I to są nianse miłości, które Bob-Waksberg wychwytywa, strojąc w słowa i formy. Tworząc mikroświaty emanujące surrealizmem przy użyciu realistycznej narracji.

Pisarka Kelly Link po lekturze książki stwierdziła: „Oto miłość w całej swej strasznej, niedorzecznej, upokarzającej chwale. Twojemu przyjacielowi niezbyt dobrze idzie w związku? Daj mu tę książkę. Czujesz zazdrość, gdy widzisz idealne życie swoich znajomych na Instagramie? Daj im tę książkę. Równie dobrze możesz kupić egzemplarz dla siebie. Prawdopodobnie tego potrzebujesz...”. Dlaczego? Bo, jak podsumowuje „Publisher Weekly...”, to książka: „Wspaniale absurdalna i zaskakująco poruszająca. Bob-Waksberg z powodzeniem łączy absurd z mocnym uderzeniem w czułe struny serca. Opowiadania bywają sarkastyczne i triumfalnie niemądre, ale na koniec zawsze wybrzmiają prawdą...”.

Dla naszych czytelników mamy od wydawnictwa Insignis 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 13.04 o godz. 17 na: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule wpisać: Insignis.

an

Coś lekkiego do poczytania

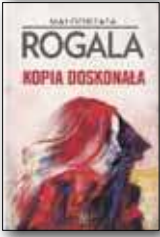
Od wydawnictwa Czwarta Strona mamy, zwłaszcza dla pań, kilka propozycji literatury obyczajowej, ale nie tylko. To:

Nr 1. „Sprintem do marzeń,” Marty Radomskiej. Tom drugi cyklu „Maraton do szczęścia...”. Pełna humoru powieść, w której mieszają się krew, pot i łzy, na szczęście te przelane ze śmiechu.

Nr 2. „Cała przyjemność po mojej stronie,” Natalii Sońskiej. Tom pierwszy cyklu „Jagoda miłość...”. W nowej serii autorka kusi dobrze wypieczonymi historiami i słodko-gorzki, ale z odrobiną lukru, wyznaniami bohaterów.

Nr 3. „Najlepsza przyjaciółka,” Izabeli M. Krasieńskiej. Historia związku przebojowego Kuby i nieco introwertycznej Asi. I jeszcze tej trzeciej, czyli Elwiry, bratniej duszy Asi, która zawsze ją pocieszy i znajdzie rozwiązanie każdego problemu.

Nr 4. „Kopia doskonała,” Małgorzaty Rogali. Tom pierwszy cyklu „Celina Stefańska, polskiej mistrzyni kryminału psychologicznego. Tytułowa Celina to śledcza, jakiej z pewnością nie znajdziecie na kartach innych kryminałów.

Dla naszych czytelników mamy w sumie 5 egzemplarzy zaprezentowanych książek (nr 3 - dwa egzemplarze do rozdania).

Otrzymają je osoby, które jako pierwsze wyślą do nas mail w poniedziałek 13.04 o godz. 17 na: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko, adres i numer wybranej książki. Tytuł maila: Czwarta Strona.

uwaga książka

Różne historie

Trzy książki, trzy tematy, trzy różne opowieści. To propozycja, jaką mamy dla Was od Wydawnictwa Poznańskiego.

Pierwsza to „A co wyście myślały? Spotkania z kobietami z mazowieckich wsi...”. Autorki: Aleksandra Zbroja i Agnieszka Pajackowska. Ruszają z Warszawy i okrajają województwo mazowieckie, rozmawiając po drodze z różnymi kobietami. Słuchają opowieści o życiu w miejscach, skąd młodzież wyjeżdża do szkół, a mężczyźni na zarobek, gdzie starsze pokolenie umiera, a młode często już nie wraca.

Drużyna to „Pasięka Dredziarza...”. Autorzy: Paweł Piątek i Ewa Piątek. To nie jest książka o życiu pszczoł ani poradnik pszczelarza, a jednak dowiedzie się z niej np. jak złapać rójkę i czy można częstować pszczoły ciastem. „Pasięka Dredziarza...”, to miejsce na ziemi, w którym hygge zaistniało w praktyce.

Trzecia z kolei to „Polscy poszukiwacze złota...”. Autor: Mateusz Będkowski. Podążając tropem polskich zesłańców, emigrantów i podróżników, którzy w XIX wieku znaleźli się na złotonośnych obszarach Syberii, Kalifornii, Australii, Nowej Zelandii i Afryki Południowej, przedstawia dokonania Polaków, którzy dali się porwać temu szaleństwu.

Mamy dla Was po egzemplarzu każdej z książek. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze w poniedziałek 13.04 o godz. 17 wyślą mail na: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko, adres i numer wybranej książki. Tytuł maila: Wydawnictwo Poznańskie.

uwaga książka

an

**BEZPOŚREDNI
IMPORTER
DACHÓWKI
TILCOR
życzy
radosnych
Świąt
Wielkanocnych**

F.H.U. OKNO-DACH s.c.
TILCOR
ROOFING SYSTEMS
www.oknodach.com.pl

**ROSSROOF
GROUP**
SINCE 1982

Zdrowych, pogodnych
Świąt
Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju
oraz
wesołego Alleluja
życzą
Pracownicy oraz Zarząd
PEC Geotermia Podhalańska S.A.

Wiceprezes Zarządu
Robert Wójciak
Robert Wójciak

Prezes Zarządu
Wojciech Ignacok
Wojciech Ignacok

**GEOTERMIA
Podhalańska**

Kreütz-Majewski wirtualnie

Ci, którzy nie zdążyli zobaczyć wystawy Andrzeja Kreütz-Majewskiego w Miejskiej Galerii Sztuki w Zakopanem, mogą to teraz zrobić wirtualnie.

Andrzej Kreütz-Majewski - to jeden z najwybitniejszych twórców polskiej sztuki współczesnej - scenograf, malarz, profesor krakowskiej ASP. „Wiedział więcej i czuł boleśniej więcej. Posługiwał się środkami wyrazu, którym bliżej było do świata obrazowania muzycznego. W całym twórczym życiu szukał ekwiwalentu plastycznego i emocjonalnego dla potęgi muzyki i ruchu scenicznego, bez pokusy uciekania w tradycyjny i łatwy mimetyzm, realizując niejako postulat Mario Prazza o powinowactwie sztuk, - piszą organizatorzy, zachęcając jednocześnie do poznania jego twórczości. „Dla wyrażenia uniwersalnych, ontologicznych prawd szukał archetypicznych symboli i metafor z różnych obszarów kulturowych, od sacrum do profanum, posiadających niezwykle nasycenie ekspresją i emocjami, - czytamy.

Artysta aktywnie uczestniczył w uniwersalnej kulturze, współpracując z najwybitniejszymi osobowościami światowego teatru i opery, realizując swoje wizje na największych współczesnych scenach Wiednia, Monachium, Amsterdamu, Paryża, Salzburga, Hamburga i Nowego Jorku. Jednocześnie świadomie i twórczo sięgał przez 39 lat w Teatrze Wielkim po wątki polskie, a zakopiańskie w szczególności. Fascynował się Karłowiczem i Szymanowskim. Współpracował z Sergiem Lifarem - legendarnym solistą paryskiej premiery „Harnasi”. Bywał często w Zakopanem, utrzymywał kontakt z tutejszym środowiskiem artystów. Wykonywał scenografie dla Teatru Witkacego.

W 1966 r. otrzymał nominację na stanowisko naczelnego scenografa Teatru Wielkiego w Warszawie, które pełnił do 2005 r. W tym też czasie zaczęła

się jego międzynarodowa kariera, współpraca z czołowymi teatrami operowymi świata, m.in. w Amsterdamie, Buenos Aires, Genewie, Hamburgu, Kolonii, Lizbonie, Madrycie, Monachium, Nowym Jorku, Tel Awiwie, Wiedniu, Zurychu.

Zastąpił również jako malarz. Jego pierwsza indywidualna wystawa malarska odbyła się w 1957 r. w teatrze Tadeusza Kantora Cricot-2 w Krakowie.

W Miejskiej Galerii Sztuki w Zakopanem prezentowane są nie tylko obrazy i rysunki Andrzeja Kreütz-Majewskiego, ale również rekwizyty sceniczne oraz fotografie ze spektakli „Np. Edyp, w reż. Andrzeja S. Dziuka (1987) i „Tragedia szkocka wg Makbeta, w reż. Bartłomieja Wyszomirskiego (1998, fot. Wojciech Plewiński), do których Andrzej Kreütz-Majewski stworzył projekty przestrzeni scenicznej i kostiumów.

opr. bz

Wirtualną prezentację wystawy „Andrzej Kreütz-Majewski - Malarstwo, Scenografia, można znaleźć na stronie galeria.zakopane.pl

MGS każdego dnia prezentuje też część ekspozycji w mediach społecznościowych.

Wszystko o skansenie

Nowy przewodnik po Muzeum - Orawskim Parku Etnograficznym w Zubrzycy Górnej.

Zubrzycki skansen z roku na rok się powiększa. Jeszcze do niedawna był kameralnym muzeum, w którym orawskie zabudowania były skupione wokół dworu Moniaków. Dziś jest znacznie powiększony. Powstał nowy sektor, znacznie większy od tzw. starego, stworzonego w latach 50. ubiegłego wieku.

Nowy przewodnik to zaktualizowany i powtórnie opracowany, bogato ilustrowany folder zawierający nie tylko podstawowe informacje o obiektach i wystawach stałych muzeum. W publikacji jest wiele informacji na temat historii skansenu, Orawy oraz osób z nimi związanych.

Wszystko to w atrakcyjnej szacie graficznej.

Przewodnik-folder jest obecnie do nabycia jedynie w sprzedaży wysyłkowej.

jof

Pogromcy zarazy

Figury kamienne przypominają o zarazach, które niegdyś gnębiły Orawę.

Muzeum - Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej na swojej stronie internetowej utworzyło nowy dział *varia* (www.orawa.eu/varia). Tutaj będzie można znaleźć różne krótkie teksty o tematyce etnograficznej, antropologicznej, folklorystycznej, historycznej, muzealniczej, a nawet relacje i wspomnienia. - Pisać tu będziemy o wszystkim, co w mniejszym lub większym stopniu łączy się z Orawą, dziedzictwem kulturowym regionu i naszym muzeum - zapowiada Dominika Wachałowicz-Kiersztyn, dyrektorka skansenu. - Autorami będą pracownicy skansenu oraz nasi przyjaciele i partnerzy - dodaje.

Jako pierwszy pojawił się tu tekst o pogromcach zarazy autorstwa pracującego w muzeum etnografa Marcina Kowalczyka, który przypomina o epidemiach, gnębiących w dawnych latach Orawę i okolice. „Najnowsze wydarzenia związane z pandemią koronawirusa mimowolnie kierują nasze myśli ku tragicznym wydarzeniom z przeszłości. Sama myśl o takich chorobach jak dżuma, zwana czarną śmiercią lub morowym powietrzem, trąd, ospa, gruźlica czy hiszpanka wzbudza w nas lęk i przerażenie. Ślady tych tragicznych wydarzeń możemy odnaleźć także na Górnjej Orawie, -

pisze Marcin Kowalczyk. Zwraca uwagę, że podróżując orawskimi drogami, często mijamy kamienne figury. Niektóre z nich przypominają zarazy, jakie nawiedzały w przeszłości orawskie miejscowości. „Dzisiaj znowu dają o sobie znać odwieczne lęki. Warto więc przypomnieć sobie o trzech pogromcach zarazy - św. Sebastianie, św. Rochu i św. Rozalii, których wizerunki możemy dostrzec na niektórych cokołach kamiennych figur. Nasi przodkowie właśnie tych świętych prosili o opiekę i ochronę przed zarazą czy nieuleczalną chorobą, - zaznacza.

Drugi tekst, który można przeczytać, traktuje o zbliżającej się Wielkanocy. Mowa tu o zapomnianym już zwyczaju *chodzenia ze śmiertecką*.

W tradycji ludowej na Orawie czwartą niedzielę Wielkiego Postu nazywano bioło, śmiertno lub śródpustno. Kiedyś tego dnia był zwyczaj chodzenia ze śmiertecką wielkopostną. W tym dniu pory roku walczyły ze sobą na śmierć i życie. Zawsze zwyciężała wiosna, a kolorem zwycięstwa jest biel. Dziewczęta robiły lalkę ze szmat zwaną śmiertecką, którą ubierały na białą, a do ręki dawały jej kosę. Dziewczynki, również w białych sukniach, niosły kukłę przez wieś, odwiedzając domy, śpiewając „Sta śmiertecka z miasta....”. W zamian za śpiewy dostawały od gospodarzy dary w postaci jajek czy

Fot.: arch. OPE

Figury na Orawie przypominają o dawnych zarazach.

chleba. „Wedle zwyczaju w każdym domostwie gazda lub gość zima, czasu z krótkim dniem, zazwyczaj dawano jajka, które dziewczęta zbierały do koszyka - kosołki. Gdy orszak kończył tę swoistą peregrynację ze śmiertecką, kukłę wydzierala grupa rozbawionych chłopców i topiła w rwącym potoku lub rzece.

To było symboliczne zwycięstwo życia nad śmiercią, pożegnanie zimy, czasu z krótkim dniem, panowaniem ciemności i różnych demonów. Nadchodząca wiosna była tryumfem życia, Słońca, zmartwychwstania, budzenia się przyrody do nowego życia, - pisze Marcin Kowalczyk.

jof

Opowieści galicyjskie

Galicja Mieczysława Orłowicza wiek później. To wirtualna wędrówka po terenach, które kiedyś leżały w jej granicach.

Za sprawą Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu można odbyć wirtualną wędrówkę po Galicji Mieczysława Orłowicza, krajoznawcy i autora znanych przewodników. Inspiracją niezwykle filmu dokumentalnego stał się „Ilustrowany Przewodnik po Galicji, Bukowinie, Spisz, Orawie i Śląsku Cieszyńskim, pochodzący z 1914 r. Jest on do dziś cennym źródłem i inspiracją dla krajoznawców. Dowiadujemy się z niego, jak wyglądała ziemia galicyjska ponad 100 lat temu z punktu widzenia podróżnika. Informacje zawarte w tej publikacji przedstawiają stan tuż przed wybuchem I wojny światowej. Obecnie dostępne są reprinty przewodnika.

Reżyser Jacek Kurzeja oprowadza widzów po miejscach opisywanych przez Mieczysława Orłowicza i pokazuje, jak wyglądają one dzisiaj. Są tu fragmenty poświęcone Tatrom, Zakopanemu i Podtatrzu.

Film pt. „Galicja Mieczysława Orłowicza wiek później, do obejrzenia w całości na kanale YouTube.

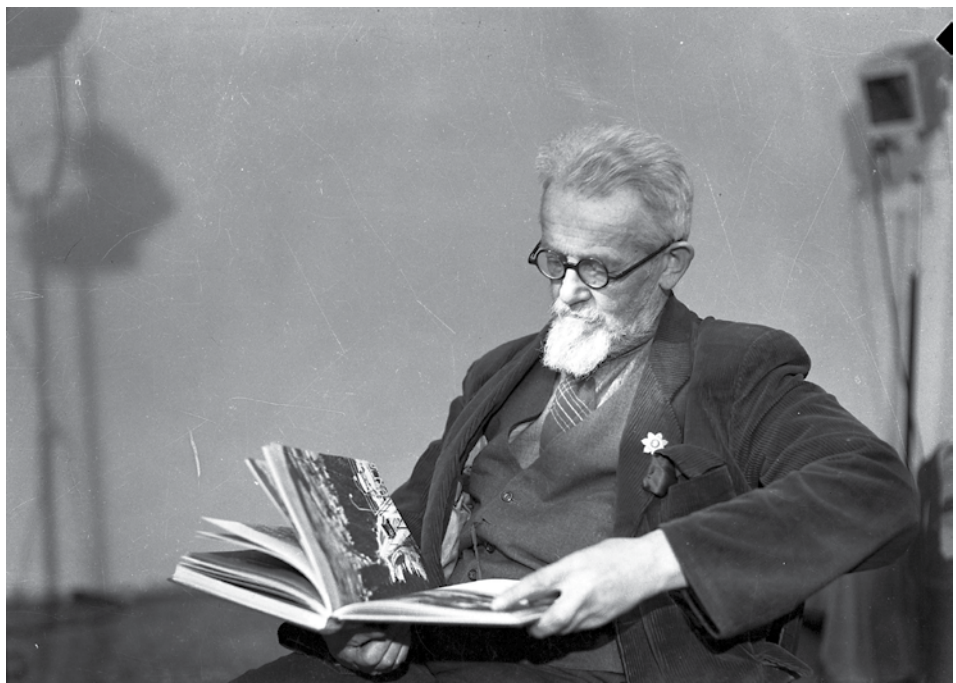
Mieczysław Orłowicz (1881-1959) był prawnikiem i historykiem sztuki, a z zamiłowania krajoznawcą, popularyzatorem turystyki i autorem ponad stu przewodników turystycznych. Był współzałożycielem i kierownikiem Akademickiego Klubu Turystycznego we

Lwowie, organizował też pierwszy Komitet Olimpijski w Polsce. Propagował turystykę w Bieszczadach Wschodnich, na terenach wschodnich II RP; zaprojektował przebieg wschodniej części Głównego Szlaku Beskidzkiego. Nazywano go „chodzącą encyklopedią turystyki”.

Członkowie zorganizowanego w 1906 r. AKT kierowali się hasłem „Poznaj swój kraj”. Podczas swo-

ich wędrówek nie ograniczali się tylko do gór czy zabytków sztuki. Zwiedzali i opisywali całą Galicję z jej miastami, miasteczkami i wioskami. Odwiedzali nie tylko kościoły czy zamki, ale też fabryki, kopalnie i zakłady przemysłowe. Przez te kilka lat wspólnie z Mieczysławem Orłowiczem zorganizowali ponad 500 wycieczek.

jof

Fot.: archiwum NAC

Mieczysław Orłowicz napisał ponad setkę przewodników turystyczno-krajoznawczych.

Od Gutenberga do szpitalnej przyłbicy

- Dziś wydrukować można wszystko - statek, dom, ja drukuję przyłbice dla nowotarskiego szpitala
- mówi Jacek Schwenk w rozmowie z Rafałem Gratkowskim.

- Drukowanie to dla mnie robota w drukarni, od średniowiecza, który drukował Biblię, dziś można wydrukować książkę, gazetę, a co to jest to druk 3D? Jak się drukuje przyłbice czy inne elementy dla służb medycznych?

- Druk 3D najprościej mówiąc jest to drukowanie w przestrzeni. Jest wiele typów drukarek, są też różne rodzaje druków. Opiszę proste drukarki, dostępne dla każdego do domowego użytku. Urządzenie posiada trzy osie x, y, z. Po tych osiach porusza się głowica drukująca, w której zamontowana jest dysza, rozgrzewająca się zazwyczaj do temp. 190-260 stopni C, w zależności od używanego materiału. Przedmioty są drukowane metodą przyrostową, co oznacza, że z dyszy wyciskany jest filament, który tworzy ścianki naszego modelu o zdefiniowanej wysokości, powiedzmy 0,2 mm. Następnie dysza podjeżdża w górę i drukuje kolejną warstwę. Coś na zasadzie domu z cegieł. I tak do samej góry - to tak w największym uproszczeniu.

- Czym jest filament i skąd się on bierze? Co można z niego zrobić?

- Filament jest to tworzywo termoplastyczne w formie żyłki, z którego wykonujemy wydruki. Istnieje wiele różnych materiałów do wyboru, różniących się właściwościami fizycznymi. Jedne są sztywne, drugie bardziej elastyczne, kolejne odporne na promieniowanie UV itp. Filamenty występują również w wielu kolorach i średnicach. Można je kupić bezpośrednio u producentów, w sklepach

Jacek Schwenk drukuje na swojej drukarce 3D modele anatomiczne i tak potrzebne dziś przyłbice oraz inne elementy ochrony osobistej dla pracowników służby zdrowia.

stacjonarnych, internetowych, jak i na portalach aukcyjnych. Gama jest tak szeroka, że każdy znajdzie to, czego szuka.

- Kiedy zainteresował się pan drukiem 3D?

- Moją przygodę z drukiem 3D zacząłem trzy lata temu. Była to prosta drukarka z Chin, która z biegiem czasu została udoskonalona i już niewiele ma wspólnego z oryginałem.

- Czy drukarka 3D potrafi wydrukować wszystko, co nam się zamarzy i co zaprojektowaliśmy?

- I tak, i nie. Zależy, jak na to patrzeć. Istnieją drukarki, które potrafią wydrukować dom lub łódkę, ale są to wielkie urządzenia. Normalnego użytkownika ogranicza wielkość pola roboczego. Typowa drukarka budżetowa ma zazwyczaj pole robocze ok. 20 cm x 20 cm x 20 cm. Jeśli się w tym nie mieści, to można sobie z tym pora-

dzić, dzieląc model na mniejsze elementy. Więc w zasadzie ograniczeniem jest wyobraźnia i zaradność. W internecie jest wiele stron, na których można znaleźć gotowe modele. Jedną z najpopularniejszych jest <https://www.thingiverse.com>

- Czy to się opłaca? Proszę opowiedzieć na przykładzie przyłbicy do osłon - nie jest taniej zamówić rzecz dajmy na to w chińskiej wytwórni, opłacić transport i odebrać kontener lub dwa, niż projektować i drukować z filamentu?

- Oczywiście, że wyjdzie taniej zamówić gotowe elementy w jakiejś wytwórni, która robi to na wielką skalę. Ale zazwyczaj drukuje się elementy indywidualne lub takie, które są potrzebne na już.

Jeśli chodzi o przyłbice dla lekarzy, to są potrzebne właśnie teraz. Zakup ich w Chinach,

transport, wszystkie formalności w aktualnej sytuacji na świecie trwałyby o wiele za długo. Dlatego powstały grupy na FB, gdzie osoby mające drukarki 3D oferują pomoc. Jedne firmy dostarczają filamenty, kolejne przygotowują szybki, jeszcze inne zapopatrują w gumy, a my drukujemy potrzebne elementy na drukarkach. W ten sposób powstają przyłbice na bieżąco.

Kolejną inicjatywą jest produkcja przejściówek do masek, których używają lekarze. Chodzi o to, żeby móc zamontować do niej konkretny filtr. Szpitale korzystają z wielu rodzajów masek i nie jest już tak prosto zamówić konkretne przejściówki, ponieważ jest to sytuacja awaryjna. Wcześniej nie było potrzeby używania takich rzeczy. Więc trzeba to zaprojektować, wydrukować prototyp, sprawdzić, skonsultować się z osobami, które będą z tego korzystały, i dopie-

ro wtedy można zacząć produkcję. Gdy element jest zaakceptowany, to udostępniamy go innym i w krótkim czasie rusza produkcja. W takich przypadkach drukarka jest niezastąpiona.

Jeśli chodzi o konkretne koszty, to w moim przypadku koszt wydrukowania przyłbicy wynosi ok. 3 zł za sztukę. Przejściówka do maski ok. 0,80 zł.

Oczywiście to wszystko przy sklepowych cenach materiału. Tak jak wspominałem, jesteśmy wspierani przez polskich producentów, którzy dostarczają potrzebne materiały za darmo lub oferują je w promocyjnych cenach.

Dochodzi jeszcze koszt prądu, ale to jest już uzależnione od czasu pracy drukarki. Przy zasilaczu ok. 300 W to już każdy może sobie wyliczyć samodzielnie.

- Jak długo powstaje drukowana przyłbica?

- Na mojej drukarce jedna przyłbica drukuje się niecałe trzy godziny. Są też modele przyłbic, które można wydrukować poniżej godziny, jednak produkujemy to, co preferują lekarze.

- Czy drukowanie 3D to drogie hobby? Czy każdy może sobie na nie pozwolić?

- Ceny prawie wszystkiego są zróżnicowane. W przypadku drukarek domowych są to kwoty od kilkuset do kilku tysięcy złotych. Oczywiście ceny mogą być jeszcze wyższe, ale mówimy tu o użytku domowym i hobby-stycznym.

Jeśli ktoś chciałby zacząć przygodę z drukiem 3D i kupić urządzenie, które daje już spore możliwości, to wystarczy już ok. 600 zł. Ja zaczynałem od takiej drukarki i wydruki były naprawdę dobrej jakości. Trzeba tylko liczyć się z tym, że czas wydruku będzie długi, ponieważ ogra-

nicza nas sztywność ramy i najtańsze rozwiązania konstrukcyjne. Jednak, drukując powoli, można osiągnąć jakość wydruku porównywalną z urządzeniami kilka razy droższymi.

Pomijam już cały soft i doświadczenie użytkownika, ponieważ jest to osobny temat.

- Czy przedmioty wydrukowane są tej samej jakości i wytrzymałości co wytworzone w tradycyjny sposób?

- Wytrzymałość przedmiotu określa użytkownik, dobierając materiał i parametry druku. W programie określamy grubość ścian zewnętrznych, spodu i góry modelu oraz gęstość wypełnienia. Co do jakości to ściany zewnętrzne nie będą nigdy tak gładkie jak np. z jakiejś wtryskarki, ale biorąc pod uwagę, że druk 3D ma od dawna zastosowanie np. w medycynie, to jakość i dokładność jest na bardzo wysokim poziomie.

- Skoro drukowanie to hobby, to czym zajmuje się pan zawodowo?

- Jestem organizatorem spotkań i wydarzeń tenisowych na całym świecie. W związku z tym wiele podróżuję, ale jak wiemy, prawie wszystkie rozgrywki sportowe zostały zawieszone, więc teraz mam czas udzielać się gdzie indziej. Szpital w Nowym Targu zwrócił się do mnie z prośbą o wydrukowanie przejściówek i trójników, które umożliwiłyby montaż filtrów bakteriologicznych HME do maski. Przejściówki drukuję z gotowego modelu, natomiast trójniki zaprojektowałem. Wszystko robię bezpłatnie, w ramach pomocy, szpital tylko zakupił potrzebny filament, ponieważ moje zapasy zużyłem na przyłbice. Przynajmniej jest satysfakcja, że drukarka i poświęcony czas przyda się w konkretnym celu.

Odrowąż, USA

Górale w amerykańskiej familiadzie

Jan Bobek wystąpił z rodzeństwem w amerykańskim teleturnieju Family Feud, odpowiedniku polskiej „Familiady”.

Wszyscy ubrali się w góralskie stroje i zrobili furorę. - Pomysłodawcą całej zabawy był mój najmłodszy brat Daniel, który znalazł ogłoszenie i zgłosił nas do programu - opowiada Jan Bobek, który od urodzenia mieszka w Stanach, w okolicy Lemont. Jego rodzice pochodzą z Odrowąża.

Eliminacje do programu odbyły się w Schaumburg. Wzięło w nich udział 200 rodzin. Odcinki były nagrywane w Universal Studios Hollywood. Rodzeństwo zabrało też instrumenty muzyczne i zagrali po góralsku.

Do tej pory zostały wyemitowane dwa odcinki z udziałem rodzeństwa Bobków. A to jeszcze nie koniec zmagania. - Kolej-

ny odcinek można będzie zobaczyć 13 kwietnia o godzinie 6.30 pm. na kanale 50. - zapowiada Jan Bobek, z którym w programie wzięli udział: najstarszy brat Jeff, Danuta, Maciek i Daniel. Gospodarzem teleturnieju jest Steve Harvey.

- Zdecydowaliśmy, że wystąpimy w naszych strojach regionalnych, bo to bardzo unikatowe dla Hollywood. Jesteśmy góralami, kultywujemy góralską tradycję, gramy, śpiewamy i tańczymy. Góralszczyzna jest naszą codziennością - opowiada Jan.

Jan Bobek jest dyplomowanym nauczycielem muzyki i instruktorem muzyki ludowej. Pracuje w liceum, jest dyrygentem orkiestry. Prowadzi też

własną szkołę muzyczną w Lemont. Uczy gry na instrumentach smyczkowych i ludowych. Napisał dwie książki do nauki gry na skrzypcach pt. „Metoda nauki gry na skrzypcach i basach w stylu góralskim”. Wydał je w 2012 r., a materiały zbierał ponad 10 lat.

Na skrzypcach gra od 9. roku życia. W dzieciństwie szczególnie interesowała go muzyka klasyczna. I w tym kierunku zdobył wykształcenie, ukończył studia. Z wykształcenia jest też lutnikiem. W Stanach założył szkołę muzyczną „Zawaternik”. W 2002 r. wywalczył tytuł Zbójnika Roku w konkursie ZPPA w Chicago. Jest laureatem konkursów tradycyjnej muzyki ludowej i folkowej. Zasiada w komisjach jury na konkursach i przeglądach muzycznych w Domu Podhalan.

mon

Rodzeństwo Bobków i gospodarz programu Steve Harvey. Kolejny odcinek z udziałem górali zostanie wyemitowany 15 kwietnia.

Fot.: z arch. Jana Bobka, Facebook

Schronisko w Dolinie Roztoki, 1933 r.

Powrócić do Roztoki to marzenie

Dawniej ze schroniska w Roztoce wyruszali zdobywać szczyty Tatr Wysokich pierwsi taternicy. Tutaj mieli swoją niepisaną bazę.

Schronisko w Roztoce ma długą i bogatą historię, sięgającą 1876 roku. Na trwałe zapisało się w dzieje polskiego taternictwa, a przed II wojną światową było główną bazą wypadową dla tych, którzy wspinali się po stronie słowackiej. Wtedy można było przekraczać Białkę - taternicy udawali się w otoczenie Doliny Białej Wody i dalej na południe Tatr. Poeta Kazimierz Jaworski schronisko w Roztoce określił jako „najmilsze w Tatrach”.

Schronisko jest jednym z najstarszych w Tatrach Polskich. Pierwszy budynek został wybudowany na Polanie Stara Roztoka za sprawą Towarzystwa Tatrzańskiego. Wtedy stało tuż przy drodze prowadzącej do Morskiego Oka. Od samego początku cieszyło się sporym powodzeniem. Pierwszym gospodarzem był Franciszek Doruła z Poronina, który gości witał salwami ze starego moździerza. „Nie ma tu nic z żelaza, nic ze szkła i bodaj z kamienia. Okna zasuwają się deskami, drzwi skrzypią na drewnianych zawiasach, ognisko i okap z belek ledwo przykrytych gliną”, - tak opisał roztockańskie schronisko Stanisław Witkiewicz.

Wrzało tam życie

W 1913 roku Towarzystwo Tatrzańskie wybudowało nowy budynek, położony nieco dalej od drogi prowadzącej do Morskiego Oka. „Roztoka, słowo niegdyś tak magiczne, dziś martwe! Niegdyś wrzało tam życie. Każda prawie partia idąca w góry lub wracająca z gór zatrzymywała się tam na nocleg. Wytworne panie, panowie... Wieczorem płonął wesoły ogień, skwierczała na patelni jajecznica z niezliczonych jaj, skrzeczała harmonia i piskały

skrzypki, nierzadko pięty biły o podłogę we wściekłym tańcu góralskim”, - pisał Tadeusz Boy-Żeleński. W latach 1890-95 oraz 1919-23 gospodarzył w nim Bartuś Obrochta, legendarny muzykant, *polowac* i przewodnik tatrzański.

Kiedy w 1932 roku schronisko przejął Krakowski Oddział PTT, zaraz zaczął je modernizować. Nieco później powstała tu stacja ratownictwa górskiego. Podczas II wojny światowej obiekt zajęli okupanci i zamienili na koszary niemieckiej straży granicznej. Po wyzwoleniu Polskie Towarzystwo Tatrzańskie reaktywowało schronisko, które stało się ulubioną bazą taterników. Swoim wyglądem przypomina góralską chałupę. Stoi przycupnięte - niczym „chatka Baby Jagi”, - wśród gęstwiny tatrzańskich smreków. Niegdyś z jego okien roztaczał się piękny widok w głąb Doliny Białej Wody, na Gerlach i Młynarz. Do dziś ma swoich stałych bywalców, którzy chętnie spędzają tu wolne chwile.

Ośrodek taternicko-turystyczny

W Muzeum Tatrzańskim zachowała się licząca prawie 600 stron Księga Pamiątkowa schroniska w Roztoce z lat 1932-1942. Zawiera autografy osób odwiedzających to miejsce. Jedne wykalgigrafowane, inne zupełnie nieczytelne. Można doszukać się znanych nazwisk dawnych taterników i artystów. Wszystkie wpisy wychwalają gospodarzy, ciepłą atmosferę, domową kuchnię i polską gościnność gospodarzy. A w latach 1932-1939 (to tego okresu głównie dotyczą te wpisy) gospodarzyli tam Grabowscy, zasłużona dla turystyki

i taternictwa rodzina, która stworzyła w roztockim schronisku swoisty ośrodek taternicko-turystyczny. W 1932 r. ze studiów w Szwajcarii wrócił Roman Grabowski i podjął się prowadzenia schroniska PTT w Starej Roztoce. Jak na owe czasy zorganizował je bardzo nowocześnie. Urządził w nim m.in. kuchnię turystyczną, wyposażył je w szafki, z których bezpłatnie mogli korzystać przebywający w schronisku taternicy i turyści. Przechowywali w nich sprzęt i prowiant turystyczny.

W prowadzenie schroniska stale lub okresowo angażowała się cała rodzina Grabowskich: matka Stanisława nazywana była przez turystów Gaździna Roztocką, ojciec Julian, który już wcześniej przebudował i odnowił obiekt, oraz młodszy brat Romana - Jerzy.

Schronisko podczas gazdowania Grabowskich, aż do wybuchu wojny w 1939 r., było ulubionym miejscem turystów i bazą taternicką Klubu Wysokogórskiego. To wyczuwa się w pozostawionej księdze pamiątkowej, w której wpisywali się - i to czasem wielokrotnie - taternicy, turyści, członkowie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, uczestnicy rozmaitych obozów, spotkań, imprez i uroczystości. Zaznaczali swoją obecność w różny sposób - od samego podpisu, przez kilka refleksyjnych zdań czy uwag po opisy tras, rysunki i wiersze. Nie zabrakło też klepsydr pisanych przez przyjaciół.

Schronisko idealne

Jako pierwszy wpisał się 20 sierpnia 1932 r. inż. Jan Czerwiński, krakowski turysta, narciarz i taternik. Od 1903 r. był członkiem Sekcji Turystycznej Towa-

Turyści grają w szachy, 1934 r.

rzystwa Tatrzańskiego, działał w jej zarządzie. W swoim taternickim dorobku miał nowe drogi m.in. na Zmarzłą Przełęcz, Krywań, Lodowy Szczyt. Od 1905 r. pracował w Zarządzie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, w latach 1922-1932 był prezesem.

Tuż za nim - 28 sierpnia 1932 r. - swoją obecność odnotował Marek Żuławski, malarz, grafik, krytyk i eseista. Napisał tak: „Schronisko idealne - gospodarz byczy chłop”, a tym gospodarzem był właśnie Roman Grabowski, lotnik i taternik, który na swoim koncie miał wiele pierwszych przeżyć.

Zbigniew Korosadowicz, geograf, taternik i naczelnik TOPR napisał 1 września 1932 r.: „Miesiąc spędzony w schronisku w Roztoce pozostawił mi moc wspomnień miłych. Uważam, schronisko to jest najsympatyczniejszym schroniskiem w Tatrach, a gospodarze jego odznaczają się wyjątkową uprzejmością i prawdziwie staropolską gościnnością. Zbigniew Korosadowicz, delegat P.T.T.”

W 1933 r. Bolesław Chwaściński, inżynier, lotnik, taternik, alpinista i pisarz odnotował: „Jedyne schronisko w Tatrach, o którym można powiedzieć, schronisko dla turystów, a nie turyści dla schroniska”. Swoim podpisem poparł go Justyn

Wojsznis, taternik i alpinista, redaktor i publicysta. Pierwszy zdobywca najwyższego wulkanu świata i drugiego pod względem wysokości szczytu obu Ameryk Ojos del Salado.

Schronisko niebezpieczne

„Zasadniczo unikamy schronisk: ale Roztoka pod obecnym kierownictwem jest jedyna w swoim rodzaju. Dwa dni, które tutaj spędziliśmy, zaliczamy do najmiłszych z wakacji. Przy najbliższej okazji znowu musimy odwiedzić kochanego Inżyniera. Marja i Jan Alfred Szczepańscy. Roztoka, dnia 18 września 1933 r.”. A pod nim dopisek: „Do stworzenia każdej rzeczy, a tembardziej rzeczy tak wzorowej jak „Roztoka”, trzeba mieć indywidualność, ma ją w wysokim stopniu inż. Grabowski. M. Szczepańska.”

Roztockańskiego schroniska nie ominęli różni artyści. 20.07.1936 r. pojawili się w nim: Anna Jarocka (córka Jana Kasprowicza), Bogna Nadolska, Xawery Dunikowski (rzeźbiarz, malarz i pedagog), Władysław Jaroc-

niskiem w Roztoce, jest to, że pozwala ono na to, by w tej książce pisał wiersze p. H. Fallek! To jest karygodne!.. Podpisał niejaki Z. Hierowski, P.T.T. Kraków. Wspomniany przez niego Fallek, również z krakowskiego PTT, został w nim mnóstwo wierszowanych tekstów.

Z książki dowiadujemy się też, że „11 sierpnia 1933 roku został oddany do użytku telefon w schronisku w Roztoce. Po tygodniowej pracy żegnam miłe schronisko... I tu nieczytelnie podpis pracownika telekomunikacji z Warszawy.

W schronisku zebrała się grupa, która była przeciwna budowie kolejki na Kasprowy Wierch. Tak napisali 8.09.1935 r. „W związku z budową kolejki na Kasprowy Wierch powstaje zakonspirowana organizacja kapturowa p.n. Sekcja Zbójnicka PTT. Członkowie organizacji powyższej ślubują ciągłą i nieustanną pracę niszczytelką, mającą na celu unicestwienie zarówno samej kolejki, jak i wszelkich nieuczestnych pomysłów, zmierzających do zaceprzenia i zapaskudzenia Tatr...”

Święta Wielkanocne i Bożego Narodzenia też przyciągały bywalców do schroniska. Obowiązkowo wypełniało się po brzegi na sylwestra i w Nowy Rok. Uczestnicy zabawy z wyostrzonym dowcipem odnotowali: „Rok Pański 1934 zmarł bez bólow dnia 31 grudnia o godz. 24.00. Cześć Jego pamięci! Dnia 1 stycznia o godz. 0.01 przyszedł na świat w Roztoce noworodek ptci podobno męskiej i ochrzczony został z wódki imieniem „1935”, co niniejszem ... ojcowie i matki chrzestne...”

Odeszli za niebieską grań

W książce pamiątkowej można znaleźć też kreślone ręką kolegów klepsydry. I tak znalazł się wpis kierownika schroniska: „Roztoka 8 sierpnia 1933. Po wyjściu z tutejszego schroniska zginęli dnia 4go sierpnia, przy pierwszej próbie przejścia północno-zachodniej ściany Kościółka w dolinie Batorywieckiej, Wiesław Stanisławski i Witold Wojnar. Zwłoki odnaleźli dnia 7go sierpnia Bolesław Chwaściński i podpisany R. Grabowski...”

A drugi z nich brzmi: „Dn. 13 kwietnia 1933 r. wyruszył z Roztoki z towarzyszem Wincenty Birkenmajer z zamiarem dokonania I zimowego wejścia wschodnią ścianą Ganku. Po czterech biwakach w niesłychanie ciężkich warunkach dn 17.IV.1933 śp. W. Birkenmajer zginął śmiercią górską na Galeirii Gankowej. Cześć pamięci znakomitego taternika!..”

Na ostatek

„Powrócić do Roztoki będzie zawsze naszym marzeniem”, napisali Adam i Zofia Kukulscy 1.07.1934.

Po 19.08.1939 r. już nikt z turystów nie zostawił swojego śladu.

Ostatni wpis pochodzi z 19.09.1942 r. „Nie ma Roztoki, ale jest pani Grabowska, więc... dobra jest (będzie jeszcze lepszej...!!!). Janczewski...”

Jolanta Flach

Wieści

Gminnego Ośrodka Kultury w Łopusznej

Gminny Ośrodek Kultury w Nowym Targu z siedzibą w Łopusznej swoją działalność prowadzi dzięki dotacjom i wsparciu Urzędu Gminy Nowy Targ.

GOK jest organizatorem życia kulturalnego w Łopusznej i na terenie całej gminy, z którego korzystają mieszkańcy oraz goście odwiedzający nasze okolice z kraju i z zagranicy.

Swoje zadania z zakresu kultury realizuje poprzez podległe mu placówki:

- Wiejski Dom Kultury w Krempachach oraz 12 Świątlic Wiejskich (w Dębnie, Knurówie, Dursztynie, Szlembarku, Ostrowsku, Waksmundzie, Gronkowie, Pyszówce, Rogoźniku, Ludźmierzu, Długopolu, Klikuszowej);

Przy Gminnym Ośrodku Kultury oraz pod jego patronatem działa:

- 13 Zespołów Regionalnych (w Dursztynie, Krempachach, Dębnie, Harklowej, Łopusznej, Ostrowsku, Gronkowie, Ludźmierzu, Knurówie, Pyszówce, i Nowej Białej), w tym 21 grup do których należy około 550 osób;

- 5 Orkiestr Dętych (w Nowej Białej, Krempachach, Waksmundzie, Ludźmierzu i Gronkowie), do których należy około 100 osób;

- 7 szkółek nauki gry na skrzypcach i basach podhalańskich (w Dursztynie, Krempachach, Harklowej, Łopusznej, Ostrowsku, Gronkowie i Krauszowie), do których należy około 70 osób;

- 17 Kół Gospodyń Wiejskich (w Dursztynie, Krempachach, Nowej Białej, Szlembarku, Dębnie, Harklowej, Łopusznej, Ostrowsku, Waksmundzie, Gronkowie, Krauszowie, Obidowej, Długopolu, Morawczynie, Rogoźniku, Pyszówce i Ludźmierzu), do których należy około 220 kobiet;

- 2 Zespoły Taneczne (w Krempachach i Dursztynie) i 2 Zespoły Teatralne (w Krempachach), do których należy około 50 osób.

W 2004 r. przy Gminnym Ośrodku Kultury w Łopusznej powstała Izba Pamięci ks. prof. Józefa Tischnera poświęcona Osobie wielkiego filozofa, wspaniałego kapłana, górala z Łopusznej, którą w minionym 2019 roku odwiedziło ok. 3300 turystów. W ramach tej działalności Gminny Ośrodek Kultury oferuje zwiedzanie oraz zakup książek autorstwa Księdza Prof. J. Tischnera oraz pamiątki związane z Jego Osobą.

Gminny Ośrodek Kultury współpracuje z:

- ◆ Gorczańskim Parkiem Narodowym w Porębie;
- ◆ Hospicjum im. ks. prof. Józefa Tischnera w Krakowie;
- ◆ PPWSZ w Nowym Targu;
- ◆ Oddziałami Związku Podhalań;
- ◆ Jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej;
- ◆ Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Nowym Targu;
- ◆ Lokalną Grupą Działania „Spisz-Podhale”;
- ◆ Sołtysami wsi i Radami Sołeckimi oraz Radnymi naszej Gminy;
- ◆ Lokalnymi mediami;
- ◆ Szkołami;
- ◆ Parafiami;
- ◆ „Stowarzyszeniem Słowaków w Polsce”;
- ◆ Agencją Turystyczną PolandCulinary;
- ◆ Stowarzyszeniem Drogami Tischnera;
- ◆ Społecznym Instytutem Wydawniczym ZNAK w Krakowie

W związku z panującą sytuacją w kraju spowodowaną epidemią koronawirusa działalność kulturalna jest obecnie zawieszona.

Każdego roku GOK organizuje, współorganizuje i współfinansuje następujące imprezy i uroczystości.

W roku 2019 r. odbyły się następujące imprezy:

- 8 koncert 27 Finału WOŚP – koncerty i występy zespołów – WDK Krempachy
- XXIII Przegląd Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży z udziałem dzieci i młodzieży z 17 szkół z terenu gminy Nowy Targ – GOK Łopuszna
- Dursztyniańskie Święto – Stawianie Moji – w Dursztynie
- XXIV Festiwal Piosenki „Od Podhala do Opola”, dla dzieci i młodzieży z 17 szkół z terenu naszej gminy – w Łopusznej
- 19 rocznica Śmierci Ks. Prof. Józefa Tischnera – w Łopusznej
- Gronkowińskie Święto – w Gronkowie
- 47. Konkurs Potraw Regionalnych „Góralskie Jodło”, z udziałem 17 Kół Gospodyń Wiejskich z terenu naszej gminy – w Łopusznej
- Ogólnopolski Konkurs Poezji Religijnej im. ks. prof. Józefa Tischnera – w Ludźmierzu
- XXXII Dożynki Podhalańskie – w Ludźmierzu
- IV Przegląd Artystyczny Kół Gospodyń Wiejskich z udziałem 15 Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy – w Łopusznej
- Dekanalny Konkurs Poezji Maryjnej – w Krempachach
- XVI Gminny Przegląd Zespołów Regionalnych z udziałem dzieci i młodzieży 10 zespołów regionalnych działających na terenie gminy – w Łopusznej
- XXX Święto Gwary Góralskiej z udziałem dzieci i młodzieży z 17 szkół z terenu gminy – w Łopusznej
- Konkurs Szopek Bożonarodzeniowych z udziałem dzieci i młodzieży 15 szkół z terenu gminy – w Rogoźniku

Bezprecedensowym wydarzeniem w minionym roku przy współpracy GOK-u były 2 koncerty „Muzyka i Poezja – Kochanowski i Bach”, których pomysłodawcą i głównym organizatorem był Kai Bumann – niemiecko-polski dyrygent, doktor habilitowany sztuki muzycznej, które przyciągnęły słuchaczy z różnych stron Polski.

Ponadto w każdej placówce odbywają się zajęcia plastyczne, rekreacyjno-sportowe, kulinarne, spotkania okolicznościowe, wycieczki i zajęcia w plenerze, spektakle teatralne oraz prelekcje profilaktyczne na temat zagrożeń współczesnego świata.

Placówki kultury Gminy Nowy Targ starają się dostosować swoją działalność do potrzeb lokalnego środowiska.

Dyr. GOK Łopuszna
Józefa Kuchta

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych, pamiętając o działaczach kultury, i wszystkich związanych sercem z działalnością na rzecz kultury pragniemy przekazać najserdeczniejsze życzenia.

Wszystkim ludziom kultury z nowotarskiej gminy, pracownikom placówek kultury, świetlic, Kołom Gospodyń Wiejskich, instruktorom i członkom zespołów regionalnych, Orkiestr dętych, szkółek muzycznych oraz władzom i pracownikom Gminy, Radnym i Sołtysom z okazji Świąt Wielkiej Nocy w imieniu własnym i pracowników Gminnego Ośrodka Kultury w Łopusznej składamy najlepsze życzenia:

Zdrowych, rodzinnych świąt, smacznego świątecznego jajka, pogody w sercach, nadziei, która pozwoli przezwyciężyć nasze obecne trudności.

Niech Zmartwychwstały Jezus odnowi w Was wiarę i ufność w Boga i przywróci nadzieję na lepsze jutro naszej Ojczyzny i naszej rodzimej kultury.

— ZYCZENIA —

W majestacie Boskiej chwały
idzie Chrystus Zmartwychwstały
między uczniów swych.

Alleluja...

Radosnych Świąt Wielkanocnych wypełnionych nadzieją.
Pogody w sercu i radości
ze Zmartwychwstania Pańskiego
oraz smacznego Święconego
w gronie najbliższych

życzy
swoim Członkom, Starostwu Powiatowemu,
współpracującym z nami Urzędowi Gmin
i wszystkim Klientom

Rada, Zarząd i Pracownicy
Podhalańskiego Banku Spółdzielczego
w Zakopanem

Zapraszamy do korzystania z naszych usług od poniedziałku do piątku w godz. 8 - 17

ZAKOPANE, ul. Kościuszki 2, tel. 18 20 148 25, 18 20 66 960
BIAŁY DUNAJEC, ul. Jana Pawła II 315 a, tel. 18 20 73 192
PORONIN, ul. Piłsudskiego 11, tel. 18 20 74 031
KOŚCIELISKO, ul. Nędzy Kubińca k/181, 18 20 00 745
oraz bankomatów w Białym Dunajcu, Kościelisku, Poroninie, Zakopanem i Zębie

Niech żywi nie tracą nadziei...

Noc z 21 na 22 lipca 1943 roku nie była spokojna.

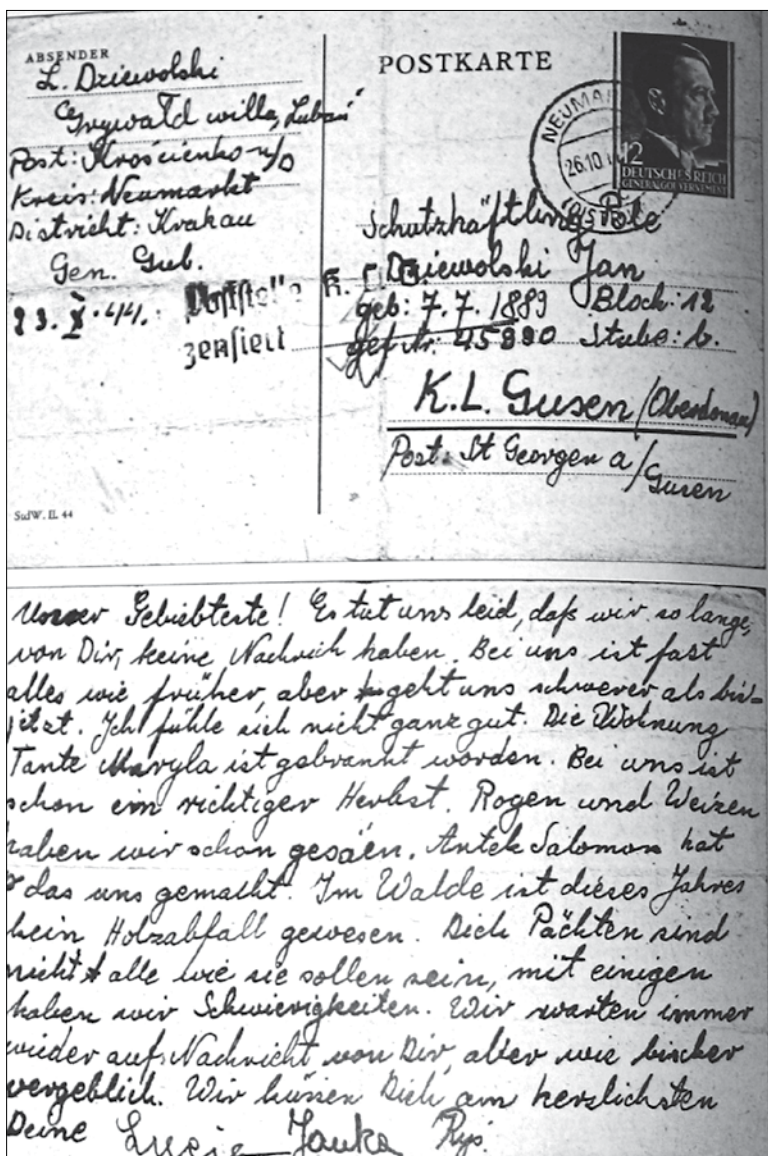
To, co wydarzyło się kilka godzin po niej, zapadło głęboko w pamięć Jana Dziewolskiego, a także jego dzieci.

By zrozumieć, co się wówczas wydarzyło w willi Lubań w Grywałdzie, trzeba nieco cofnąć się w czasie. Rodzina Dziewolskich przez pokolenia związana była z Pieninami. Gdy dominium krościńskie z dworem, Grywałdem i Tylką przeszło w posiadanie Hieronima Michała Dziewolskiego, był rok 1842. Po śmierci dziedzica majątek przejął jego dzieci. Najstarszy syn Hieronima - Apolinary, inżynier pracujący przy budowie linii kolejowej Kraków - Lwów, otrzymał w spadku folwark w Grywałdzie. Gdy jego syn Jan, zastępca dyrektora Poznańskich Lasów Państwowych, miał wybrać dla siebie i swojej rodziny zaciszne miejsce, postawił na Grywałd. W przepięknym miejscu wybudował willę Lubań. Liczył, że w czasie okupacji znajdzie w niej schronienie. Tak było, ale do czasu... Tęgo ranka dom Jana Dziewolskiego otoczyło zakopiańskie gestapo. Przerazonego właściciela aresztowano i wywieziono do Szczawnicy, podobnie zresztą jak kilku innych „niebezpiecznych”, mieszkańców Grywałdu. Po pięciu dniach przesłuchiwań zapadła decyzja: Jan Dziewolski razem z bratem Józefem i kuzynem Jędrkiem zostaje przewieziony do „Hotelu Palace”, - głównej siedziby komendy gestapo w Zakopanem. Jego akt oskarżenia jest długi. Zarzuty nie pozostawiają żadnych złudzeń. Przesłuchujący go w Szczawnicy oparli się na donosie, jaki na Jana Dziewolskiego złożył leśniczy, niejaki Czerniawski, pełniący służbę leśną w Czorsztynie, oraz gajowy (były policjant polski) Ziomek z Grywałdu. Zaopatrywanie w broń partyzantów, udzielanie schronienia młodzieży zbiegłej z przymusowych robót, a także sabotowanie władz niemieckich przez odmówienie przyjęcia służby w lasach państwowych na terenach Generalnej Guberni zasługują na karę. Po wielokrotnych przesłuchiowaniach Jan Dziewolski przewieziony zostaje z Zakopanego do więzienia Montelupich w Krakowie, a stamtąd po paru tygodniach do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, gdzie otrzymał numer obozowy 138665 - na lewą rękę między przegubem a łokciem, z którym do końca życia nie można było się rozstać.

Wystarczyło jedno przewinienie, by Jan Dziewolski z Oświęcimia wywieziony został do Obozu Mauthausen w Austrii. Tu rozpoczyna się kolejny etap gehenny mieszkańca Grywałdu. To, co przeżył, skrupulatnie opisał po powrocie do Polski. Historię Jana postanowił opublikować jego wnuk - Piotr Adamski. „Obozowe wspomnienia”, wydał Pieniński Ośrodek Historii Turystyki Górskiej w Szczawnicy w serii „Z Okienkiem”.

Przedstawienie na mrozie

Jan Dziewolski skrupulatnie opisał, co się działo w Obozie Mauthausen. „Mnie i bratu przypadł w udziale blok 16, w którym w jednej ubikacji znajdowała się izba chorych (...). W Wigilię Bożego Narodzenia nasz bloko-

Jeden z kartek, jaką Jan Dziewolski dostał od żony podczas pobytu w Obozie Mauthausen.

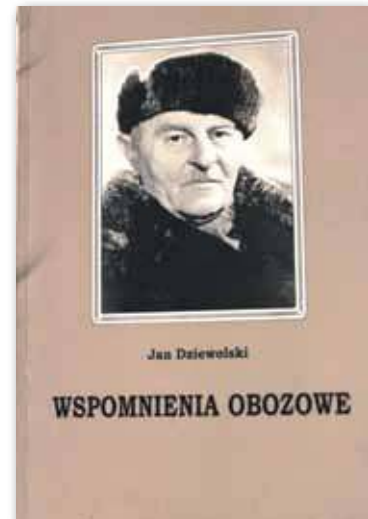
wy urządził sobie przedstawienie (...) w ów dzień było dosyć mroźno (...). Około godz. 10 wpadł Gegenfuhstner do naszej izby i zarządził, żebyśmy się rozebrali, boso przeszli do tak zwanego Waschraumu, czyli umywalni, oddalającej o 100 metrów od naszej izby. Tu-taj izbowy Ryś wpuszczał po 5-6 ludzi, których blokowy zlewał dokładnie zimną wodą z węża. Drugimi drzwiami wypuszczał na zewnątrz mokrych i tak przez umywalnię przechodziły kolejne ofiary germańskiego zwyrodnialca. Na podwórku była zarządzana zbiórka mokrych (...). Gdy ostatnia partia przeszła przez ręce blokowego, odbył on wraz z izbowym przegląd stwierdzający, czy wszyscy poddali się zabiegowi hartującemu nasze i tak marne zdrowie. Po lustracji zezwolono nam odejść do bloku i ubrać się w nasze łachy. Trzęśliśmy się niemiłosiernie w zimnej izbie, gdzie przez czas naszej nieobecności były pootwierane na przestrzał okna. Tak więc, gdy nasze rodziny siedziały przy stole wigilijnym, wielu z nas poszło do izby szpitalnej, by z niej nigdy żywym nie wyjść... - wspomina Jan. Pod koniec grudnia ocalałym więźniom przydzielono nowe zajęcia. Jan Dziewolski razem z bratem i Janem Pawłowskim wcielony zostaje do oddziału budowlanego, by kopać fundament pod zakłady przemysłu wojennego. „Po parotygodniowej pracy w oddziale budowlanym pewnego dnia podczas

rannego apelu wymieniono według listy 27 więźniów. Między innymi znalazłem się tam ja i mój brat. Poinformowano nas, że mamy nie chodzić do pracy. Jak się okazało, przywędrowały nasze dokumenty obozowe z Oświęcimia, które skazywały nas na karę śmier-

ci. Zarządzeniem komendanta obozu Seidlera odosobniono nas od reszty więźniów i w odpowiednim nastroju oczekiwaliśmy na wykonanie wyroku... Całe życie jak w filmie przesunęło się przed oczami duszy... Tragedia nasza była nieunikniona... - pisze Dziewolski. W ciągu trzech miesięcy kolejni więźniowie z listy byli mordowni przez hitlerowców. Jana i jego brata każdego dnia pocieszał Jan Pawłowski, powtarzając raz po raz słowa Juliusza Słowackiego „Niech żywi nie tracą nadziei...”. Któregoś dnia pisarz bloku, niejaki Głowacki, oświadczył oczekującym na wyrok, że Hitler ich ułaskawił i zamienił karę śmierci na dożywotnie więzienie. „Radość nasza była wprost nie do opisanie. Wiedzieliśmy bowiem, że do końca tak czy tak siedzieć w więzieniu nie będziemy. W tym czasie Niemcy ponosili porażkę za porażką. Cofali się coraz bardziej i szybciej na zachód... - wspomina więzień. Po wyjściu z celi więźniowie otrzymali nowe zajęcie. Tym razem mieli zająć się rozładunkiem transportu maszyn i urządzeń z zakładów broni w Radomiu, a potem doszlifowaniem luf rewolwerowych. Było to w czasie, gdy alianci zaczęli bombardować okolice Gusen. Praktycznie każdego dnia odbywały się naloty na austriackie miasta. W październiku 1944 roku obóz zaczął się powiększać. Baraki wypełnili więźniowie aresztowani po upadku powstania warszawskiego. Większość z nich, wycieńczana głodem, zmarła. Pod koniec kwietnia 1945 roku, tuż przed końcem wojny, SS-mani postanowili zagazować... 800 więźniów.

Powrót do Grywałdu

„5 maja 1945 roku o godz. 17 doczekaliśmy się utęsknionego oswobodzenia przez Amerykanów. Zebrani byliśmy jak normalnie o tej porze na placu apelowym, o godz. 17 rozwarto bramę i ukazał się żołnierz amerykański, który donośnym głosem oświadczył nam, że armia niemiecka została rozbita (...). Ścisaliśmy się i całowali wzajemnie. Oswobodziciele zaczęli zachęcać byłych więźniów do zrobienia „porządku”, z naszymi prześladowcami (...). Niestety SS-manów już

„Obozowe wspomnienia”, Jana Dziewolskiego opublikował Pieniński Ośrodek Historii Turystyki Górskiej w Szczawnicy w serii „Z Okienkiem”.

od paru dni nie było. Czując pismo nosem, zwiali (...), - opisuje Jan Dziewolski. Z Gusen, które znalazło się w strefie amerykańskiej, więźniowie udali się do Linzu, gdzie po dwóch dniach, uformowani w oddziały, przemaszerowali do dawnego obozu koncentracyjnego pilnowanego przez Rosjan. Jak wspomina Jan Dziewolski, z początkiem czerwca do Polaków przybyli rodacy z Londynu - pułkownik, major i jeszcze kilka innych osób - którzy niespecjalnie zachęcali do powrotu do kraju. Tydzień później przybył pułkownik kawalerii z Warszawy, który mówił o tęskniących w kraju. Pierwsze transporty do Polski rozpoczęły się dopiero pod koniec czerwca. Z Linzu Jan Dziewolski razem z pozostałymi byłymi więźniami pojechał do Bratysławy, a stamtąd dalej w kierunku Preszowa, Ostrawy, do Dziedzic. Po przekroczeniu granicy i zaopatrzeniu w dokumenty oraz zasiłek więźniowie wrócili do swoich domów. W lipcu Jan Dziewolski dotarł w okolice Pienin. „Muszę przyznać, że nie spodziewałem się takiego szalonego zniszczenia kraju i tak zmienionych warunków, jakie zastałem na ojczyźnie... - napisał po powrocie do domu w ostatnim zdaniu spisanych wspomnień.

ad

Jan Dziewolski z córką Janiną Adamską oraz wnukami (od lewej): Krzysztofem, Markiem i Piotrem.

TYGODNIK
Podhalanski

Związek Podhalan w Polsce.
Sekretariat w Nowym Targu, Al. Tysiąclecia 35, 34-400 Nowy Targ, www.zwiazek-podhalan.com, tel./fax: 18 264 95 23
Kolumnę opr. Jolanta Flach

„Boże Kochany, my syćka radzi
Jezus do Nieba nos prowadzi
Dziynkujmy Tobie Chryste i Panie
Ześ nos fcalał Zmortwychwstaniem.”

Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
przepełnionych wiarą, nadzieją i miłością oraz wesołego „Alleluja”
w imieniu Zarządu Głównego Związku Podhalan

życzy z góralskim pozdrowieniem,

Prezes Związku Podhalan w Polsce

Andrzej Skupień

Święcone odwołane

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną zostało odwołane „Święcone” Zarządu Głównego Związku Podhalan, które było planowane na 26 kwietnia w Poroninie. Mamy nadzieję, że sytuacja się unormuje i będzie się mógł odbyć III Światowy Zjazd Górali,

który zaplanowaliśmy w dniach 26-29 czerwca w Ludźmierzu, Niedzicy i Niedźwiedziu - mówi Andrzej Skupień, prezes ZP. - Główne spotkanie ma się odbyć w Niedzicy, ponieważ Spisz razem z Orawą i Śląskiem Cieszyńskim obchodzi 100-lecie powrotu do Polski - tłumaczy.

Ograniczona działalność biura

Uprzejmnie informujemy, iż w związku z wprowadzeniem stanu epidemii na terenie całego kraju biuro Zarządu Głównego Związku Podhalan nie będzie - aż do odwołania - prowadziło bezpośredniej obsługi interesantów. Jest za

to możliwy kontakt telefoniczny lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Paulina Kowalczyk

tel. 530 386 403

e-mail:

biuro@zwiazek-podhalan.com

Przeznacz 1% podatku

Związek Podhalan w Polsce jest organizacją pożytku publicznego. Można go wspomóc, przekazując na jego rzecz 1% swojego podatku za 2019 rok.

Aby przekazać 1% podatku, należy wypełnić odpowiednią rubrykę w rocznym zeznaniu

podatkowym (PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39).

Poniżej podajemy dane Związku Podhalan:

KRS: 00000 50 394

ZYCZENIA

Podhalański Szpital Specjalistyczny
im. Jana Pawła II w Nowym Targu

Radosnych Świąt Wielkanocnych,

wypełnionych Nadzieją i Wiarą w sens życia.
Pogody w sercu i radości płynącej z faktu
Zmartwychwstania Pańskiego
oraz smacznego święconego
w gronie najbliższych osób
wszystkim pacjentom i pracownikom
Podhalańskiego Specjalistycznego Szpitala
im. Jana Pawła II w Nowym Targu

życzy
w imieniu dyrekcji
Marek Wierzbą

Paniczne donosy

Nie ma żadnych potwierdzonych przypadków łamania przepisów sanitarnych w Ośrodku Kwarantanny w Szczawnicy.

W stworzonym na czas pandemii specjalnym ośrodku w Szczawnicy przebywa na kwarantannie 12 osób, trzy w najbliższych dniach zakończą pobyt. Sąsiedztwo tego rodzaju placówki wywołuje jednak sporo obaw wśród okolicznych mieszkańców. Efekt: dziesiątki doniesień trafiających do służb i do prowadzącego ośrodek starostwa. - Cały czas ktoś dzwoni z informacją, że przebywający w ośrodku łamią przepisy i zasady kwarantanny, że wychodzą na zewnątrz, że robią zakupy w okolicznych sklepach, że przyjmują gości - podkreśla Krzysztof Faber. Nowotarski starosta zapewnia przy tym, że wszystkie doniesienia są weryfikowane, co też jest źródłem wielu... napięć. - Ostatnio pozwoliłem sobie nawet osobiście przeprowadzić ostrą rozmowę z osobą przebywającą na

kwarantannie, która miała złamać zasady i opuścić ośrodek. Człowiek poczuł się pomówiony i powiedział, że wytoczy mi proces. Co gorsze, po przeglądnięciu monitoringu okazało się, że ten pan faktycznie cały czas siedział w ośrodku - zaznacza Krzysztof Faber.

Także policja potwierdza, że jak dotąd nie było przypadku złamania zasad kwarantanny w Szczawnicy.

Starosta uspokaja, że osoby przebywające w ośrodku są zobligowane do przestrzegania zasad sanitarnych. Nadzór nad obiektem sprawuje firma ochroniarska, a cały ośrodek jest objęty monitoringiem. - Zgodnie z przepisami ochroniarze nie mogą nikogo zatrzymać, jednak natychmiast reagują, powiadamiając policję - podsumowuje Krzysztof Faber.

mk

Wszystko o góralach

Kultura ludowa wszystkich regionów etnograficznych województwa małopolskiego na portalu EtnoZagroda.

Wyruszyć na wędrowkę po etnograficznych zakamarkach Małopolski. Stronę internetową www.etnozagroda.pl utworzyło Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu. To kompendium wiedzy m.in. na temat wszystkich grup górali, zamieszkujących nasz teren, a także Krakowiaków. Można tu zapoznać się m.in. z tradycyjnymi strojami, muzyką, tańcem, obrzędowością, pożywieniem, wierzeniami, medycyną ludową. Można zobaczyć góralskie parzenice, krakowskie ma-

giarki, posłuchać lachowskich śtażerków, spiskich czardaszy, rzewnych pieśni łemkowskich, zobaczyć, jak tańczy się orawską tyrcipolkę czy pogórzańskie furtoka. Nie lada atrakcją jest kurna chata czy wóz maziarski. Można też zapoznać się z bardziej współczesnymi trendami w budownictwie i przysmakami regionalnymi, które serwują małopolskie gastronomie.

EtnoZagroda prezentuje interaktywną mapę regionów etnograficznych Małopolski.

jof

Kosztowne urodziny

Nie bacząc na pandemię - postanowiła wyprawić synowi huczne urodziny.

W sobotę około pierwszej w nocy policjanci otrzymali prośbę o interwencję w jednym z bloków w Nowym Targu. Zgłaszający skarżył się, że u sąsiadów odbywa się huczna impreza. Policjanci natychmiast pojechali na miejsce. Informacje ze zgłoszenia w pełni się potwierdziły. Głośną muzykę i okrzyki rozbawionych imprezowiczów było słychać już z daleka. Drzwi

otworzyła policjantom kobieta i przyznała, że wspólnie z koleżanką zorganizowały swoim synom imprezę urodzinową, na którą wpadło paru znajomych. - Wśród obecnych w większości były osoby pełnoletnie, w wieku 18 i 19 lat, oraz jedna 17-latk. Dziewczyna z uwagi na to, że spożywała alkohol, została przekazana pod opiekę rodzicom. Pozostałe osoby wróciły do swoich domów, a impreza się

SPORT

PIŁKA NOŻNA

Ojciec chrzestny białczańskiej piłki

Mało jest w podhalańskiej piłce tak charakterystycznych i mocnych postaci jak Andrzej Rabiński.

- W piłce zawsze będę działał. Nieważne w jakiej roli, ale będę. Nie widzę siebie w roli biernego kibica - mówi Andrzej Rabiński.

Urodził się w 1975 roku w Białce Tatrzańskiej. Jak sam mówi, w piłkę gra, odkąd tylko pamięta. - Z początku to było takie typowe podwórkowe granie. Wówczas ani w Białce, ani w najbliższej okolicy nie było klubów. Zbieraliśmy się więc na szkolnym boisku i godzinami uganiał się za piłką.

W wakacje do Białki przyjeżdżały kolonie. Rozegraliśmy wiele niezapomnianych meczów. Z początku chciałem być bramkarzem. Nawet mój starszy brat przygotowywał mnie do tej roli. Z czasem jednak wybrałem grę w polu, chociaż zdarzało się, że nawet w meczach IV ligi stawałem na bramce i całkiem nieźle sobie radziłem.

Nie tylko piłka

Piłką to nie był jedyny sport, jaki młody Rabiński uprawiał. Od I klasy szkoły podstawowej był zawodnikiem AZS Zakopane w biegach narciarskich, gdzie - z sukcesami - trenował pod okiem trenerki Heleny Kuruc-Zapotocznej. - Wszystko było fajnie do VIII klasy, kiedy zaczęliśmy biegać „łyżwą”. Wtedy dał mi się we znaki wzrost. Mierzyłem wówczas tylko 151 cm. O ile

w klasyku nie miało to znaczenia, to w „łyżwie” już tak. Miejsca w okolicy 10. mnie nie satysfakcjonowały, więc dałem sobie spokój.

W międzyczasie miał też krótki - półroczny - epizod z hokejem. - To był sport numer jeden na całym Podhalu. Chciałem więc spróbować. I zacząłem treningi w „Szarotkach”. Szło mi całkiem nieźle. Najlepszy w naszej drużynie był Darek Łyszczarczyk, który zresztą potem wypłynął na szerokie wody. Problemem okazała się szkoła, a dokładniej przenosiny do Szkoły Sportowej w Nowym Targu. Koniec końców musiałem zrezygnować z hokeja.

Mając niespełna 15 lat, zaczął przygodę z dorosłą piłką. Dwa lata później - za namową Stanisława Goryla - został zawodnikiem rosnącego wówczas w siłę Poronin. - Prezes Józef Pawlikowski stworzył wtedy świetną ekipę. To była taka mieszanka zdolnych chłopaków z Podhala jak Robert Pytel, Wojtek Chudoba, Jacek Pańszczyk, Bartek Walczak, Staszek Goryl, Ryszard Kunka, Dziuban, Ustupski, z zawodnikami sprowadzanymi z zewnątrz. Marek Podsiadło, Wiesiek Montsko, Jurek Zaj-

da czy Wróbel. To była czy sta przyjemność grać z nimi w jednym zespole. W pierwszym moim sezonie wywalczyliśmy awans do IV ligi, wygrywając w barażach z Heleną Nowy Sącz. Pierwszy sezon w 4. lidze skończyliśmy w środku w tabeli, w drugim do samego końca biliśmy się o awans.

Z samolotu na boisko

Wiosną 1994 roku zakończył swoją przygodę z Poroncem, spakował się i poleciał do... Kanady. - Trzeba było zacząć myśleć o zarabianiu pieniędzy. Wiadomo, jakie były wtedy czasy w Polsce. W Kanadzie już byli moi bracia. Pomogli mi znaleźć pracę, no i namówili do gry w zespole Polonia 92. Szczerze powiem, wtedy myślałem, że w Kanadzie o piłce nie mają pojęcia. Okazało się jednak, że byłem w dużym błędzie.

W 1998 wrócił do Polski i swojej ukochanej Białki Tatrzańskiej. Niemal prosto z samolotu wybiegł na boisko. To była końcówka sezonu 1997/1998. Niestety zakończył się on spadkiem Watry z ligi okręgowej. Parę miesięcy później, po rezygnacji z funkcji prezesa Stanisława „Ciwersa” Dziubasa, przejął stery w klubie i rolę zawodnika zaczął dzielić właśnie z rolą prezesa.

Pod wodzą Rabińskiego malutki klub z Białki Tatrzańskiej z czasem stał się jednym z najmocniejszych klubów na całym Podhalu. Najpierw był powrót do ligi okręgowej, a w sezonie 2010/2011 historyczny awans do IV ligi.

Niedługo po tym, jak zostałem prezesem, w gronie przyjaciół powiedziałem, że za kilka lat będziemy w IV lidze. Wówczas nikt tego poważnie nie potraktował. Uznali to za żart. A ja byłem śmiertelnie poważny. Zaczęliśmy budować zespół. To wymagało czasu. Wiedziałem, że kluczem do sukcesu będzie mieszanka młodości z rutyną. I byliśmy

konsekwentni. Do dziś mam przed oczami to, co działo się po ostatnim meczu z Orłem Dębno na naszym stadionie. Wtedy już byliśmy pewni awansu. Pięć minut przed końcem meczu nad naszym stadionem przeleciał samolot i na nasze głowy posypały się ulotki w klubowych niebiesko-czerwono-białych barwach. Mieliliśmy też symboliczne koszulki z napisem „Tworzymy Nową Historię”. Zresztą mam ją do dziś. Cieszy też to, że przez tyle lat utrzymujemy się na tym poziomie.

Nie będę biernym kibicem

Mimo 45 lat na karku Rabiński na boisku wciąż doskonale daje sobie radę. Jak jednak sam przyznaje, przychodzi już czas, by pozwoli usunąć się cień. - Ale tylko jako zawodnik. W piłce zawsze będę działał. Nieważne w jakiej roli, ale będę. Nie widzę siebie w roli biernego kibica. Od pewnego już czasu nie ma we mnie presji bycia wiodącą postacią na boisku. Żadną ujmą dla mnie nie jest zasiąść na ławce rezerwowych. Zresztą nigdy nie było. Jasne, kiedy byłem młodym chłopakiem, nie było to fajne uczucie, ale nigdy na nikogo się nie obrażałem, nie płakałem trenerowi. Charakter mi na to nie pozwalał. Zaciskałem zęby i pracowałem dwa razy mocniej na treningach.

Watra w III lidze? - Cemu nie. Może kiedyś. Jest to na pewno moje skryte marzenie, ale też cel. Wiem jednak, jak trudny do zrealizowania. Dlatego nic na siłę. Priorytetem jest na teraz pewnego rodzaju stabilizacja i sportowa, i organizacyjna w klubie. Nie jest łatwo, bo chętnych do pomocy coraz mniej. Mam jednak duże wsparcie przede wszystkim w osobach moich najbliższych: żony Sylwii i córek Pauliny i Natalii. To dzięki nim przetrwałem wiele ciężkich momentów.

Tekst i fot.:
Maciej Zubek

Śmierć na egzaminie

Prokuratura zmieniła kwalifikację czynu w sprawie wypadku samochodu egzaminacyjnego w Zaskalu.

Abby ponownie skierować sprawę do sądu, śledczy muszą jeszcze raz przesłuchać egzaminatora. Na razie jest to niemożliwe ze względu na stan epidemii. Przypomnijmy, akt oskarżenia już raz został skierowany do Sądu Okręgowego w Nowym Sączu. Ten jednak nakazał uzupełnienie materiału o zeznania ewentualnych poszkodowanych spośród pasażerów pociągu. Na apele publiko-

wane w prasie przez prokuratorów nie odpowiedział żaden z poszkodowanych pasażerów. - Postanowiliśmy więc zmienić kwalifikację ze spowodowania katastrofy na spowodowanie wypadku ze skutkiem śmiertelnym - wyjaśnia prokurator Jan Ziemiański z nowotarskiej prokuratury. Zaznacza jednocześnie, że ta zmiana nie rzutuje na zagrożenie karą. Spowoduje natomiast, że sprawę - zamiast Sądu Okrę-

gowego - będzie rozpatrywał Sąd Rejonowy w Nowym Targu.

Tragiczny wypadek zdarzył się 23 sierpnia 2018 roku. Na przejeździe kolejowym w Zaskalu utknęło auto egzaminacyjne Małopolskiego Ośrodka Ruchu Drogowego. W samochodzie uderzył rozpędzony pociąg. Egzaminator zdołał wyskoczyć z auta. W kabinie pozostała 18-letnia kursantka, mieszkanka Chyżnego. Dziewczyna zmarła po przewiezieniu do szpitala.

mk

W tym tygodniu:

KORONAWIRUS

Posłuchaj na 101,8 FM | Przeczytaj na www.twojezdrowie.rmf24.pl

PRACA

dam

- SPRZĄTANIE APARTAMENTÓW - PRAWO JAZDY - 791 353 569
- Praca w Austrii dla: Operatorów żurawia, cieśli szalunkowych, murarzy, pracowników robót ziemnych, elektryków, ślusarzy, monterów wentylacji, spawaczy, stolarzy. CV na e-mail: carpediem.praca@wp.pl / 48 600 157 147 Nr. Cert.20236 600157147
- PENSIJONAT 10-POKOJOWY W PORONINIE ZATRUDNI z zakwaterowaniem (sprzątanie, przygotowanie śniadań), tel. 691888444
- NORWEGIA - BUDOWLANCY. Firma Norweska zatrudni w Oslo, TYNKARZY, STOLARZY, MALARZY, MONTERÓW RUSZTOWAŃ, BLACHARZY ORAZ MŁODYCH DO PRZYTUCZENIA W ZAWODZIE - TYNKARZ. Języki obce NIE wymagane - w firmie pracują tylko pracownicy z Podhala. Praca całoroczna. Zjazd do kraju (samolot) wg. własnego uznania ~ co 1-3 tygodni. Zarobki od 15 do 25 Euro/godz. Zapewniamy mieszkanie. Zapraszamy! Tel. 667 602 602
- PRACA dla Konserwatora - PRAWO JAZDY - 791 353 569
- Piekarnia w Bańskiej Niziej zatrudni PIEKARZA PIECOWEGO z doświadczeniem. Bardzo dobre wynagrodzenie. 788 711 421.
- STUDIO PAZNOKCI W NOWYM TARGU zatrudni na etat - 696 01 22 00
- OPIEKA Niemcy Legalnie 725248935
- Przyjmę PIEKARZA - piekarnia Kalata. 600 129 757, 663 175 577.
- NIEMCY - PODATKI, RODZINNE, TŁUMACZENIA. 502 27 97 48.

szukam

- USŁUGI STOLARSKIE - 790 455 655.
- PRZERÓBKĘ futer, kozuchów, odzieży skórzanej - profesjonalnie. 606 989 935.
- SZUKAM PRACY JAKO OPIEKUNKA OSÓB STARSZYCH - ZAKOPANE i Nowy Targ - 728 202 090.

BIZNES

- AGENCJA OCHRONY OSÓB I MIENIA „KUGUAR” Security Waldemar Wojtowicz - ochrona fizyczna obiektów i osób, monitoring, konwoje (koncesja MSWiA nr L 0011/00) usługi detektywistyczne (koncesja K 3/00). 600 345 007
- OBŚŁUGA APARTAMENTÓW, biuro 7/24h, 600 49 49 49

POŻYCZKI

- PROVIDENT - DYSKRECJA. 609 820 345.
- PROVIDENT - ZAKOPANE - 602 468-953.

BIURA RACHUNKOWE

- BIURO RACHUNKOWE - DORADZTWO PRAWNE - PEŁNY ZAKRES ORAZ SZKOLENIA BHP I POŻ - PROFESJONALNIE - PRZYSTĘPNE CENY - UL. STOLARCZYKA blok 8, mieszkania 29 (parter) -18 20 00678, 501 515 342.

NIERUCHOMOŚCI

pośrednictwo

- PROFESJONALNE ADMINISTROWANIE/ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI - licencja TATRA-DOMUS Hubicki Oskar. Kilkunastoletnie doświadczenie. oskarhubicki@tatra-domus.com 889 189 154
- BESTATE Nieruchomości Zakopane Wielka Krokiew - Czechy 1. www.bestate.com.pl/zakopane + 48 506 13 14 63
- BESTATE Nieruchomości Zakopane Izabela i Dariusz Siewierscy Wielka Krokiew - Czechy 1 www.bestate.com.pl/zakopane +48182066129
- Biuro Nieruchomości TRZY KORONY - Monika Mastalska, licencja nr6224, SZCZAWNICA, Główna 28, Galeria Centrum II p. 18 26 227 08, 607 282 401, www.nieruchomosci.018.pl, e-mail: biuro@nieruchomosci.018.pl

- NIERUCHOMOŚCI „ZOFIA” ZAKOPANE tel. 18 20 68 615, RABKA-ZDRÓJ tel. 18 26 79 122, www.zofianieruchomosci.com.pl
- VEGA - NIERUCHOMOŚCI ZAKOPANE, UL. DROGA NA BYSTRE 5 600 22 30 20, 609 999 989 www.vega.biz.pl
- NIERUCHOMOŚCI „ZOFIA” ZAKOPANE tel. 18 20 68 615, RABKA-ZDRÓJ tel. 18 26 79 122, www.zofianieruchomosci.com.pl
- DOMATOR - BIURO NIERUCHOMOŚCI - Zakopane. 665 10-50-40, www.domator-nieruchomosci.pl
- ODKRYJ-ZAKOPANE.COM BIURO NIERUCHOMOŚCI. WYNAJEM APARTAMENTÓW, SPRZEDAŻ. 728 898 861, 604 701 009.
- VISITZAKOPANE.PL - NIERUCHOMOŚCI, SPRZEDAŻ, WYNAJEM. Ul. Jagiellońska 36, Z-ne, 600 49 49 49.
- TATRA-DOM Nieruchomości Pośrednictwo. Zarządzanie. tel. 502 350 981, 602 23 94 84 Zakopane, Sienkiewicza 20. www.tatradom.pl
- CHATA POD TATRAMI - nieruchomości, Zakopane, ul. Gimnazjalna 1 pok. 205 (Dom Rzemiosła), tel./fax +48 18 201 33 00, 601 347 277, 606 701 770, www.nieruchomoscizakopane.com.pl
- APARTmanager.pl - biuro - WYNAJEM I ZARZĄDZANIE APARTAMENTAMI - 604 253 308, 604 253 378.
- RE/MAX DUO - MIĘDZYNARODOWE BIURO NIERUCHOMOŚCI. ZAKOPANE (18)2073773, NOWY TARG, RABKA-ZDRÓJ, KROŚCIENKO (18)2755541, www.remax-polska.pl/duo
- PERFECT NIERUCHOMOŚCI ul. Kościuski 8 Zakopane, tel. 600 820 576, 886 896 759 www.perfect-nieruchomosci.pl

wynajem

- KAWALERKA DO WYNAJĘCIA, urządzenie, piętro, CENTRUM NOWEGO TARGU - 664 902 100.

Do wynajęcia

w Zakopanem
Olcza Wąłkosze 4:

LOKAL ok. 100 m²
(na bistro, cukiernię,
lodziarnię)

LOKAL ok. 70 m²
(salon fryzjerski/
kosmetyczny)

Kontakt tel.

506 019 014

- POKOJE DLA BUDOWLANCÓW - 889 26 75 60
- DO WYNAJĘCIA MIESZKANIE W CENTRUM - 662 907 670.
- POSZUKUJĘ MAŁEGO MIESZKANIA LUB DOMKU NA PODHALU, chętnie w rozliczeniu opieka nad domem lub prace ogrodowe. 501 714 728.

kupno

- Kupię DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ WIDOKOWĄ, za gotówkę w Kościelisku. Kontakt tel. 532 585 099
- MIESZKANIE 607 677 710.
- SKUPUJEMY NIERUCHOMOŚCI W ZAKOPANEM I OKOLICACH ZA GOTÓWKĘ - 728 898 861.
- KUPIĘ NA HRUBYM WYŻNYM LUB NIŻNYM WIDOKOWĄ DZIAŁKĘ ZE STARYM DOMEM. tel. 601 407 320.
- MIESZKANIE. 791 236 577

sprzedaż

- ZAKOPANE, DZIAŁKA BUDOWLANA 1200m², cena 550 000zł. DOMATOR. 665 10 50 40
- POLE W STRONĘ Białki Tatrzańskiej (przy drodze do Gronkowi) i DZIAŁKA POD GORCAMI W WAKSMUNDZIE. 515 503 494, 18 26 53 977.

- Olcza 40m², garaż 470 000 pln 607 677 710
- DZIAŁKI - 3 HA - koło Białki Tatrzańskiej. 18 28 564 54.
- Olcza 40 m² 390 000 pln 607 677 710
- NOWE APARTAMENTY ZAKOPANE CENTRUM, TEL. 607 677 710
- APARTAMENT 400 m od Krupówek, Spa, 62.5 m², 607 677 710
- SPRZEDAM DOM W SZCZAWIE. 792 987 001
- Zakopane - CENTRUM NOWE APARTAMENTY Z GARAZEM PODZIEMNYM. DOMATOR 665 10-50-40
- SPRZEDAM DZIAŁKĘ, SZAFIARY PALENICE, 2130 m² - 884 821 490.
- ZAKOPANE - PENSIJONAT blisko centrum. DOMATOR 665 10 50 40

ANTYKI

- ANTYKI - SKUP, SPRZEDAŻ - Zakopane, Krupówki 46. 601 464 133

SPRZEDAŻ

budowlane

- SUCHE BRUSY. 500 739 681.
- Sprzedam betonowe kanały samochodowe i szamba betonowe wodoszczelne z atestem, transport z HDS tel. 785545800 kierzbet@o2.pl

STUDNIE GŁĘBINOWE

system szwedzki, w 1 dzień
MOŻLIWOŚĆ PROJEKTÓW

POMPY CIEPŁA

ODWIERTY DO 150 m

Tel. 607 980 682
605 632 978

- TARTAK PITOŃ W MORAWCZYŃIE OFERUJE: TARCICA SUCHA, DĘBOWA, JEŚIONOWA I IGLASTA oraz USŁUGI SUSZENIA W NOWOCZESNEJ SUSZARNI PRÓŻNIOWEJ. 18 26 513 40, 505 343 252.
- Szamba, zbiorniki, kanały samochodowe - betonowe z atestem, transport HDS, montaż gratis tel 570-601-487

Studnie Głębiny

Pompy Ciepła

Od projektu
do realizacji
510 018 800
604 907 204

Brak wody
zero kosztów

- TARTAK OFERUJE W DOBRYCH CENACH: DESKI 2.5/ 3.2/ 5/ 7, WIEŻBY, ŁATY, STEMPLE BUDOWLANE, OPAL. 506 543 968.
- PILNIE SPRZEDAM GONTY - 783 290 100.

tv, agd, komputery

- TELEWIZJA: SATELITARNY/NAZIEMNA, TELEWIZORY, INTERNET, KAMERY, PRĄD. SPRZEDAŻ, MONTAŻ, SERWIS INSTALACJE INDYWIDUALNE I ZBIORCZE. Tel: 603 055 556, 18 207 42 27
- SERWIS KOMPUTERÓW, LAPTOPÓW I KONSOL - TANIO I PROFESJONALNIE - 505 45 12 11.
- INSTALACJE TV SAT DVB-T, MONITORING. 505 45 12 11.

maszyny, narzędzia

- CIĄGNIK C360 3P 4x4 - 668 198 487.
- SPRZEDAM KOSIARKĘ ROTACYJNĄ MAŁĄ I PAJĄK 2-GWIAZDOWY. 503 550 128

WWW.CIEZAROWKI.PL

SKUP I SPRZEDAŻ MASZYN BUDOWLANYCH I SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH

W naszej ofercie dostępne:

- koparko-ladowarki
- koparki kołowe / gąsienicowe / przeładunkowe
- ladowarki kołowe / teleskopowe
- HDS
- wywrotki
- ramy BDF
- chłodnie
- naczepy chłodnie, wywrotki, plandeki, niskopodwozowe
- przyczepy ciężarowe
- zabudowy BDF
- i wiele innych maszyn

150 maszyn i pojazdów dostępnych na placu!

www.ciezarowki.pl

ul. Karola Łowińskiego 11 b
31-752 Kraków
tel. +48 660 123 125
+48 606 123 425
fax: +48 12 397 10 51

- PRZYZCZEPY, DMUCHAWA, ROZRZUTNIKI, PŁUGI, MULCZER, PRZEWRAĆARKI, WCIĄGARKA, SIECZKARNIA, GRABIARKI, KOSIARKI. 18 33 16 158.
- PRZYZCZEPKA Z KIPREM, ŚRUTOWNIK BĄK, BRONA TALERZOWA, KOSIARKA ROTACYJNA, TAŚMOWKA, OŚ NA BALONÓWKACH, PŁUGI, DMUCHAWA, KULTYWATOR Z WAŁKIEM, BRONY, BECZKA. 660 006 303.

różne

- PSZENICA I ZBOŻE ŚRUTOWANE. 517 752 815.

Kupię
GÓRALSKI KREDENS
i inne
MEBLE
zrobione z drewna
limby
601 39 34 06

- SPRZEDAM BALE - 503 550 128
- Sprzedam sery różnego rodzaju golki, korba oferuje też pierogi, krokiety domowe, niskie ceny 889843477
- Sprzedam NOWE KILIMY RĘCZNIE TKANE (z owczej wełny). Wzory: jarzębina i parzenica (60/80), krokusy, GOBELIN - pejzaż zimowy - (145/80). TORBY JUHASKIE. CHODNIKI TKANE NA KROŚNIE. Tel. 793 887 893
- ZIEMIANKI I ZIEMIANKI ODPADOWE. 517 752 815.
- DREWNO KOMINKOWE. 501 577 105.
- BALE Z POTRAWY. 503 838 971.
- Sioma Bale, Kostki 662322905
- BALE. ZBIORNIK NA WODĘ 1000L. 510 964 780.
- Sprzedam bale suche. 691 713 140
- BRAMY GARAZOWE PRODUCENT 18 3331597, 508656559.

OLEJ OPAŁOWY
ekoterm plus
PALIWA ORLEN

NOWY TARG
ul. Składowa 12b
tel. 18 26 48 0 19,
609 820 296

ZAKOPANE
ul. Żeromskiego (COS)
tel. 18 20 614 71

zwierzęta

- Ładne owczarki podhalańskie 667 602 500
- Skup cieląt i bydła 694 052 057
- SPRZEDAM KROWĘ WYSOKOCIELNĄ. WIĘCEJ INFORMACJI 724 816 534
- OWCZARKI PODHALAŃSKIE - 602 705 117

MOTORYZACJA

kupno

- KUPIĘ KAŻDĄ SAMOCHÓD, TAKŻE DO POPRAWEK LAKIERNICZYCH, PŁACĘ NAJLEPIEJ. TYLKO ZADZWOŃ A ZOBACZYSZ! 510 816 342.

MAZDA 5

serwisowane, zadbane,
garażowane, r. 2008,
diesel, stan bdb,
oryginalna nawigacja
z dotykowym ekranem,
2 komplety
felg aluminiowych
z oponami lato/zima,
full opcja, 16.000 zł

888 223 761

- HYUNDAI ATOS - kupię każdego bez względu na stan. 531 666 333.
- TOYOTA - kupię każdy model, bez względu na stan. 531 666 333.
- TOYOTA - kupię każdy model, bez względu na stan. 531 666 333.
- SKUP SAMOCHODÓW, PŁACĘ LEPIJ OD INNYCH. GOTÓWKĄ. 600 225 631.

części

- POKROWCE, AKCESORIA, DYWANIKI, ODZIEŻ ROBOCZA, OBUWIE. NOWY TARG, PŁAC EVRY 10, K/BIEDRONKI. 18 26 66 992.

Dorabiamy
KLUCZE SAMOCHODOWE
z immobilizerami
do samochodów europejskich,
japońskich, amerykańskich.

AWARYJNE OTWIERANIE ZATRZAŚNIĘTYCH SAMOCHODÓW

AUTO SERWIS GALICA
ul. Piłsudskiego 19
34-520 Poronin
Tel. 18 20 741 74
605 610 691, 601 56 11 18

RÓŻNE

- WRÓŻĘ z kart, DORADZAM. 601 642 643.

MATRYMONIALNE

- Poznam pana 58-65 lat, bezdzietnego. 792 482 376.

AUTO-COMPLEX
Nowy Targ
SERWIS SAMOCHODÓW
JAPONSKICH I KOREAŃSKICH

TOYOTA, MITSUBISHI
SUZUKI, SUBARU, NISSAN,
HYUNDAI, KIA I INNE

OFERUJE: PRZEGLĄDY,
NAPRAWY, DIAGNOSTYKĘ
KOMPUTEROWĄ,
CZĘŚCI ZAMIENNE

tel. 18 264 14 50
501 454 148
serwisnt@auto-complex.pl

- Młody mężczyzna pozna dziewczynę w wieku 30-40 lat. 00421905522047.

USŁUGI

budowlane

- USŁUGI GLAZURNICZE. 880 293 452.
- TYNKI, WYLEWKI MASZYNOWE. PROFESJONALNIE, TANIO. 606 433 864.

MALOWANIE DACHÓW I ELEWACJI

Tel. 33 873 06 01,
602 882 325

www.malowaniedachow.com

- DOCIEPLANIE CELULOZĄ, WDMUCHIWANIE. 693 452 226
- Ocieplanie budynków, remonty. 886 561 404.
- TYNKI MASZYNOWE, GIPSOWE, TRADYCYJNE. Krótkie terminy. 501 452 577.
- TYNKI MASZYNOWE CZITA - 880 122 842.

MALOWANIE

TAPETOWANIE

GŁADZIE

FARBY STRUKTURALNE

TYNKI DEKORACYJNE

601 793 866
www.FABRYKASTRUKTURY.pl

- USŁUGI BRUKARSKIE - 888 164 807
- MALOWANIE DACHÓW, ELEWACJI. Wieloletnia praktyka, dobór materiałów. 33/873 06 01, 602 882 325 www.malutty.com.pl

MALOWANIE WNĘTRZ TRADYCYJNE, NATRYSKOWE (do 1000 m²/dzień)

**TYNKI DEKORACYJNE
TAPETY
GŁADZIE
PANELE**

660 921 810

StramaPALIWA

- GAZ GRZEWICZY PROPAN - NOWOŚĆ
- OLEJ OPAŁOWY
- PALIWA - HURT

 Tel. **601 500 321**
609 456 201
Stacja Paliw MOYA

Szafary, ul. Zakopiańska 2k

- ◆ POKRYCIA DACHOWE, RYNNY, OB-
RÓBKI, PODBITKI, MALOWANIE DACHÓW,
WYKOŃCZENIA WNĘTRZ, FASADY, ELE-
WACJE, OCIEPLENIA, KOMINY, MONTAŻ
OKIEN DACHOWYCH. 531 001 608.
- ◆ SCHODY, PARAPETY - GRANITOWE,
MARMUROWE, PRACE KAMIENIARSKIE.
882 080 371.

PAPISERVICE
OLEJ OPAŁOWY
OLEJ NAPĘDOWY
PORONIN

 ul. Kasprowicza 28
 7.00-17.00

 tel./fax: **18 207 4845**
18 207 4224

- ◆ TYNKI MASZYNOWE, tel. 500 290 144.
- ◆ TYNKI MASZYNOWE. 792 732 309.
- ◆ OCIEPLENIE BUDYNKÓW STYROPIA-
NEM. 577 863 337.
- ◆ TYNKI I WYLEWKI MASZYNOWE, CE-
MENTOWO-GIPSOWO-WAPIENNE, TRA-
DYCYJNE. ZACIERANIE MECHANICZNE.
513 851 780, 18 26 598 80.
- ◆ ELEKTRYK - 662 140 933.
- ◆ HYDRAULIK 24H. 728 247 495.

- ◆ REMONTY - 694 459 692
- ◆ DACHY - GERARD, CORONA - 694
459 692.
- ◆ OCIEPLENIE STYROPIANEM - 606
433 864
- ◆ WYLEWKI MASZYNOWE ZACIERANE
MECHANICZNE. 880 232 189.
- ◆ CYKLINOWANIE BEZPYŁOWE - PAR-
KIETY, PANELE. Tania! 691 381 758, www.
parkietbatko.pl
- ◆ TYNKI MASZYNOWE I TRADYCYJNE
NA PIASKU KWARCOWYM, WYLEWKI MA-
SZYNOWE, 507 58 18 18.
- ◆ BUDOWY OD PODSTAW. WŁASNE
STEMPLE, SZALUNKI. 514 525 720.
- ◆ DACHY, WIEŻBY. 514 525 720.
- ◆ MALOWANIE POMIESZCZEŃ. 609 360
233.
- ◆ USŁUGI REMONTOWO-WYKOŃCZE-
NIOWE. 880 293 452.
- ◆ MALOWANIE, SZPACHLOWANIE itp.
501 788 640
- ◆ OGRODZENIA, www.hajdukowie.pl. 692
069 284.
- ◆ FASADY, WYKOŃCZENIA. 733 518
412.
- ◆ USŁUGI KOPARKĄ - WYWROTKĄ,
888 164 807
- ◆ USŁUGI HYDRAULICZNE. 728 247
495.

- ◆ Elektroinstalacje, SmartHome, Monito-
ring. 661 338 996 www.volter-et.pl
- ◆ FASADY - DOCIEPLENIA - NA MATE-
RIAŁACH WYSOKIEJ JAKOŚCI. ATRAKCYJ-
NE CENY. 507 58 18 18
- ◆ PARKIETY, UKŁADANIE, CYKLINOWA-
NIE BEZPYŁOWE - NOWOCZESNYMI MA-
SZYNAMI. MONTAŻ PODŁÓG: deski, pa-
nele. P. Bogacz, Zakopane. 18 20-160 09, 602
138 575
- ◆ WYKONAM REMONTY OGÓLNO-
BUDOWLANE. MURUJĘ, TYNKUJĘ, MALU-
JĘ, SZPACHLUJĘ ŚCIANKI GEKA ZABUDO-
WY SUFITY PODWIESZANE. OCIEPLANIE
PODDASZY. MALOWANIE PŁOTÓW, BA-
LUSTRAD. OCIEPLANIE BUDYNKÓW. 538
854 815.
- ◆ REMONTY DOMÓW - 539 266 444
- ◆ ŁAZIENKI. 728 247 495.
- ◆ FLIZOWANIE. 511 299 935
- ◆ TYNKI MASZYNOWE. 739 097 516.
- ◆ USŁUGI STOLARSKIE, PRODUKCJA
SCHODÓW, DRZWI, OKIEN. 886 446 508.
- ◆ TYNKI TRADYCYJNE Z BIAŁEGO
KWARCU, POD MALOWANIE - ATRAKCYJ-
NA CENA, WYLEWKI MASZYNOWE. 665
719 051.

inne

- ◆ PROFESJONALNA WYCINKA - PRZY-
CINKA DRZEW W TRUDNYCH WARUN-
KACH. 691317098
- ◆ FIRMA SPRZĄTAJĄCA-KOMPLEKSOWE
SPRZĄTANIE DOMÓW, HOTEI I PENSI-
ONATÓW. 501 788 640
- ◆ CZYSZCZENIE DYWANÓW, WYKŁA-
DZINY, TAPICERKI. ZAKOPANE i okolice.
536 212 505.
- ◆ Zakład kamieniarski - NAGROBKI od
2.000 zł. REMONTY NAGROBKÓW I GRO-
BOWCY. 724 627 733.
- ◆ Specjalistyczny ZAKŁAD ZWALCZA-
NIA OWADÓW I GRYZONI. (18) 20-638 68
w.21, 602 22-96-58
- ◆ PRANIE DYWANÓW I TAPICERKI. 501
788 640
- ◆ FOTOGRAFIA WNĘTRZ. 501 788 640
- ◆ ZŁOTA RĄCZKA-USTERKI itp. 501 788
640
- ◆ HUGON - SERWIS PILAREK SPALINO-
WYCH I MASZYN OGRODNICZYCH. Pro-
fesjonalne i indywidualne podejście. Tylko orgi-
nalne części, szeroki wybór akcesoriów, krótkie
terminy napraw. Nowy Targ, ul. Kilińskiego 12,
obok Dekady. Tel. 18 266 69 46.
- ◆ WYCINKA DRZEW, GAŁĘZI Z POD-
NOŚNIKA I Z UŻYCIEM LINY. 889 105 476
- ◆ ZABEZPIECZANIE OBIEKTÓW PRZED
SZKODNIKAMI zgodnie z założeniami GMP,
GHP, HACCP. Tel/fax. 18 20-638-68 w.21,
602 229-658
- ◆ MYCIE DOMÓW DREWNIANYCH -
WOLNE TERMINY - 880 363 281

ZDROWIE I URODA

GABINET
STOMATOLOGICZNY
- MEDYCYNĄ
ESTETYCZNA
- STOMATOLOGIA
ESTETYCZNA

 lek. stom.
Justyna Kędzierska

 ul. Chyców Potok 26
 (CH „Szymonek”), Zakopane
 tel. **506 36 58 56**

TŁUMACZENIA

- ◆ TŁUMACZENIA RABKA. CH MAŁGO-
SIA. 606 504 790
- ◆ TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE WSZYST-
KIE JĘZYKI - M. WAGNER. N. Targ, Rynek 11.
18 266 10 33, 502 27 97 48.

NAUKA

- ◆ MATEMATYKA - KOREPETYCJE. 18 20
666 73.

TYGODNIK
 Podhalański

dzieci@24tp.pl

Szpital Powiatowy im. Dra Tyrusa Chałubińskiego w Zakopanem

Lena Bukowska, córka
Marioli i Ryszarda
 18.03.20, 3400 g, 53 cm
 Biały Dunajec

Natalia Obrochta, córka
Weroniki i Bartłomieja
 27.03.20, 2750 g, 54 cm
 Zakopane

Lena Domalik, córka
Patrycji i Kamila
 27.03.20, 2800 g, 55 cm
 Mizerna

córka Anny i Adama
Krupów
 2.04.20, 2.650 g, 51 cm
 Chochołów

syn Justyny i Grzegorza
 1.04.20, 3000 g, 50 cm
 Podczerwone
 Szpital Nowy Targ

Karolek Kutarnia, syn
Joanny i Krzysztofa
 20.03.20, 3750 g, 60 cm
 Łapsze Niżne

Magdalena Kowalczyk,
córka Natalii i Adama
 1.04.20, 3200 g, 56 cm
 Witów

Drodzy Rodzice!

Co tydzień na łamach Tygodnika Podhalańskiego witamy najmłodszych Podhalan, którzy przyszedli na świat w szpitalach w Zakopanem i Nowym Targu. W związku z ogólną sytuacją epidemiologiczną prosimy o przesyłanie zdjęć Waszych nowo narodzonych pociech do redakcji Tygodnika Podhalańskiego na adres: dzieci@24tp.pl. W razie pytań, zapraszamy do kontaktu telefonicznego: 507 171 188

- W wiadomości prosimy podać (oczywiście nie wszystkie dane osobowe są obowiązkowe)
1. informację, w którym szpitalu urodziło się dziecko
 2. imię, nazwisko dziecka
 3. imiona rodziców
 4. datę urodzenia
 5. wagę i długość dziecka po urodzeniu
 6. miejsce zamieszkania

Przesyłając zdjęcie do redakcji wyrażacie Państwo zgodę na publikację oraz na przetwarzanie danych osobowych (RODO)

REKLAMA

1%

dla **Danielka Walusia z Leśnicy**

KRS 0000345171

Cel szczegółowy: DANIEL WALUŚ

ASTRUM

 Nowy Targ, ul. Długa 21a
 Tel. 18 266 66 29,
 661 621 937

KOMPUTERY

KASY FISKALNE

 Oprogramowania dla:
 sklepów, gastronomii,
 hotelarstwa, medycyny, aptek.
 PODPIS ELEKTRONICZNY

USŁUGI

INFORMATYCZNE

ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH
SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH
 w ZAKOPANEM
 ul. Sienkiewicza 12

ogłasza

NABÓR
 na rok szkolny
2020/2021

do klasy I

- ◆ Państwowej Szkoły
Muzycznej I st.
im. M. Karłowicza
w Zakopanem
i Filii Państwowej Szkoły
Muzycznej I st. w Poroninie

- sześcioletnim cyklu
kształcenia
- kandydaci w wieku od 6
do 10 lat
- czteroletnim cyklu kształcenia
- kandydaci w wieku od 9
do 16 lat

 Prowadzimy klasy:
 fortepianu, skrzypiec,
 wiolonczeli, gitary, fletu,
 klarnetu, trąbki i akordeonu

do klasy I

- ◆ Państwowej
Ogólnokształcącej Szkoły
Artystycznej

 Osmioletnia
 szkoła podstawowa,
 nauka gry na instrumentach
 oraz
 plastyka, teatr, taniec,
 literatura

 Prosimy o wcześniejszy
 kontakt telefoniczny
18 20 141 58

 Sekretariat szkoły
 Zakopane, ul. Sienkiewicza 12
 tel. 18 20 141 58
 godz. 9.00-13.00
 mail: sekretariat@zpsa.edu.pl

Strona internetowa:

www.zpsa.edu.pl

CLI

SYSTEMY KOMPUTEROWE

34-400 Nowy Targ, ul. Sokoła 16

KASY FISKALNE
ONLINE
 SERWIS • SPRZEDAŻ

sklep.cli.pl
 tel: 18 266 40 05

OPROGRAMOWANIE DLA FIRM

SZYBKO
TANIO
BEZPIECZNIE

INTER RADIO TAXI

196-21

18 20 142-32
 ZAKOPANE

POLSKI FM

92.7FM CHICAGO

RADIO NUMER 1 NA KAŻDĄ PORĘ ROKU!

Z nami zima
 nie straszna!

GODZIENNIE OD 5.00 RANO DO 7.00 WIECZOREM

USG, RTG, EEG

Zakopane

- ◆ **GABINET USG - LEK. MED. ANDRZEJ KLASIŃSKI** - specjalista rentgenolog. **BADANIA USG JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, SUTKÓW, STAWÓW, DOPPLER. UL. SIENKIEWICZA 3B.** Pon.-piątek 11.30 do 13. Tel. 504 108 602. (1/2)
- ◆ **GABINET USG - lek. med. EWA GÓRKA, specj. rentgenolog.** USG jamy brzusznej, tarczycy, głowy przez ciemiaczko u dzieci, piersi. Pon.-wt. i czw. 14-17, śr. 16-18. **Ul. Sienkiewicza 4A.** Po godz. 20: 608 610 101. **USG DOPPLER tętnic i żył.** 604 067 605. (2/2)
- ◆ **PRACOWNIA RENTGENOWSKA** czynna od poniedziałku do czwartku w godz. 11-18. Zdjęcia zębów punktowe, panoramiczne. **Ul. Kościuszki 8, I piętro,** tel. 18 20 158-21. (3/2)
- ◆ **Badania USG jamy brzusznej, piersi, tarczycy, węzłów chłonnych, narządów moczny (jądra, najądrza);** pn., wt. 15-17, śr. 13-15. **Lek. EWA SMOŁECKA,** specjalista radiolog, certyfikat PTUSG. **Ul. Zborowskiego 4/6.** Tel. 509 923 737. (124/2)
- ◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET ULTRASONOGRAFICZNY** dr n. med. **Anna Gwóźdź,** dr n. med. **Paweł Gwóźdź.** **Badania USG jamy brzusznej, piersi, tarczycy, doppler tętnic szyjnych i żył, łącznie z konsultacją chirurgiczną.** Certyfikat Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego. **Rejestracja tel. 660 073 960.** Zakopane, ul. Makuszyńskiego 1. (38/2)
- ◆ **Dr n.med. JACEK JANCELEWICZ.** **Badania USG TARCZYCY, JAMY BRZUSZNEJ, PIERSI, STAWÓW (kolano, bark i inne), NACZYŃ - DOPPLER TĘTNIC SZYJNYCH I ŻYL KOŃCZYN DOLNYCH.** Soboty od 11:00, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (252/NT)

Nowy Targ

- ◆ **GABINET USG, lek. Damiana Majda i lek. Grzegorz Bielski.** **Badania USG:** jamy brzusznej, piersi, szyi, tarczycy, węzłów chłonnych, moczny, stawów, Doppler tętnic i żył. **Ul. Szafarska 14.** **Rejestracja:** D. Majda - **604 437 310,** G. Bielski - 881 966 177. (1/NT)
- ◆ **RTG dla dorosłych i dzieci,** nowoczesna technologia, przystępne ceny, krótki termin oczekiwania, opis zdjęć przez specjalistów radiologii. **Zaprasza NZOZ PULS,** ul. Wojska Polskiego 14, tel. 18 261 17 58. Czynne: pn., wt., śr., czw. 8-17, pt. 8-16. (210/2)

Krościenko

- ◆ **Lek. med. Wojciech Granowski.** **USG: JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, JĄDER, DOPPLER: TĘTNIC SZYJNYCH, TĘTNIC I ŻYL KOŃCZYN, OPISY ZDJĘĆ RTG.** **Ul. Esperanto 2.** **Rejestracja:** 604 567 583. (133/NT)

PEDIATRIA

Zakopane

- ◆ **Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska - GRAZYNA MAŁEK - pediatra.** Codziennie: Droga do Olczy 8 b. Tel. 18 20 14-999, 603 610-605. (19/2)
- ◆ **Pediatra TERESA BURNAT - specj. chorób dzieci.** Wizyty domowe, tel. 18 20-125-92, 604 06-17-26. **Gabinet: Bulwary Słowackiego 4A/3.** (21/2)
- ◆ **PEDIATRYCZNE WIZYTY DOMOWE.** **Lek. Janina Kovacs.** Tel. 601860090 (245/NT)

BADANIA DO UPRAWNIEŃ

Zakopane

- ◆ **Lek. ALINA ŁOJAS.** Specjalista medycyny rodzinnej. **BADANIA DO UZYSKANIA PRAWA JAZDY, BADANIA DO POZWOLENIA NA BROŃ.** Tel. 602 24-27-54. (11/2)

INTERNA

Zakopane

- ◆ **GASTROMED INTERNA i ENDO-SKOPIA Specjalistyczna Poradnia Internistyczna,** ul. Stolarczyka 12. **Lek. med. Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po wcześniejszej rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. www.gastromedzakopane.pl (10/2)

Nowy Targ

- ◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski - lek. med. Witold Kalata, specjalista chorób wewnętrznych.** N. Targ, ul. Krasieńskiego 3, gabinet Cardim. Rej. 600 354 696, 516 618 111. Porady internistyczne i kardiologiczne. Kwalifikacje do zabiegów operacyjnych. (167/NT)

OKULISTYKA

Zakopane

- ◆ **Lek. med. LUCYNA GALICA-JUREKA - OKULISTA, Optometrysta PWR,** ul. Krupówki 52 (obok Biura Ogłoszeń TP) - **ZAKŁAD OPTYCZNY NIECZYNNY DO ODWOŁANIA. LEKARZ PRZYJMUJE NAGŁE PRZYPADKI:** 508 276 432. (23/2)
- ◆ **Lek. med. NADZIEJA KLASIŃSKA** - specjalista chorób oczu, ul. Kasprusie 1b - (zakład optyczny), wtorek i czwartek 14.30-16. Tel. 18 20 149 71. Diagnostyka i leczenie okulistyczne. Pełny wybór szkielek kontaktowych. (26/2)
- ◆ **GABINET OKULISTYCZNY. Specjalista okulista lek. MAŁGORZATA KWIATKOWSKA.** **Ul. Chałubińskiego 37B,** tel. 18 20 62-907, 601 177-405 przyjmuje pn. i czw. od 16-17, Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B, przyjmuje wt. 16-17, pt. 17-18. W nagłych przypadkach codziennie. (27/2)
- ◆ **Lek. med. TOMASZ SZTENCEL - OKULISTA.** Dobór soczewek kontaktowych. Zakład optyczny na miejscu. **Zakopane, Na Wilcznik 1 a. NAGŁE PRZYPADKI: 604 42 65 92.** **Rejestracja tel. czynna od 9-18, w soboty 10-13, 18 20 153 73.** (28/2)
- ◆ **Lek. med. ESTERA RÓŻEWICZ - OKULISTA.** Diagnostyka i leczenie chorób oczu. Wtorek 9-12, czwartek 16-18, piątek 10-12. **Ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA).** Tel. dom. 18 20 68 148, 606 609 406. (29/2)
- ◆ **GABINET OPTOMETRYCZNY.** Badanie wad wzroku i dobór okularów. **Inż. LUCYNA MARUCHA** Optometrysta UM Poznań. Zakład Optyki Okularowej, ul. Kasprusie 1 B. Tel. 18 20 149 71, www.optyka-optometria.pl (300/2)

Rabka

- ◆ **DR N. MED. MAŁGORZATA WOŚ, SPECJALISTA OKULISTA,** Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, konsultacje, zabiegi okulistyczne, KRÓTKIE TERMINY OCZEKIWANIA NA ZABIEG USUNIĘCIA ZAĆMY. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084.** (431/2)

Nowy Targ

- ◆ **Lek. med. Marta Kotylak - specjalista chorób oczu.** leczenie schorzeń oczu, soczewki kontaktowe, orzecznictwo, badania profilaktyczne, okulistyka dziecięca, kwalifikacje do laserowego usuwania wad wzroku, komputerowe badanie pola widzenia, badanie tomografii komputerowej oczu (OCT). **Ul. Kolejowa 10,** pon, pt 9-17, wt, czw. 14-17. Rej. 509 297 858, 18 26 73 272. (5/NT)

LARYNGOLOGIA

Zakopane

- ◆ **GABINET LARYNGOLOGICZNY. Specjalista laryngolog lek. PAWEŁ KWIATKOWSKI.** Dobór aparatów słuchowych. **Ul. Sienkiewicza 3B:** pon. i czw. od 16-17. **Ul. Chałubińskiego 37B,** wt. i pt. 17-18. W sprawach pilnych codziennie: 18 20-62-907. Wizyty domowe, 603 125-510. (34/2)
- ◆ **Dr n. med. JANUSZ KWIATKOWSKI** - specjalista laryngolog, ul. Sienkiewicza 3 B: środy i piątki w godz. 16-17. Wizyty domowe, tel. 18 20 638-76, 605 200 885. (33/2)

- ◆ **WOJCIECH MAŁEK** - spec. audiolog laryngolog. Zakopane, Dr do Olczy 8 b (codziennie) i Nowotarska 79 ZAK-MED (pn., czw.) i wizyty domowe. Nowy Targ, Kopernika 7. **DOBÓR APARATÓW SŁUCHOWYCH. BADANIA SŁUCHU: AUDIO-METRIA, TYMPANOMETRIA, OTOEMI-SJA, ABR; ENDOSKOPIA.** Badania okresowe pracowników. 18 20 14 999, 601 46 04 50. (31/2)
- ◆ **Lek. med. KSENIA SZCZEPANIK-ŁADYGIN, PEDIATRA I LARYNGOLOG dzieci i dorosłych.** **Ul. NOWOTARSKA 79 (ZAK-MED),** pn. 16-18, śr. 9-11. **Rejestracja:** 18 20 018-40, tel. 502 485-903. (32/2)

Nowy Targ

- ◆ **Lek. med. Magdalena Król** - specjalista otolaryngolog i specj. foniatra laryngolog. N. Targ Długa 100 (róg Szafarskiej), wt. czw. 16-17, w pozostałe dni po 18-ej ul. Gorczańska 71. Tel. 18 26 658 04, 607 507 929. **Badania słuchu: TYMPANOMETRIA, AUDIOMETRIA.** Testy skórna, alergiczne, badania nauczycieli i kierowców. (6/NT)

Rabka

- ◆ **Dr n. med. Mieczysław Kossek** - specjalista otolaryngolog. Choroba uszu, nosa, gardła i krtani u **dzieci i dorosłych.** Choroby alergiczne górnych dróg oddechowych. Kompleksowa opieka nad chorym dzieckiem. **Rabka, Orkana 19B, CH „Małgosia”,** II p., pok. 4, pon, śr, pt. 16-17. Tel. 18 26 70 509, 603 055 491. (8/NT)
- ◆ **DR N. MED. JAN WOŚ, SPECJALISTA OTOLARYNGOLOG,** Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, badania dorosłych i dzieci (endoskopia w cenie), usunięcie migdałków, operacje przegrody nosa i endoskopowa zatok, leczenie chrapania. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084.** (360/2)

GINEKOLOGIA, POŁOŻNICTWO

Zakopane

- ◆ **PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA, lek. med. GRZEGORZ MARKOWSKI** - spec. ginekolog-położnik, Nowotarska 79, 18 20 64 244. Przyjęcia: bezpłatne (umowa z NFZ): pn., śr., czw. 8-14.30, wt. 14-18; prywatne: wt. 18-19, pt. 16-17. (13/2)
- ◆ **Specjalistyczny Gabinet Chorób Kobiecych i Położnictwa, USG, USG piersi i cytologia - lek. med. DANUTA GRUSZKA-WRÓBEL,** specjalista ginekolog-położnik. Droga do Samków 3 A, poniedziałki i czwartki od 16. Tel. 18 20 629-50, 604 118 380. (40/2)
- ◆ **Lek. med. MACIEJ WIDERA** - ginekolog - położnik - USG, CYTOLOGIA. Przyjmuje: wt. i czw. 16-18 po uzgodnieniu tel. 602 389-411. **Ul. Kaszelewskiego 6** (dojazd od ul. Powstańców Śląskich przez parking pod Gubałówką). (41/2)
- ◆ **Lek. med. ANNA PRUSAK** specjalista ginekolog-położnik. USG ginekologiczno-położnicze, USG piersi, USG 3D/4D, cytologia, KTG, laser. **Ul. Sienkiewicza 3b,** środa 16-18, czwartek 10-12, 606 29 39 38. (43/2)
- ◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski Ginekologiczno-Położniczy - dr n. med. ANDRZEJ SAŁYK** - USG, cytologia, bezbolesne usuwanie nadżerki metodą Krio - przyjmuje: ul. Nowotarska 79 (koło ronda); pon., śr., i czw. od godz. 16. Tel. 604 802-696, rejestracja telefoniczna 13-14.: 18 20-143-79. (46/2)
- ◆ **SPECJALISTA GINEKOLOG POŁOŻNIK - ANNA BAŃKOWSKA-PODOLAK** przyjmuje w gabinecie przy ul. Ks. Stolarczyka 12 - poniedziałki, środy 17-19 - USG, cytologia. 601 28-15-79. (139/2)

Nowy Targ

- ◆ **Dr hab. n. med. Hubert Wolski,** specjalista ginekolog-położnik USG 3D, 4D, cytologia, ul. Waksmundzka 67, Nowy Targ. **Rejestracja telefoniczna 660 615 089.** (18/NT)
- ◆ **Gabinet ginekologiczny - SPECJALISTA GINEKOLOG-POŁOŻNIK KRYSTYNA BUŃDA.** Gabinet czynny: wt., śr, pt. 14-17. **Ul. Sobieskiego 15.** Tel. 18 266-22-39, 605 048 900. (11/NT)

- ◆ **PRYWATNY GABINET SPECJALISTYCZNY POŁOŻNICTWO I GINEKOLOGIA, MEDYCYNĄ PRZECIWSTARZENIOWĄ, BRASTER** - nieinwazyjna metoda wykrywania wczesnego raka piersi. **Lek. spec. Bogumiła Moskal-Jarmolińska.** Przyjmuje pon., wt., czw. ul. Witosza 26/1, rej. 601 501 397, 18 266 34 27. (166/NT)
- ◆ **AB CLINIC CENTRUM GINEKOLOGII I LECZENIA NIEPŁODNOŚCI** - lek. **Anna Gąsiorowska i lek. B. Pflaum.** Prowadzenie ciąży, USG, cytologia, KTG, leczenie schorzeń ginekologicznych. **Ul. Długa 129 (budynek Femedici),** rejestracja: **603 774 775** (433/2)

Poronin

- ◆ **LEK. MED. AGNIESZKA ZGODA-DYKA - SPECJALISTA GINEKOLOG-POŁOŻNIK. USG, CYTOLOGIA.** Przyjmuje: ul. Za Torem 28D. Tel. 606 420 912. (326/2)

SPEC. GABINETY LEKARSKIE

Zakopane

- ◆ **Lek. med. ALEKSANDRA SKUPIEŃDUDEK** - MEDYCYNĄ PRACY - badania profilaktyczne, badania kierowców oraz dla celów sanepid. - ul. Sienkiewicza 3 b, pon. i czwartki 9-11, środy 15-17, tel. 603 125-551 (38/2)
- ◆ **CHOROBY NACZYŃ - DIAGNOSTYKA DOPPLER USG, KONSULTACJE,** również badania USG tarczycy, piersi, węzłów chłonnych, ślinianek. **OSTATNI PIĄTEK MIESIĄCA.** Zakopane, ul. Orkana 6D, rejestracja: tel. 18/2064415 (146/2)
- ◆ **Centrum Medyczne STAR-MED,** ul. Kazimierza Przerwy-Tetmajera 23, tel. 18 26 377 00, e-mail: centrummedyczne-sm@onet.pl. **PORADNIE:** - ORTOPEDYCZNA, - CHIRURGII OGÓLNEJ, - CHIRURGII NACZYNIOWEJ, - UROLOGII, - CHOROBY WEWNĘTRZNYCH, KARDIOLOGII, - FIZJOTERAPII, - NEUROLOGII, - ENDOKRYNOLOGII. **PRACOWNIE:** USG, RTG, EMG, punkt pobierania krwi. (429/2)

PODOLOGIA

Zakopane

- ◆ **GABINET PODOLOGICZNY „STUDIO ORCHIDEA”,** - specjalista podolog. Leczenie grzybic paznokci, wrastające paznokcie - klamry, metoda Arkady, rekstrukcja płytki. **Pedicure specjalistyczny, usuwanie modzeli i odcisków, wykonywanie odciążań i ortoz indywidualnych.** **Ul. Grunwaldzka 11b,** 600 801 792, studioorchidea.net (329/2)

ENDOSKOPIA

Zakopane

- ◆ **GASTROMED INTERNA i ENDO-SKOPIA Pracownia Endoskopowa,** ul. Stolarczyka 12. **Dr Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. Także w ramach NFZ. **Gastroskopia, kolonoskopia.** (68/2)

Nowy Targ

- ◆ **LEK. MED. CEZARY WOJŚLAWSKI - CHIRURG.** **Gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia.** **Ul. Rynek 24.** Wtorek: 15-17, sobota: 9-11 oraz po telefonicznym uzgodnieniu: 18 266-63-78, 606 262 796. (17/NT)

ORTOPEDIA

Zakopane

- ◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNO-URAZOWY, prof. dr hab. med. Daniel Zarzycki,** ul. Jagiellońska 34, wtorki 17-19. **Rejestracja telefoniczna: 668 690 415.** (268/2)
- ◆ **GABINET ORTOPEDYCZNY. Dr n.med. WOJCIECH KĄCKI.** Przyjmuje: piątki (17-19): Zakopane, Balzera 18, rejestracja: 606 509 539; poniedziałki (18-20): ALLMEDICA, Nowy Targ, Kolejowa 31, rejestracja: 18 265 74 88 (196/2)

- ◆ **PORADNIA ORTOPEDYCZNA, lek. med. SZYMON BANAK** przyjmuje w poniedziałki 17.00-19.00, ul. Makuszyńskiego 1, Zakopane. **Rejestracja telefoniczna: 694 41 35 49.** (405/2)
- ◆ **Lek. med. JANUSZ KALISKI, SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNY I MEDYCYNĄ PRACY** (porady ortopedyczne, RTG, USG, badania profilaktyczne, badania kierowców, badania osób ubiegających się o pozwolenie na broń). **Ul. TETMAJERA 23** (Centrum Medyczne STAR-MED), tel: 509 961-365. (428/2)

Nowy Targ

- ◆ **Specjalistyczny Gabinet Ortopedyczny - lek. med. Piotr Ratułowski.** USG stawów kolanowych, barkowych i innych. USG stawów biodrowych u dzieci, mięśni i ścięgien. **Rynek 24,** wtorki i piątki 15-18. Tel. 606 49 16 16, 604 630 633. **Możliwość prywatnych operacji artroskopowych i innych w Klinice Św. Łukasza w Bielsku-Białej.** (107/NT)

UROLOGIA

Zakopane

- ◆ **GABINET UROLOGICZNY, lek. Janusz Szczepka** - specjalista urolog - chirurg - USG nerek, pęcherza, prostaty, uroflowmetria, cystoskopia, laseroterapia. **Ul. Gimnazjalna 1,** pt. 16-19, sob. 9-11. Tel. 502 733-153. (111/2)

Nowy Targ

- ◆ **Prywatna Poradnia Urologiczna UROVITA,** ul. Szafarska 93d, specjalści urologzy pracujący w Pododdziale Urologicznym Szpitala Powiatowego w Zakopanem: lek. Piotr Trybek, lek. Leszek Michalski, lek. Wojciech Lewandowski. **Poradnia czynna po południu, po rejestracji telefonicznej:** (32) 11 14 260 po godz. 15.00, tel: 606 201 080 w godz. 8.00-15.00. (174/NT)
- ◆ **Dr n. med. Sylwester Kranas** - chirurg, specjalista urolog. N. Targ, ul. Długa 129. **FEMedica.** 18 26 633 11, 603 774 775. (231/NT).

CHIRURGIA

Zakopane

- ◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET CHIRURGICZNY dr n. med. Anna Gwóźdź, dr n. med. Paweł Gwóźdź.** Operacje laparoskopowe. Operacje przepuklin, żyłaków kończyn dolnych, usuwanie zmian skórnych. **Rejestracja tel. 660 073 960.** Zakopane, Makuszyńskiego 1. (373/2)

NEFROLOGIA

Nowy Targ

- ◆ **CHOROBY NEREK I UKŁADU MOCZOWEGO** - specjalista nefrolog **Marrek Truczka** przyjmuje: ul. Długa 44, w poniedziałki 16-18. Tel. 600 314 922 (2/NT)

NEUROLOGIA

Zakopane

- ◆ **GABINET NEUROLOGICZNY, dr n. med. RYSZARD BIELSKI** - specjalista neurolog. Przyjmuje ul. Kościuszki 11 (nr jedenaście), wt. i czw. 15-16.30. **Rejestracja tel.:** 602 624-020. **Padaczka, choroby kręgosłupa, profilaktyka udarów mózgu, nerwice.** (60/2)

Nowy Targ

- ◆ **STANISŁAW SKRZYPEK** - specjalista neurolog. **Ul. Gorczańska 29.** Przyjmuje codziennie pon.-pt., po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym. Tel. 507 060 345. (80/NT)
- ◆ **Lek. med. specjalista neurolog, specjalista rehabilitacji neurologicznej Dariusz Grzywnowicz** - przyjmuje w Centrum Zdrowia „INTERMED”, ul. Pajerskiej 8A. Diagnostyka, terapia i rehabilitacja układu nerwowego oraz narządu ruchu. **Ul. 18 549 16 66.** www.intermed24.pl (242/NT)

REUMATOLOGIA

Zakopane

- ◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ,** specjalista reumatolog. Konsultacje specjalistyczne dorosłych i dzieci. USG stawów. Recepty refundowane. **Nowotarska 10 c,** soboty od 11.00, 604 916 262. (237/NT)

KARDIOLOGIA

Zakopane

- ◆ **Lek. med. WŁODZIMIERZ RÓŻEWICZ** - specjalista chorób wewn., kardiolog - przyjmuje: ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA), pon. i śr. 17-19. **EKG.** Tel. 18 20 68-148, 604 44-07-39. (59/2)
- ◆ **Lek.med. MICHAŁ STASZEL,** specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych. **EKG, Holter EKG, Holter ciśnieniowy, EKG wysiłkowe.** Zakopane, ul. Sienkiewicza 4a, rej. **telefoniczna 782 24 20 00** (od 17:00). (417/2)

Nowy Targ

- ◆ **CHOROBY SERCA, UKŁADU KRĄŻENIA, CHOROBY WEWNĘTRZNE, EKG, ECHO SERCA, HOLTER EKG, HOLTER CIŚNIENIOWY, KONTROLA STYMULATORÓW SERCA I KARDIOVERTERÓW - DEFIBRYLATORÓW.** **Lek. med. Daniel Pelczarski** - specjalista chorób wewnętrznych i kardiologii. **Ul. Kolejowa 31.** Tel. 606 683 999, 502 490 805 (do godz. 19). (108/NT)
- ◆ **„ZDROWE SERCE”, ul. Wojska Polskiego 14,** ECHOKARDIOGRAFIA, EKG WYSIŁKOWE, HOLTER CIŚNIENIA i EKG. Dla dorosłych i dzieci. **Kardiolog Paweł Chruściel.** Rej. 18 26 672 56, 604 468 992 (dzieci), 666 942 546 (dorośli). (89/NT)
- ◆ **Specjalistyczna Pracownia Echokardiografii Dzieci i Dorosłych „ZDROWE SERCE”,** ul. Wojska Polskiego 14, Beata Radzyńska-Chruściel i Paweł Chruściel. **Rejestracja - dzieci:** 604 468 992, dorośli: 18 26 672 56. (56/NT)
- ◆ **Specjalistyczny Gabinet Kardiologiczny lek. med. Robert Długopolski** - specjalista chorób wewnętrznych i kardiologii. **ECHOKARDIOGRAFIA, EKG WYSIŁKOWE, EKG-HOLTER.** **Przychodnia „Allmedica”,** Kolejowa 31, czwartki od 16.00. **Rejestracja:** 18 265 74 88, 606 683 999. (112/NT)
- ◆ **PAWEŁ CHRUSCIEL,** specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych. **Echokardiografia, EKG wysiłkowe, holter ciśnienia.** **Ul. Wojska Polskiego 14,** cały tydzień od godziny 16, rej. 18 26 672 56, 666 942 546. (4/NT)

Czarny Dunajec

- ◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET KARDIOLOGICZNY LEK. MED. ROBERT DŁUGOPOLSKI - SPECJALISTA CHOROBY WEWNĘTRZNYCH I KARDIOLOGII.** Przyjmuje w NZOZ „VITA”, ul. Mościckiego 5, w wyznaczone czwartki od godz. 15.30. **Tel.:** 18 265 70 10, 698 526 042. (109/NT)

LOGOPEDIA

Nowy Targ

- ◆ **PRACOWNIA LOGOPEDYCZNA MOWA,** kompleksowa diagnoza i terapia dzieci i dorosłych - wady wymowy, jąkanie, zaburzenia komunikacji. **N. Targ, ul. Kowaniec 2,** lub z dojazdem do klienta 533501509, www.logopedamowa.pl (200/NT)

PSYCHOLOGIA, PSYCHIATRIA

Zakopane

- ◆ **Specjalista psychiatr, lek. med. EWA MAKIEŁA** - przyjmuje w Zakopanem, ul. Nowotarska 10 c - środy 15-17. **Rejestracja w godz. dopołudniowych:** 18 20 155 66. (231/2)

◆ **Lek. med. psychiatra ZBIGNIEW ŁĄBĘDZKI** - depresje, lęki, obsesje, zaburzenia psychiczne wieku podeszłego, nerwice, anoreksja i bulimia, bezsenność. Ul. Sienkiewicza 3 „Radowid„, pon. 9-14, wt. 9-19. 18 20 700-40, 501 056 947. www.zbigniew-labedzki-psychiatra.com (70/Z)

◆ **Mgr JANDYBA, Psycholog** - psychoterapia zaburzeń psychicznych (depresja, nerwice, lęk, uzależnienia), radzenie sobie z sytuacjami trudnymi, terapia rodzin, terapia grupowa; ul. Na Wilcznik 1a, www.jandyba.pl. Tel. 602655100. (315/Z)

◆ **PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNA - ANNA JANUSZEK**, ul. Nowotarska 12 D (dom „Jarosta„), 609 664 379. Badania psychologiczne kierowców i operatorów maszyn, pomoc psychologiczna, doradztwo zawodowe. Jakość i przystępne ceny. Dorosli, młodzież, dzieci. pracownia@psychologzakopane.pl (279/Z)

◆ **Dr n. med. ROMAN KRYSZTOFIK** - specjalista psychiatra. 30-letnia praktyka międzynarodowa. **Kompleksowa diagnostyka, terapie wszelkich zaburzeń sfery psychicznej, zaburzeń snu i uzależnień.** Ul. Kościuski 14b, pok. 5 - 787 923 720. (423/Z)

Nowy Targ

◆ **MACIEJ BRYNIARSKI**. Lek. specjalista psychiatra. Nowy Targ, ul. Wojska Polskiego 24. Przyjmuje: pon. 14.30-17, czw. 14-17. Rejestracja, wizyty domowe; tel. 608 480 432. (19/NT)

◆ **Specjalista psychiatra IWONA TIMEK** przyjmuje pod nowym adresem **ul. Kolejowa 22, I piętro**. Pon. 15.30-18, czw. 15-17. Tel 512-076-640 (303/Z)

◆ **SPECJALISTA PSYCHIATRA, MEDYCYNY PRACY** - dr n. med. **MICHAŁ GAŁECKI** - wtorki, czwartki i piątki od godz. 15, Nowy Targ, ul. Szkolna 2, rejestracja tel. 603 97-19-11. Leczenie nerwic, depresji, psychozy, zaburzeń osobowości, uzależnień. Wizyty domowe. (74/Z)

◆ **BADANIA PSYCHOLOGICZNE, PSYCHOTESTY**: kierowców i operatorów, osób skierowanych za alkohol, punkty, wypadek. Bezsstresowo, bez kolejek, Nowy Targ, Szafłarska 30. Tel. 606 515 717. Zapraszamy. (306/NT)

Klikuszowa

◆ **Gabinet Psychologiczny dla Dzieci i Młodzieży**. Diagnosta, terapia, w sparcie dla rodziców, Klikuszowa 40a, rejestracja: 535 122 256, psycholog-podhale.pl (217/NT)

ENDOKRYNOLOGIA

Nowy Targ

◆ **Centrum Zdrowia „INTERMED„**, lek. med. **Irena Wójciak-Majerczak**, endokrynolog, specjalista chorób wewnętrznych. Konsultacje endokrynologiczne, usg tarczycy. Nowy Targ, ul. Pajerskiej 8a, tel. 18 549 16 66. www.intermed24.pl, Krościenko, przychodnia Esperanto 1, tel. 609 468 844. (71/NT)

◆ **Lek. med. Elżbieta Pastuszek, specjalista internista - ENDOKRYNOLOG**. USG jamy brzusznej i tarczycy. Rynek 24. Przyjmuje: 1., 2. i 3. sobota miesiąca: 9-13. Tel. 602 319 259. (42/NT)

DERMATOLOGIA

Zakopane

◆ **SPECJALIŚCI DERMATOLOGI** - WENEROLOG, asystenci Kliniki CMUJ: dr med. **Marek Brzewski** i dr med. **Paweł Brzewski**. Przyjmują w piątki 17-19. Ul. Makuszyńskiego 1. Rejestracja: 12 267 35 60, 608 472-034. (66/Z)

◆ **Lek. med. DANUTA SZTENCCEL** - SPECJALISTA CHOROBY SKÓRY, KOSMETOLOG - zmarszczki, mezoterapia, laseroterapia, peelingi lecznicze, znamiona barwnikowe, raki skóry, brodawki, przeszczep włosów - kwalifikacja. Na Wilcznik 1A, 18 20 153-73. (65/Z)

◆ **Lek. ANNA IGRAS, SPECJALISTA DERMATOLOG-WENEROLOG**. Choroby skóry, włosów, paznokci i przenoszona drogą płciową. Badanie znamion dermatoskopem, kriochirurgia, elektrokoagulacja. **Ul. Nowotarska 79** (wtorki, czwartki). Wizyty domowe. Tel. 600 044 624. (422/Z)

◆ **ŁUSZCZYCA SKÓRNA, ŁUSZCZYCA STAWOWA** oporna na leczenie dermatologiczne, nawracająca. Recepty refundowane. Dr n. med. **Jacek Jancelewicz**. Tel. **604 916 262**, Zakopane Nowotarska 10 c, soboty od 11.00. (210/NT)

Nowy Targ

◆ **LEK. MED. KATARZYNA DZIUBAS-STOCH - SPECJALISTA DERMATOLOGII I WENEROLOGII** przyjmuje we wtorki i piątki 16-18, ul. Bolesława Wstydliwego 32. Tel. 18 264 86 38, 604 128 106. Dzwonić po 18. (77/NT)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Dermatologiczny, lek. med. Rita Lech-Jóźwiakowska**, specjalista dermatolog-wenerolog. Przyjmuje we wtorki i czwartki w godz. 16-18. **Uwaga zmiana adresu: ul. Marii Pajerskiej 8a**. Tel. 603 611 551, www.dermatolognowytarg.pl (124/NT)

PROKTOLOGIA

Zakopane

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET PROKTOLOGICZNY dr n. med. Paweł Gwóźdź**. Operacyjne i nieoperacyjne leczenie zylaków odbytu, szczelin, przetok i innych schorzeń proktologicznych. **Rejestracja tel. 660 073 960**. Zakopane, Makuszyńskiego 1. (153/Z)

STOMATOLOGIA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ**. Zakopane, Krupówki 50, 18 20-156-97, 18 20 625 40, 512 157 497. (79/Z)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY** - ul. Sienkiewicza 3 (Radowid). 18 20 64 220, 601 45 63 69. Pon.-sob. **LIDIA ZAREMBA-SOŁTYS, MATEUSZ SOŁTYS** i **AGNIESZKA KOWALKIEWICZ-SOŁTYS; ANNA NIEDZIELSKA-STEFANIK** (606 278 912). Pełny zakres usług, RTG, mikroskop. (80/Z)

◆ **TATRZAŃSKIE CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ I IMPLANTOLOGII** TATRA MED. Ul. Chramcówki 9, Zakopane. Pon.-pt.: 9-20; sob.: 10.30-15.30. Recepja: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (86/Z)

◆ **Stomatologia „EVADENT„**, lek. stom. **EWA DASZKIEWICZ**. Pełen zakres usług. Stomatologia estetyczna, dziecięca, chirurgia, nowoczesna protetyka, rtg. **Rejestracja: 602 880 990**. Ul. Zborowskiego 4a/5, Zakopane. (135/Z)

◆ **STOMATOLOGIA ZALIŃSKA**, Al. 3 Maja 23, lek. stom. Elżbieta Zalińska. Tel. 692 073 576. Pełen zakres usług, RTG, chirurgia, endodoncja, protetyka, stomatologia dziecięca. (290/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY - MEDYCYNĄ ESTETYCZNA - STOMATOLOGIA ESTETYCZNA** - lek. stom. **JUSTYNA KĘDZIERSKA**. Tomografia 3D + pantomogram + cefalogram. Ul. Chyców Potok 26 (CH „Szymonek„), poniedziałek-sobota 9-20. Rejestracja: 506 36 58 56. (405/Z)

◆ **STOMATOLOGIA PRZY RÓWNI ANNA I BARTOSZ NIEZGODZIŃSCY**. Nowoczesne leczenie stomatologiczne. Stomatologia bez bólu. Pełen zakres usług, implantologia, endodoncja, protetyka. Mikroskop, pantomograf, tomografia liniowa. Ul. Sienkiewicza 4A/4, pn.-sob. Tel. 530 602 603, www.przyrowni.eu (298/NT)

Bukowina Tatrzańska

◆ **BUKOWINA TATRZAŃSKA WIERCH RUSIŃSKI** 66. **GABINET STOMATOLOGICZNY lekarz dentysta: MICHAŁ PA-SICH**, tel. 784-151-943 (259/Z)

Poronin

◆ **SICHELSKI - STOMATOLOGIA**. Poronin, ul. Kasprowicza 75 a (przy zakopanie), pn.-śr. 12-19, czw.-pt. 9-16, tel. 18 20 751 51. Przyjmują: **lek. stom. Adam Sicheński, lek. dent. Ewa Kościelniak**. Kompleksowe i nowoczesne leczenie. (81/Z)

Czarny Dunajec

◆ **Gabinet Stomatologiczny**. Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FI-T-RUTKOWSKA**. Usługi stomatologiczne. Ul. Kamieniec Dolny 18. Gabinet jest otwarty w środy w godz. 13-18. Rejestracja tel. 609 952 778. (438/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY LEK. DENT. PAULINA SAMOLEJ-UJWARY**. Leczenie dzieci i dorosłych. **EKSPRESOWE WYKONYWANIE PROTEZ ZĘBOWYCH** - pon. i czw. godz. 12. Gabinet czynny pon.-pt. Tel. 609 209 290. (105/NT)

◆ **IZABELA STOKŁOSA lek. stom.** Stomatologia estetyczna, dziecięca, protetyka, chirurgia, implanty, leczenie chorób przyzębia, laseroterapia, ozonoterapia, bezbolesne znieczulenie „the Wand„, ZOOM - wybielanie zębów, RTG, RVG - bezpłatne dla pacjentów gabinetu. Gwarancja na wykonane usługi. Rejestracja: 602 100 287, N. Targ, Ogrodowa 73. (75/NT)

◆ **ANNA STOKŁOSA-PIELA lek. stom.**, dyżur całonocowy - 606 463 125, 18 266 32 89, N. Targ, Kolejowa 127. Leczenie i usuwanie zębów w znieczuleniu komputerowym „the Wand„, leczenie paradontoz, laseroterapia, ozonoterapia, rentgen - panorama cyfrowa. Od pon.- sob. do godz. 21. Rejestracja wyłącznie telefoniczna. (27/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY, LEK. STOM. MAŁGORZATA BUŃDA, LEK. STOM. PIOTR BUŃDA - SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, ul. Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także w SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. Pełny zakres usług, chirurgia stomatologiczna. **LASE-ROWE WYBIELANIE ZĘBÓW**. Tel. 504 620 074. (142/NT)

◆ **Bezbolesne leczenie próchnicy i inne zabiegi w odpowiednim znieczuleniu**. Protezy, korony, mosty, mosty natychmiastowe, licówki. Rekonstrukcja zębów złamanych. Implanty. Korekta kształtu, koloru zębów. Wybielanie. Zabiegi higieniczne. **Lek. stom. Magdalena Kaczor**, ul. Waksmundzka 30 /1. N.T. 604-441-744 lub 18-26-46-235. (23/NT)

Zubrzyca Górna

◆ **Gabinet w Zubrzycy Górnej 488** oferuje: stomatologia zachowawcza i dziecięca, protetyka, chirurgia, rentgen. Czynne: pon.-pt. 10-20, sob. 12-16. Tel.: 604 519 887, 735 989 347, (12) 272 63 55. (294/NT)

Jabłonka

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ „IMPLADENT„**, lek. stom. **MARZENA BOGACZ-KLUCZ**, lek. stom. **WOJCIECH KLUCZ**. Jabłonka, ul. Wąska 2 (Juta). **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE I PROTETYCZNE**, IMPLANTY, WYBIELANIE. Poniedziałek-sobota. 660 459 439, 606 621 014, 18 26 528 83. (221/Z)

◆ **Gabinet Stomatologiczny**. Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FI-T-RUTKOWSKA**. Usługi stomatologiczne. Ul. Sobieskiego 7 (nad pocztą). Gabinet otwarty we wtorki, czwartki i piątki. Rejestracja tel. 18 26 525 04, 609 952 778. (207/Z)

STOMATOLOGIA DZIECIĘCA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ**. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156-97, 512 157-497, 18 20 625 40. (172/Z)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

Zakopane

◆ **TATRA MED** ul. Chramcówki 9, Zakopane. Chirurgia stomatologiczna, implantologia, tomografia 3D. Recepja: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (291/Z)

◆ **IMPLADENTAL** - stomatologia estetyczna, **lek. stom. KATARZYNA FUDALA-TECZA**. Chirurgia, protetyka, IMPLANTY, stomatologia dziecięca, **TOMOGRAFIA 3D**. Witkiewicza 1/4. Pon.-sob. 8-20. **CHIRURGICZNE USUWANIE ZĘBÓW MĄDROŚCI**. 601 276 122. (129/Z)

Poronin

◆ **IMPLANTY, S3 Stomatologia**, ul. Za Torem 28d, tel. 18 201 29 29. Lek. dent. **ANDRZEJ ŻEGLIŃ** - specjalista periodontolog. Chirurgia stomatologiczna, zabiegi periodontologiczne, implanty. 504 104 963 (312/Z)

Nowy Targ

◆ **LEK. STOM. PIOTR BUŃDA, SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, N. Targ, Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także w SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. **LASE-ROWE WYBIELANIE ZĘBÓW**. Tel. 504 620 074. (285/NT)

ORTODONCJA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ**. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20-156-97, 18 20-625-40, 512 157 497. (90/Z)

◆ **IMPLADENTAL - ORTODONCJA**. Lek. stom. Katarzyna Fudala-Tęcza. Witkiewicza 1/4. Piątek-sobota. **Aparaty stałe i ruchome. Ortodoncja dzieci i dorosłych**. Tel. 601 276 122 (440/Z)

Nowy Targ

◆ **ORTODONCJA**, Nowy Targ ul. Krzywa 14 - aparaty stałe, ruchome, Invisalign, Clear Aligner. **Lek. stom. BOŻENA WITES, lek. stom. KATARZYNA MATUSIAK-HELMECKA** - 603690634 (436/Z)

STOMATOLOGIA ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A.W. Jasiewicz**, ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97. (311/Z)

PROTETYKA

Zakopane

◆ **Specjalistyczny Gabinet Stomatologiczny dr ZBIGNIEW RASZCZYK**, Sobiezkowa Bór 57, Kościelisko. Protezy, korony, mosty porcelanowe. Pełny zakres usług. Protezy refundowane przez NFZ. **602 11 93 02, 18 20 70 539**. (288/Z)

IMPLANTO-PROTETYKA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL, A. W. JASIEWICZ**. Ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97, 18 20 625 40, 512 157 497. (230/Z)

◆ **IMPLANTY** - lek. stom. **PAWEŁ SŁOWIK**, ul. Sababy 2, Zakopane. Poniedziałek-piątek 10-19. Tel. 18 20 14 931, 602 49 09 24. (249/Z)

Jabłonka

◆ **IMPLADENT S.C. CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ** - ul. Wąska 2, Jabłonka. **KOMPUTEROWE PLANOWANIE W PROGRAMIE SIMPLANT IMPLANTACJA NATYCHMIASTOWA, ODBUDOWY TYMCZASOWE NA IMPLANTACH DO 48 GODZIN**. Tel. 606 621 014, 660 459 439, 18 26 528 83. (219/Z)

PERIODONTOLOGIA

Poronin

◆ **S3 STOMATOLOGIA**, Za Torem 28 d, 18 201 29 29, **lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLIŃ** - specjalista periodontolog, **lek. dent. ANNA JAKUBIK**. Kompleksowe leczenie chorób przyzębia (paradontoz), usuwanie kamienia poddziąstłowego, chirurgiczne wydłużanie koron klinicznych. Zabiegi periodontologiczne. Przeszczepy dziąseł, pokrywanie recesji. (266/Z)

MEDYCYNĄ ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL**. Krupówki 50, Zakopane, tel. 18 20 156 97. (208/Z)

MEDYCYNĄ NATURALNA

Zakopane

◆ **GABINET BIOREZONANSU ZAKOPANE** - TESTY ALERGICZNE APARATEM MORA NA OBECNOŚĆ BAKTERII, GRZYBÓW, PASOŻYTÓW, TERAPIE NEUTRALIZUJĄCE, WZMACNIAJĄCE, ANTYNIKOTYNOWE, OCZYSZCZAJĄCE ORGANIZM APARATEM BODY DETOX. REJESTRACJA TEL.: 601 44 15 43, (183/Z)

Nowy Targ

◆ **TESTY I TERAPIE ELIMINUJĄCE** alergię, wirusy, bakterie, pasożyty, grzyby pleśniowe. Przy użyciu aparatu MORA, MAGNETOREAPII, ŚWIATŁOTERAPII, ZIOŁOLECZNICTWA. Wspomagamy leczenie chorób m.in. reumatycznych, infekcyjnych, układu pokarmowego. **KURACJE ANTYNIKOTYNOWE. Gabinet BOKOM** Żaneta Staszal, ul. Krzywa 18c, 607 616 786. (55/NT)

ANALITYKA

Zakopane

◆ **ANALIZY LEKARSKIE**, Włodzimierz Danielewski, mgr farm., analityk kliniczny. Zakopane, UL. SIENKIEWICZA 3 B, **INFORMACJA TELEFONICZNA** od poniedziałku do piątku: 18 20 622-00, 601 53 35 58. Badania podstawowe oraz specjalistyczne badania diagnostyczne. (97/Z)

◆ **LABORATORIUM "HORMON-DIA„**, w Krakowie, ul. A. Wichury 18 - o/Zakopane, ul. Makuszyńskiego 1, tel. 18 20 174 22. **Czynne do odwołania: w pon. środy i piątki 7.30-12.00**. Oferujemy pełny zakres badań laboratoryjnych. (98/Z)

UZALEŻNIENIA

Zakopane

◆ **PORADNIA PROFILAKTYKI I TERAPII UZALEŻNIEŃ „RODZINA„, NZOZ**, ul. Chramcówki 19A, stowarzyszenierodzina@neostrada.pl, tel: 18 20-17-200. Pon.-pt. Leczenie uzależnień od narkotyków, alkoholu, hazardu, komputera, DDA, psychoterapie. (180/Z)

◆ **ODTRUCIE POALKOHOLOWE, ODWODNIENIA, NIEDOŻYWIENIA** - WIZYTY W DOMU PACJENTA. **Lekarz MACIEJ WÓJCIK**. Kroplówki, zastrzyki, tabletki. TERAPIA. Tel. 601 525 588, 696 213 825. (148/Z)

Koninki

◆ **WYJĄTKOWO SKUTECZNY PROGRAM TERAPII** - Prywatne Centrum Terapii Uzależnień „KONINKI„, DYSKRECJA - POMOC. **DETOKS - ODRUCIA - BADA-NIA**. Bezpiecznie w szpitalu. 18 33 17 250, 18 33 19 737, www.terapienet.pl, www.pomoc.terapienet.pl (92/NT)

REHABILITACJA

Zakopane

◆ **CENTRUM PROMOCJI ZDROWIA** - techniki nastawiania kręgosłupa, masaże, pole magnetyczne - **DAREK NIELESZCZUK** - dyplomowany mistrz bioterapii i technik manualnych. KONSULTACJE GRATIS. Ul. Nowotarska 79 (przy rondzie, Fresh Market, III piętro) - 18 20 620-35, 511 044-025. (187/Z)

◆ **CENTRUM REHABILITACJI SPORTOWEJ** mgr Michał Zarzycki, ul. Jagiellońska 34. Rejestracja telefoniczna 604 504 966. (269/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET REHABILITACJI LECZNICZEJ** - rehabilitacja wszystkich schorzeń kręgosłupa, po urazach układu kostnego, po urazach układu nerwowego - **NIEDO-WŁADY**, po udarach mózgu. Korekcja wad postawy. Możliwość wykonania zabiegów w domu pacjenta. Nowy Targ, ul. Gorczańska 29, 605 079 054. (97/NT)

OTYŁOŚĆ

Zakopane

◆ **PORADNIA DIETETYCZNA** - mgr inż. **ANETA ZAJĄC**. Indywidualny plan żywieniowy w zdrowiu i w chorobie (hipercholesterolemia, celiakia, niedoczynność tarczycy, itp.). Bezpłatna analiza składu ciała. Droga do Olczy 11 c, 880 563 097. (355/Z)

◆ **CENTRUM DIETETYCZNE NATURHOUSE W ZAKOPANEM, UL. KOŚCIUSZKI 15, ZAPRASZA NA BEZPŁATNĄ KONSULTACJĘ DIETETYCZNĄ**: pomiary antropometryczne ciała, badanie ilości tkanki tłuszczowej w organizmie, wskazówki dotyczące prawidłowego żywienia. 18 20 156 19. (337/Z)

OPIEKA

Skrzypne

◆ **DOM SENIORA TATRZAŃSKA JESIEŃ** - opieka długoterminowa, krótkoterminowa i dzienna. Skrzypne, ul. Wiercho-wa 20. Tel. 601 364 265, www.tatrzańska-jesien.pl (169/NT)

Maniowy

◆ **PENSJONAT SENIORA EDEN W MANIOWACH ZAPRASZA NA POBYT DLA OSÓB W PODESZŁYM WIEKU WYMA-GAJĄCYCH OPIEKI**. Oferujemy pobyt długoterminowy, krótkoterminowy i rehabilitacyjny po leczeniu szpitalnym. Tel. 692 999 103, 18 264 12 10, www.pensjonatden.com (430/Z)

WETERYNARYJNE

Zakopane

◆ **PRZYCHODNIA WETERYNARYJNA „TATRAVET„**, ul. Staszica 5b. Pon.-pt. 8-20, sob. 10-18, niedz. 10-13. **Tel. 18 54 277 04, 669 897 438**. www.tataravet.pl (320/Z)

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Zakopanem pod sygn. akt I Ns 5 12/19 z wniosku Janusza Łapki toczy się postępowanie o **nabytciu przez zasiedzenie** prawa własności nieruchomości położonej w Bukowinie Tatrzańskiej, a stanowiącej dz. ewid. nr 4072/1 obj. Kw nr NS1Z/000275 II/8 tut. Sądu.

W przedmiotowej jako właściciele hipoteczni ujawnieni są m.in. Karol Bafia, Stanisław Chowaniec oraz Jan Kuchta.

Sąd **wzywa** następców prawnych wymienionych osób, ażeby w terminie 3 miesięcy od ukazania się niniejszego ogłoszenia wykazali swoje prawa do opisanych wyżej nieruchomości, w przeciwnym bowiem razie zostaną pominięci w toczącym się postępowaniu.

ZAK-COP OCHRONA

Monitoring Konwoje

Ochrona fizyczna

kom: 0 604 560 918 e-mail: zak-cop@zakopane.biz.pl

NOWOŚCI

Bluza i sukienka medyczna
(eleganckie kroje i oryginalne asymetryczne zapięcia)

Fryda - Salon Firmowy Kegel-Błażusiak
ul. Składowa 26, Nowy Targ, tel. 18 266 99 96
www.fryda.com.pl

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Zakopanem pod sygn. akt I Ns 213/19 z wniosku Stanisława Furtaka, Andrzeja Furtaka, Heleny Mrugały, Stanisławy Chowaniec toczy się postępowanie o **wzniesienie sprawy o nabycie w drodze uwłaszczenia nieruchomości**, składającej się z działek ewidencyjnych o numerach 1302/1 oraz 1304/2 położonej w Murzasichlu, które odpowiadają parcelom gruntowym 992/1 i 991/5, objętych wcześniej księgą wieczystą o numerze NS1Z/00003165/3.

W księdze wieczystej NS1Z/00003165/3 figurują: Franciszek Floryn syn Jana i Katarzyny z Kułachów, Aniela z Wojtarków Stołowska córka Franciszka i Marii, Stanisław Furtak syn Wojciecha i Ludwiny, Zofia Dzierżęga córka Franciszka i Anieli, Franciszek Dzierżęga syn Franciszka i Anieli, Józef Dzierżęga syn Franciszka i Anieli, Antonina Majerczyk córka Andrzeja i Anny, Władysław Majerczyk syn Franciszka i Antoniny, Stanisława Majerczyk córka Franciszka i Antoniny, Janina Majerczyk córka Franciszka i Antoniny, Józef Majerczyk syn Franciszka i Antoniny, Bartłomiej Łukaszczyk, Józef Łukaszczyk, Stanisław Furtak, Bronisława Dzierżęga, Katarzyna Dzierżęga, Michał Dzierżęga, Franciszek Trzebunia, Józef Furtak, Michał Dzierżęga syn Jędrzeja, Katarzyna Dzierżęga c. Jędrzeja, Franciszek Cudzych syn Jana, Stanisław Cudzych syn Jana, Marianna Cudzych, córka Jana, Karolina Cudzych córka Jana, Antonina Cudzych córka Jana, Helena Cudzych córka Jana, Józef Cudzych, Jan syn Jana, Marianna z Łukaszczyków Majerczyk, Stanisław Majerczyk syn Michała, Józef Majerczyk syn Michała, Józef Trzebunia syn Franciszka, Maria Trzebunia córka Franciszka, Helena Trzebunia córka Franciszka, Aniela Trzebunia, córka Franciszka, Franciszek Trzebunia syn Franciszka, Franciszek Furtak syn Jędrzeja.

Sąd **wzywa** następców prawnych wyżej wymienionych, aby w terminie trzech miesięcy od ukazania się ogłoszenia zgłosili swój udział w postępowaniu, wykazując swoje prawa do opisanej wyżej nieruchomości, gdyż w przeciwnym wypadku zostaną pominięci w toczącym się postępowaniu i sąd stwierdzi uwłaszczenie, jeżeli zostanie ono udowodnione.

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Zakopanem pod sygn. akt I Ns 339/19 z wniosku Krzysztofa Maciczka toczy się postępowanie o **nabytciu w drodze zasiedzenia nieruchomości**, składającej się z działek ewidencyjnych 2043, 2038, 2041, 4956, położonych w gm. Poronin.

Działki te odpowiadają parcelom gruntowym 5333, objętej wykazem hipotecznym liczbą 987, oraz 5260/44, objętej księgą wieczystą o numerze NS1Z/00001299/7.

W wykazie hipotecznym liczbą 987, gm. katastralna Poronin, wpisani są Stanisław Pawlikowski, Anna Rządkosz, Franciszek Para syn Józefa, Anna z Gałów Parowa, Wojciech Pawlikowski syn Jana, Jan Pawlikowski syn Jana.

W księdze wieczystej NS1Z/00001299/7, wpisani są: Helena Florek córka Marii, Stanisław Pawlikowski syn Franciszka i Agnieszki, Helena Pawlikowska córka Józefa i Marii, Janina Pawlikowska córka Józefa i Marii, Maria Pawlikowska córka Józefa i Marii, Stanisław Pawlikowski syn Józefa i Marii, Józef Pawlikowski syn Józefa i Marii, Franciszek Pawlikowski syn Stanisława i Marii, Bronisław Pawlikowski syn Stanisława i Marii, Maria Pawlikowska córka Stanisława i Marii, Anna Pawlikowska córka Wojciecha i Marii, Michalina Lassak córka Wojciecha i Bronisławy, Józef Szczepaniak syn Wojciecha i Bronisławy, Stanisław Kalata syn Wojciecha i Antoniny, Anna Kalata córka Wojciecha i Antoniny, Bronisława Kalata córka Wojciecha i Antoniny, Helena Gał córka Jana i Ludwiny, Jan Pawlikowski syn Jana i Ludwiny, Maria Skupień córka Jana i Ludwiny, Stanisław Pawlikowski syn Jana i Ludwiny, Józef Pawlikowski, syn Jana i Ludwiny, Franciszek Pawlikowski syn Jana i Ludwiny, Bronisław Pawlikowski syn Jana i Ludwiny, Aniela Stasik córka Jana i Ludwiny, Wiktoria Orawiec córka Jana i Ludwiny, Józef Pawlikowski syn Józefa i Anieli, Bronisława Pawlikowska córka Józefa i Anieli, Aniela Pawlikowska córka Stanisława i Heleny, Franciszek Skupień syn Franciszka i Anny, Anna Kalata, Zofia Pawlikowska, Marianna Pawlikowska, Józef Pawlikowski, Jan Pawlikowski, Stanisław Pawlikowski, Małgo. Andrzej Pawlikowski, Anna Stasik, Stanisław Stasik syn Jana, Anna Pawlikowska, Franciszek Para syn Józefa, Anna Stasik, Ludwina Para córka Józefa, Anna Rządkosz, Stanisław Stasik, Marianna Stasik, Stanisław Pawlikowski, Jan Pawlikowski, Marianna Para, Józef Pawlikowski syn Jana, Aniela Pawlikowska córka Jana, Jędrzej Pawlikowski syn Jana, Stanisław Pawlikowski, Anna Pawlikowska, Józef Pawlikowski, Anna Stasikowa, Ludwina Pradiad, Anna Stasik, Bronisława Pawlikowska, Anna Pawlikowska, Helena Pawlikowska, Małgo. Aniela Pawlikowska, Józef Skupień „Salomon”, Aniela Stachoniowa Fudak, Maria Stasikowa, Małoletnia Maria Skupieniówna córka Józefa, Jędrzej Pawlikowski, Anna Pawlikowska, Anna Parowa, Aleksander Rządkosz, syn Jędrzeja, Maria Żegliń, Józef Gał, Aniela Kalatowa, Stanisław Gał, Wiktoria Stasikowa, Wojciech Gał, Andrzej Gał, Franciszek Gał, Anna Parowa, Maria Żegliń, Józef Gał, Stanisław Gał Wojtusicki, syn Jana, Antonina Gał Wojtusicka.

Sąd **wzywa** następców prawnych wyżej wymienionych, aby w terminie trzech miesięcy od ukazania się ogłoszenia zgłosili swój udział w postępowaniu, wykazując swoje prawa do opisanej wyżej nieruchomości, gdyż w przeciwnym wypadku zostaną oni pominięci w toczącym się postępowaniu i sąd stwierdzi zasiedzenie, jeżeli zostanie ono udowodnione.

**ZAKUPY
24h**

**RADIO-TAXI
TELE**

196-27
18 266 90 94

NOWY TARG

tel. 018 26 690 94

**APARATY
SŁUCHOWE**

- refundacja NFZ
- szeroki asortyment
- dobór komputerowy
- raty nieoprocentowane
- laryngolog
- diagnostyka szumów usznych
- bezpłatne badania słuchu
- wizyty domowe

**Nowy Targ, ul. Krzywa 13
Zakopane,
ul. Sienkiewicza 3b**

Tel./fax (018) 264 64 39

*Z okazji
Świąt Wielkiej Nocy
swoim byłym, obecnym
i przyszłym Klientom
najserdeczniejsze
życzenia
szerokiej,
szczęśliwej
i zdrowej drogi życia*

Marimex

Kraków, ul. Zakopiańska 560 tel. 12 270 35 05 krakow@opel-marimex.com.pl
 Myślenice, ul. Sobieskiego 44 tel. 12 274 14 80 myslenice@opel-marimex.com.pl
 Nowy Targ, ul. Krakowska 7 tel. 18 264 88 26 ntarg@opel-marimex.com.pl

25 000 zł*

GRANDRABATY
OPEL STWORZONY W NIEMCZECH DLA WSZYSTKICH.

POŻEGNANIA

39

"SPIESZMY SIĘ KOCHAĆ LUDZI,
TAK SZYBKO ODCHODZĄ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 03.04.2021 r. odszedł od nas w wieku 85 lat
zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz kochany
Mąż, Tata, Dziadek, Pradziadek, Teść

**Antoni
MADZIAR**
Zam. Lipnica Mała 88

"SPIESZMY SIĘ KOCHAĆ LUDZI,
TAK SZYBKO ODCHODZĄ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 02.04.2021 r. odszedł od nas w wieku 79 lat
zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz kochany
Brat, Wujek

**Alojzy
SANDRZYK**
Zam. Jablonka ul. Górska 7

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 3 kwietnia 2021 r. zmarła w wieku 62 lat,
zaprzeczona Sakramentami Świętymi, nasza ukochana
Żona, Mama, Babka i Siostra

**MAŁGORZATA
WAJSK**
Zam. Wąskmund ul. Krótka 1

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH,
TEN NIE UMARŁ,
LEKIE SIĘ TYLKO ODDAŁ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 2 kwietnia 2021 r. zmarła w wieku 75 lat,
zaprzeczona Sakramentami Świętymi nasza kochana
Mama, Babka i Pradbabka

**JÓZEFA
STOŁOWSKA-KACZMARCZYK**
Z domu Zięba
zam. Nowy Targ Os. Białka 10

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 2 kwietnia 2020 roku,
zmarł w wieku 52 lat nasz:

**ZBIGNIEW
BOROWICZ**
zam. Nowy Targ, ul. Szafarska 124A/43

... Około 100 w swoich nęskich
praważach na świat...

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 27 marca 2020 r.
zaprzeczony Św. Sakramentami
zmarł przeżywszy lat 81

Najukochańszy Tata, Teść, Dziadek i Pradziadek
Ś.P.

**Jan
WILCHA**

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH,
TEN NIE UMARŁ,
LEKIE SIĘ TYLKO ODDAŁ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 5 kwietnia 2021 r. zmarła w wieku 87 lat,
zaprzeczona Sakramentami Świętymi
nasza ukochana Mama, Babka i Pradbabka

**MARIA
ANTOSZEK**
Z domu TENUS

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 4 kwietnia 2021 r.
zaprzeczony Św. Sakramentami
nasz w Pannę przeżywszy lat 72

Ś.P. NASZ NAJUKOCHAŃSZY
MĄŻ, TATA, TEŚĆ, DZIADEK, BRAT

**WITOLD
BENTKOWSKI**

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 4 kwietnia 2021 r. zmarła w wieku 95 lat,
zaprzeczona Sakramentami Świętymi, nasza ukochana
Mama, Babka, Pradbabka i Siostra

**MARIA
HORNIK**
Z domu Paluch
Zam. Durystyn ul. Długa 44

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 4 kwietnia 2021 r.
zaprzeczona Św. Sakramentami
zmarła w Pannę przeżywszy lat 84

NASZA NAJUKOCHAŃSZA
MAMA, SIOSTRA, TEŚĆ, DZIADEK,
BABKA I PRADBABKA

**MARIA
CIERNICKA**
z domu Kluś

... Około 100 w swoich nęskich
praważach na świat...

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że 6 kwietnia 2020 r. zaprzeczony Św. Sakramentami
zmarł w wieku 55 lat
Nasz Kochany
SYN, TATA, DZIADEK I BRAT

Ś.P.

**STANISŁAW
BAFIA**
zam. Białka Tatrzńska, ul. Śródkowa 27

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH,
TEN NIE UMARŁ,
LEKIE SIĘ TYLKO ODDAŁ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 4 kwietnia 2021 r. zmarł w wieku 62 lat,
zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz kochany
Siostrzeniec i Wujek

**JACEK
BIJAK**
zam. Nowy Targ ul. Wąskmundzka 18

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH,
TEN NIE UMARŁ,
LEKIE SIĘ TYLKO ODDAŁ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 20 marca 2021 r. zmarł w wieku 72 lat,
zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz kochany
Mąż, Tata i Dziadek

**HENRYK
KIWIOR**
zam. Nowy Targ ul. Szafarska 124A/39

"SPIESZMY SIĘ KOCHAĆ LUDZI,
TAK SZYBKO ODCHODZĄ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 04.04.2021 r. odszedł od nas w wieku 81 lat
zaprzeczony Sakramentami Świętymi
nasz kochany
Tata, Dziadek, Pradziadek, Teść, Brat

Ś.P.

**Józef
DYRDA**
Zam. Zubrzyca Górna 259

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 30 marca 2021 r.
zaprzeczony Św. Sakramentami zmarł w Pannę przeżywszy lat 84

Ś. P.

NASZ KOCHANY
MĄŻ, TATA, BRAT, DZIADEK, TEŚĆ I SZWAGIER

**TADEUSZ
KADZIK**

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH,
TEN NIE UMARŁ,
LEKIE SIĘ TYLKO ODDAŁ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 31 marca 2020 r. zmarł w wieku 93 lat,
zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz kochany
Tata, Dziadek i Pradziadek

**JÓZEF
RYBAK**
zam. Nowy Targ ul. Długa 91

"Dla świata byłaś tylko cząstką,
dla Nas całym światem"

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 11.03.2021 r. odszedł od nas w wieku 91 lat
zaprzeczona Sakramentami Św. nasza najukochańsza i najdroższa
Siostra, Ciocia

Ś.P.

**Joanna
KNAPCZYK**
Zam. Andrychów

"WYPROWADZIŁEM LAD I SPOKOJ
DO MIAŁOŚCI
ZŁOŻYŁEM W PANNĘ NAZDRIE,
GODZIŁAM I NAJNAWIĘKSZĄ"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 31 marca 2020 r. zmarła w wieku 69 lat,
zaprzeczona Sakramentami Świętymi
nasza ukochana Żona, Mama, Babka i Siostra

**ANNA
PAWLIKOWSKA**
Zam. Maruszyna, Os. Byliny 3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 1 kwietnia 2020 r.
zaprzeczona Św. Sakramentami
zmarła w Pannę przeżywszy lat 84

NASZA KOCHANA
MAMA, SIOSTRA, TEŚĆOWA, BABKA,
PRADBABKA I CIOCIA

Ś. P.

**ZOFIA
WYROSTEK**

CENTRUM USŁUG POGRZEBOWYCH
Anna Gąsienica-Sieczka

MACIEJKA

ul. Kasprucie 6, 34-500 Zakopane
tel. 502 233 086, 502 233 089

ZAKŁAD OSTATNIEJ POSŁUGI

Kalina

PORONIN
Piłsudskiego 36
tel. całodobowy
+ 48 721 275 746
+ 48 721 275 722

- Organizacja i obsługa ceremonii pogrzebowych
- Przygotowanie zmarłych do pochówku
- Przewozy zmarłych z domu do chłodzi, odbiór ze szpitali
- Załatwienie formalności w urzędach i na cmentarzach
- Sprzedaż trumien, urny - kremacja zmarłych
- Przewozy w kraju i za granicą
- Kredytowanie pogrzebów w ramach zasiłku ZUS i KRUS
- Akcesoria pogrzebowe: kwiaty, wieńce, wianki
- Krzyże, tabliczki, klepsydry, galanteria żałobna

**AR
BRZOSTOWSCY**

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH

NOWY TARG
ul. Św. Anny 46

TEL. CAŁODOBOWY 18 266 98 94
kom. 601 46 57 59 kom. 507 52 33 34
www.arbrzostowscy.pl

Filia Lapsze Niżne, ul. Jana Pawła II
tel. 18 265 92 21

DOM POGRZEBOWY

- modlitwa przy Zmarłym
- przechowywanie Zmarłego we własnej chłodni
- pomoc w załatwianiu formalności w USC, ZUS i KRUS
- duży wybór trumien
- obsługa uroczystości pogrzebowych
- kwiaty, wieńce, wianki, tabliczki, obrazki pamiątkowe
- kremacja

ANDRZEJ KRUPA
WAKSMUND ul. Na Równi
tel. 691 537 858, 18 26 537 64

**ZAKŁAD USŁUG
POGRZEBOWYCH**
JÓZEF CZAJA

Czarny Dunajec, ul. Kolejowa
(kolo stacji pniw ARGE)

ZAKŁAD CZYNNY CAŁĄ DOBĄ
Tel. kom.: 603 033 944, tel. domowy: 18 265 77 77

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE:
• Transport zmarłych w kraju i z zagranicy
• wieńce • wianki pogrzebowe • trumny dębowe

www.zakladpogrzebowyjablonski.pl

JABŁOŃSKI RAFAŁ
ZAKŁAD POGRZEBOWY

KOMPLEKSOWA ORGANIZACJA CEREMONII POGRZEBOWYCH
ROZLICZENIA BEZGOTÓWKOWE W RAMACH ZASIŁKU KRUS I ZUS
TRANSPORT MIĘDZYNARODOWY / WIEŃCE

RATUŁÓW 6C
(OBOK RONDY)

FILIA
CZARNY DUNAJEC
UL. KMIETOWICZA 5A

TEL. CAŁODOBOWY: 661 429 750, 18 26 580 91, 601 054 720
E-MAIL: rafal4157@gmail.com

JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCYJNI 7 DNI W TYGODNIU 24H / DOBĄ

ZAKŁAD OSTATNIEJ POSŁUGI

CAŁUN

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
PRZEWÓZ MIĘDZYNARODOWY

Czynne w godz. 7-18, tel./fax: 18 201 20 80
Całodobowy tel. 798 467 667, 519 631 731
Zakopane, ul. Nowotarska 18 (vis a vis cmentarza)

— KWIACIARNIA KROKUS —
Czynne: poniedziałek-sobota: 8.00-20.00, niedziela: 9.00-19.00
tel. 18 20 128 12, Zakopane, ul. Kościuszki 19A

calun-zakopane.pl

Z okazji zbliżających się
Świąt Wielkanocnych pragniemy
złożyć najserdeczniejsze życzenia
wszelkiej pomyślności, pogody ducha,
wielu radosnych spotkań
w gronie najbliższych
oraz

Wesołego Alleluja!

życzą pracownicy

E. LECLERC

GORCE
DOM HANDLOWY

**ZDROWIE NASZYCH KLIENTÓW I PRACOWNIKÓW
JEST DLA NAS NAJWAŻNIEJSZE**

Dbłość o zasady higieny, regularna dezynfekcja wózków i koszyków,
duża powierzchnia sklepów, pozwoli Państwu zrobić zakupy komfortowo i bezpiecznie.

Zapraszamy codziennie w godzinach od 8 do 19

- Nowy Targ, ul. Składowa 2
- Nowy Targ, ul. Jana III Sobieskiego 4a
- Zakopane, ul. T. Kościuszki 25